

**СВІТЛАНА КУЛЬБІДА, НАТАЛІЯ АДАМЮК,
ОЛЕНА ДРОБОТ, АННА ЗАМША**

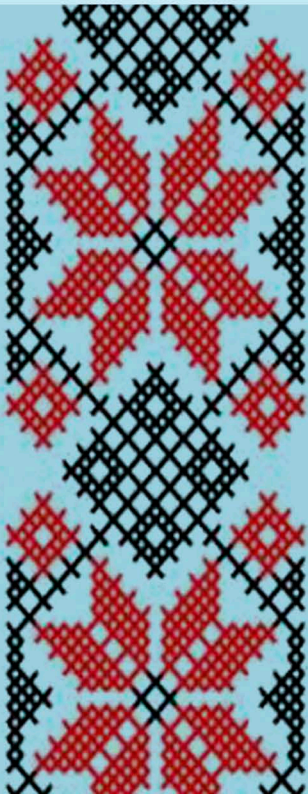

ЖЕСТІВНИК

УКРАЇНСЬКОЇ ЖЕСТОВОЇ МОВИ

МОВНИЙ СЛОВНИК

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
Інститут спеціальної педагогіки і психології
імені Миколи Яrmаченка
Відділ навчання жестової мови

Світлана Кульбіда, Наталія Адамюк,
Олена Дробот, Анна Замша

ЖЕСТІВНИК

УКРАЇНСЬКОЇ ЖЕСТОВОЇ МОВИ

Мовний словник

КРОПИВНИЦЬКИЙ
2021

Автори:

Кульбіда С. В., докт. пед. наук, проф., гол. наук. співробітник відділу навчання жестової мови ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України

Адамюк Н. Б., канд. пед. наук, ст. наук. співробітник відділу навчання жестової мови ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України

Дробот О. А., канд. пед. наук, ст. наук. співробітник відділу навчання жестової мови ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України

Замша А. В., канд. пед. наук, зав. відділу навчання жестової мови ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України

Рецензенти:

Біланова О., вчитель жестової мови КЗО «Криворізька спеціальна школа «Сузір'я» ДОР», член правління ГО «Об'єднання нечуючих педагогів»

Федорченко Д., вчитель-дефектолог В(З)СП № 27 м. Києва

Іванюшева Н., перекладач жестової мови, Заслужений працівник соц. сфери, УТОГ.

Федоренко О., к. пед. н., старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Чепчина І., голова Центрального правління Українського товариства глухих

Лук'янова А., вчитель жестової мови Полтавської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату І-ІІІ ступенів Полтавської обласної ради

Ж 63 Жестівник української жестової мови: мовний словник / Кульбіда С. В., Адамюк Н. Б., Дробот О. А., Замша А. В. – Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. – 303 с.

ISBN 978-966-189-637-5

Жестівник висвітлює лінгвістичні особливості одиниць різних рівнів української жестової мови (УЖМ). Розділ перший представляє продовження лінгвальної розвідки з вивчення кінетичних особливостей 180 жестів УЖМ глухих українців за кінемою-конфігурацією «один», «вказівний палець» у тривірневій логіко-структурній моделі. Охарактеризовано жестові одиниці за ідентифікаційними ознаками - кінетичними складовими (локалізація(ii), напрям та характер руху, немануальний компонент), групи жестів за утворенням, які системно представлені українськими авторами жестової мови з 1943 по 2020 роки в Україні. Розділ другий представляє займенники української жестової мови, особливості їхнього відмінювання з урахуванням варіантів демонстрації жесту, специфіки вимови жестових одиниць за граматичними категоріями. Займенники УЖМ згруповані за дев'ятьма розрядами: особові, зворотні, присвійні, вказівні, означальні, запитальні, відносні, заперечні, неозначені з повним описом їхньої кінетичної будови і характеристику їхніх мануальних, немануальних знаків, класифікацією за морфологічними ознаками на прості, складні та складені.

Упровадження в практичну діяльність жестівника сприятиме УЖМ, як одного з мовно-культурних надбань українського народу, популяризації УЖМ серед широких верств населення, як природної самостійної системи комунікації глухих України.

Жестівник адресовано педагогічним працівникам закладів, в яких здобувають освіту особи з порушеннями слуху, викладачам ВНЗ педагогічного, філологічного профілю, вченим в галузі лінгвістики жестових мов, а також усім, хто зацікавлений у вивченні УЖМ.

Жестівник підготовлено за результатами фундаментального наукового дослідження планової теми «Теоретико-методичні засади білінгвального навчання глухих та слабкослухаючих осіб» (0118U003349), у відділі навчання жестової мови ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України в 2018-2020 рр.

УДК 81.221.2:81'367.626(477)

ISBN 978-966-189-637-5

- © Кульбіда С. В., Адамюк Н. Б., Дробот О. А., Замша А. В., 2021;
- © ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2021.

Зміст

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ. Кінетичні особливості української жестової мови на прикладі конфігурації	
(Кульбіда С.В.)	
Передмова. Кінетичні особливості української жестової мови у сучасному науковому дискурсі	9
Список умовних скорочень	10
Перелік жестових одиниць за конфігурацією	 14
Характеристика одноручних простих:	
Перша локалізація	20
Друга локалізація	22
Третя локалізація	27
Четверта локалізація	50
П'ята локалізація	54
Нейтральна локалізація	70
Післямова	80
Список використаних джерел	82
 РОЗДІЛ ДРУГИЙ. ЗАЙМЕННИК В УКРАЇНСЬКІЙ ЖЕСТОВІЙ МОВІ (Адамюк Н.Б., Дробот О.А., Замша А.В.)	
Передмова	84
Займенники української жестової мови	85
Особові займенники	87
Я	103
МЕНІ/МЕНЕ	103
МНОЮ	104
У МЕНЕ <i>Варіант 1</i>	105
У МЕНЕ <i>Варіант 2</i>	106
В МЕНІ <i>Варіант 1</i>	106
В МЕНІ <i>Варіант 2</i>	108
В МЕНІ <i>Варіант 3</i>	109
В МЕНІ <i>Варіант 4</i>	111
ТИ	112
ТОБІ/ТЕБЕ	114

ТОБОЮ	116
У ТЕБЕ <i>Варіант 1</i>	117
У ТЕБЕ <i>Варіант 2</i>	118
В ТОБІ <i>Варіант 1</i>	119
В ТОБІ <i>Варіант 2</i>	120
В ТОБІ <i>Варіант 3</i>	121
В ТОБІ <i>Варіант 4</i>	123
ВІН/ВОНА	124
ЙОМУ/ЙОГО/ЇЙ/ЇЇ	125
НИМ/НЕЮ	126
У НЬОГО / У НЕЇ <i>Варіант 1</i>	127
У НЬОГО / У НЕЇ <i>Варіант 2</i>	128
В НЬОМУ/ В НІЙ <i>Варіант 1</i>	129
В НЬОМУ/ В НІЙ <i>Варіант 2</i>	129
В НЬОМУ/ В НІЙ <i>Варіант 3</i>	131
В НЬОМУ/ В НІЙ <i>Варіант 4</i>	133
ВОНИ <i>Варіант 1</i>	134
ВОНИ <i>Варіант 2</i>	135
ВОНИ <i>Варіант 3</i>	136
ВОНИ <i>Варіант 4</i>	137
ВОНИ ВДВОХ	138
ВОНИ ВТРЬОХ <i>Варіант 1</i>	139
ВОНИ ВТРЬОХ <i>Варіант 2</i>	140
ВОНИ ВЧОТИРЬОХ	141
ВОНИ ВП'ЯТЬОХ	142
ЇХ/ЇМ	143
НИМИ <i>Варіант 1</i>	144
НИМИ <i>Варіант 2</i>	145
У НИХ <i>Варіант 1</i>	146
У НИХ <i>Варіант 2</i>	147
В НИХ <i>Варіант 1</i>	148
В НИХ <i>Варіант 2</i>	150
В НИХ <i>Варіант 3</i>	151
В НИХ <i>Варіант 4</i>	152
МИ	154
МИ ВДВОХ (3 ТОБОЮ) <i>Варіант 1</i>	155
МИ ВДВОХ (3 ТОБОЮ) <i>Варіант 2</i>	156
МИ ВТРЬОХ (3 ВАМИ) <i>Варіант 1</i>	157
МИ ВТРЬОХ (3 ВАМИ) <i>Варіант 2</i>	158
МИ ВЧОТИРЬОХ (3 ВАМИ)	159

МИ ВП'ЯТЬОХ (З ВАМИ)	160
МИ ВДВОХ (З НИМ/НЕЮ) Варіант 1	161
МИ ВДВОХ (З НИМ/НЕЮ) Варіант 2	162
МИ ВТРЬОХ (З НИМИ) Варіант 1	163
МИ ВТРЬОХ (З НИМИ) Варіант 2	164
МИ ВЧОТИРЬОХ (З НИМИ)	165
МИ ВП'ЯТЬОХ (З НИМИ)	166
НАМ Варіант 1	167
НАМ Варіант 2	168
НАМИ Варіант 1	170
НАМИ Варіант 2	171
У НАС	172
В НАС Варіант 1	173
В НАС Варіант 2	175
В НАС Варіант 3	176
В НАС Варіант 4	178
ВИ	179
ВИ ВДВОХ	180
ВИ ВТРЬОХ Варіант 1	181
ВИ ВТРЬОХ Варіант 2	182
ВИ ВЧОТИРЬОХ	183
ВИ ВП'ЯТЬОХ	184
ВАМ Варіант 1	185
ВАМ Варіант 2	186
ВАМИ Варіант 1	187
ВАМИ Варіант 2	188
У ВАС	190
В ВАС Варіант 1	191
В ВАС Варіант 2	192
В ВАС Варіант 3	194
В ВАС Варіант 4	195
Зворотні займенники	197
СЕБЕ	197
СОБІ	198
В СОБІ	199
Присвійні займенники	200
МІЙ	200
НАШ	201
ТВІЙ/ТВОЯ	202
ВАШ	203

ЙОГО / ЇЇ	205
ЇХНІЙ <i>Варіант 1</i>	206
ЇХНІЙ <i>Варіант 2</i>	207
СВІЙ/СВОЯ/СВОЄ	208
Вказівні займенники	209
ЦЕ	209
ЦЕЙ / ОЦЕЙ	210
ЦІ / ОЦІ <i>Варіант 1</i>	212
ЦІ / ОЦІ <i>Варіант 2</i>	213
ТОЙ/ОТОЙ	215
ТІ/ОТІ <i>Варіант 1</i>	217
ТІ/ОТІ <i>Варіант 2</i>	218
ТАКИЙ/ТАКА	220
СТІЛЬКИ <i>Варіант 1</i>	221
СТІЛЬКИ <i>Варіант 2</i>	223
Означальні займенники	224
КОЖНИЙ/КОЖНА /КОЖЕН <i>Варіант 1</i>	224
КОЖНИЙ/КОЖНА /КОЖЕН <i>Варіант 2</i>	225
ІНША / ІНШИЙ	227
ІНШІ <i>Варіант 1</i>	228
ІНШІ <i>Варіант 2</i>	230
ТОЙ САМІЙ <i>Варіант 1</i>	231
ТОЙ САМІЙ <i>Варіант 2</i>	232
ВСЯКИЙ	233
УВЕСЬ/ВСЕ <i>Варіант 1</i>	234
УВЕСЬ/ВСЕ <i>Варіант 2</i>	235
УВЕСЬ/ВСЕ <i>Варіант 3</i>	236
УВЕСЬ/ВСЕ <i>Варіант 4</i>	237
Питальні займенники	238
ХТО?	238
ЩО?	239
КОМУ?	240
ЯКИЙ?	241
ЧИЙ?	242
КОТРИЙ?	243
СКІЛЬКИ? <i>Варіант 1</i>	244
СКІЛЬКИ? <i>Варіант 2</i>	245
ДЕ?.....	246
КОЛИ? <i>Варіант 1</i>	247
КОЛИ? <i>Варіант 2</i>	248

КУДИ?	249
ЗВІДКИ?	250
ЯК? <i>Варіант 1</i>	251
ЯК? <i>Варіант 2</i>	252
НАВІЩО? <i>Варіант 1</i>	253
НАВІЩО? <i>Варіант 2</i>	254
НАВІЩО? <i>Варіант 3</i>	255
ЧОМУ?	256
Відносні займенники	257
ХТО	258
ЩО	259
КОМУ	260
ЯКИЙ	261
ЧИЙ	262
КОТРИЙ	263
СКІЛЬКИ	264
ДЕ	265
КОЛИ <i>Варіант 1</i>	266
КОЛИ <i>Варіант 2</i>	266
КУДИ	267
ЗВІДКИ	268
ЯК <i>Варіант 1</i>	269
ЯК <i>Варіант 2</i>	270
НАВІЩО <i>Варіант 1</i>	271
НАВІЩО <i>Варіант 2</i>	272
НАВІЩО <i>Варіант 3</i>	273
ЧОМУ	274
Заперечні займенники	275
НІХТО	275
НІЩО	276
НІЯКИЙ	277
НІЧИЙ	278
НІСКІЛЬКИ	279
НІКОЛИ	280
НІЧОГО	281
НІЗАЩО	282
Неозначені займенники	283
ДЕХТО	283
ХТОСЬ <i>Варіант 1</i>	284
ХТОСЬ <i>Варіант 2</i>	285

ХТО-НЕБУДЬ	286
БУДЬ-ХТО	288
ДЕЩО	289
ЩОСЬ	291
ЩО-НЕБУДЬ	292
БУДЬ-ЩО	293
ЯКИЙ-НЕБУДЬ	294
БУДЬ-ЯКИЙ	295
ЯКИЙСЬ.....	296
КОЛИ-НЕБУДЬ <i>Варіант 1</i>	297
КОЛИ-НЕБУДЬ <i>Варіант 2</i>	298
БУДЬ-КОЛИ <i>Варіант 1</i>	300
БУДЬ-КОЛИ <i>Варіант 2</i>	301

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

КІНЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ЖЕСТОВОЇ МОВИ НА ПРИКЛАДІ КОНФІГУРАЦІЇ

Кульбіда С.В.

ПЕРЕДМОВА

Кінетичні особливості української жестової мови у сучасному науковому дискурсі

Українська жестова мова (УЖМ) – природна, розвинена, структурована, візуально-комунікативна знакова система, створена і виплекана спільнотою глухих українців впродовж декількох поколінь. УЖМ бере свій початок з зародження перших навчальних осередків для глухих на Волині (1805), Львові (1830), Одесі (1843) та ін. Тривалий час розглядалася, як примітивна, на що вказували терміни: *міміка*, *міміко-жестуляторне мовлення*, *жестуляторне мовлення*, яке заважає розвитку словесної мови. І сьогодні є прихильники застарілих термінів на позначення УЖМ.

Предметом гордості української сурдолінгвістики є доробок: Р. Краєвського (1964), який дослідив характерні особливості мови жестів, систематизував поширені конфігурації, проаналізував лексику; Н. Іванюшевої (1969), яка дослідила групи жестової лексики за тематичним принципом; І. Сапожникова, Т. Філянної (1971), які представили основи «кінетичного мовлення глухих» та ін.

За час діяльності відділу навчання жестової мови українське жестове мовознавство поповнилося аналітичними розвідками мовних рівнів УЖМ:

- кінетики – мануальних компонентів (*локалізацій 8, конфігурацій – 40*, характер і напрям руху руки (долоні, пальців), *немануальних* компонентів (особливості виразу обличчя, що стосуються *положення (форма, рух) брів, очей (погляд), рота,*

язика, артикуляція звуків; голови, тулуба), груп за походженням (опосередковано-символічні, безпосередньо конкретної символіки (іконічні) – конструктивні й імітативні, знаково-абстрактні (вказівні, інсценувальні, абстрактні, штучні);

- *граматики* (однини, множини, присвійності, дериваційності, завершеності – незавершеності, заперечення та ін.);

- *семантики* – класів жестових одиниць (синожестів, антожестів, нових і застарілих, українських і запозичених), тематичних груп «Жестове ім'я» та ін.;

- *морфології* – частин мови (*жестоназв, жесточисел, жестознак, жестодій, прижестодій* та ін.);

- *синтаксису* простого речення та ін.

Крізь призму історичного і сучасного джерелознавства (словників жестів, жестівників, емпіричної бази зразків жестового мовлення відділу навчання жестової мови) обґрунтовано доцільність вивчення жестових одиниць із залученням теоретико-методологічного інструментарію методики аналізу зовнішньої форми компонентів ЖО (Рис. 1).

Рис. 1. Трирівнева логіко-структурна модель аналізу жестової одиниці (ЖО)

Використання трирівневої логіко-структурної моделі аналізу зовнішньої форми жесту як одиниці, експериментально апробовано, перевірено і як дослідницьке знаряддя допомагає здобувати цілісне теоретичне знання про кінетичні (мануальні й немануальні) компоненти жестових одиниць за найпоширенішими конфігураціями:

— Кінетичні особливості української жестової мови. Частина перша. (С. Кульбіда, 2017);

— Кінетичні особливості української жестової мови. Частина друга. (С. Кульбіда, 2017);

— Кінетичні особливості української жестової мови. Частина третя. (С. Кульбіда, 2017).

Мета представленої розвідки « Кінетичні особливості української жестової мови» – дослідити кінетичні особливості означеної конфігурації, як структурно мовленнєвих маркерів мануальних і немануальних компонентів за трирівневою моделлю.

Нинішня розвідка з понад трьох тисяч у цьому виданні представляє понад 150 жестових одиниць і розкриває особливості:

→ *специфіки* символічного значення компонентів у співвідношенні “кінема–зміст”;

→ *значущості* символічного потенціалу кожної кінеми у відстеженні взаємозв’язку між ручною, неручною і смисловою ознаками досліджених кінем, *збігу і розбіжності* способів формування власного кінетичного значення, диференційних ознак;

→ *номінації*, ролі кінеми-конфігурації «ОДИН», «ВКАЗІВНИЙ ПАЛЕЦЬ» у природних і штучних жестових одиницях, які представлені зі зразків жестового мовлення носіїв УЖМ нашого відділу;

→ символічного *потенціалу* означеної конфігурації-кінеми у складі номінації кінемонаслідувальних *жестоназв* (МОВА¹, МОВА²; БРОВА та ін.), *жестоосіб* (Я, ТИ, ВОНИ, КОЖЕН та ін.), *жесточисел* (ОДИН¹, ОДИН МІСЯЦЬ, ОДНА ГОДИНА та ін.), *жестоознак* (МАЛА*, БОЯЗКА* та ін.), *жестодій* (ОБРАЗИТИ, ЗДОГАДАТИСЯ та ін.), *прижестодій* (СМАЧНО, ДАЛЕКО, ВГОРУ, ДОНИЗУ та ін.);

→ взаємозалежних і взаємообумовлених відношень за трирівневою логіко-структурною моделлю аналізу жестової одиниці.

Сподіваємося, що представлена розвідка стане своєчасним і якісним, і кількісним доповненням до цілісного бачення мовознавчого розділу УЖМ – кінетики.

На підставі одержаної інформації можна: описувати кінетичні явища, користуючись запропонованою моделлю, сучасними термінами, характеризувати компоненти жестових одиниць за означеною конфігурацією; порівнювати кінетичні особливості української жестової з фонетичними особливостями української словесної; користуватися арсеналом відповідних жестівників у процесі аналізу мовленнєвого матеріалу.

Висловлюємо щиро вдячність: *рецензентам* Наталії Іванюшевій, Ользі Білановій, Дмитру Федорченку за принциповість і надання цінних рекомендацій при підборі значущого мовленнєвого матеріалу зразків УЖМ; *носіям мови* – Наталії Зборовській, Аллі Назаренко, Василю Стьопкіну, які щиро ділилися досвідом і стали фотозразками, *керівникам* спеціальних закладів України – Анатолію Коломойцю, Любові Луценко, Галині Воробель, Аллі Садовій, Марії Кацан, Лілії Саприкіній, які сприяли збору зразків жестового мовлення у глухих здобувачів, їхньому якісному документуванню і цифруванню; незамінному творчому колективу професійних редакторів під керівництвом Тамари Самиляк, які всіляко сприяли у виданні чергових матеріалів жестівника «Українська жестова мова» цього року.

Документування і вивчення УЖМ продовжується.

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ГК – грудна клітина
 АР – активна рука
 ПР – пасивна рука

№	Умовні скорочення	Повна назва
1	АЖ, 1990	Максименко Ю.П., Іванюшева Н.В., Щур Р.І. (1990). Азбука жестів. К.: Радянська школа. 24 с.
2	Дитина, 2011	Дитина зі світу тиші: на допомогу батькам нечуючої дитини. Науково-методичний посібник. К.: СПКТБ УТОГ, 2011. 328 с.
3	ГЖ, 2014	Географічний жестівник: континенти, країни, міста. С. Кульбіда, І. Чепчина, Н. Адамюк, Н. Іванюшева. Посібник. Київ: СПКТБ УТОГ. 2014. 96 с.
4	Ж, 2011	Український жестівник для батьків. Кульбіда С.В., Чепчина І.І., Іванюшева Н.В., Адамюк Н.Б. Жестівник. НАПН України, Ін-т спец. педагогіки, Лаб. Жестової мови, Укр. т-во глухих. К.: СПКТБ УТОГ, 2011. 380 с.
5	Іванюшева, Зуєва, 2003	Іванюшева Н.В., Зуєва Є.М. (2003). Український тематичний відеословник жестової мови: навчально-методичний посібник у 3 частинах. Київ: Культурний центр УТОГ.

- 6 Іванюшева, Скурчинський, 2020 Іванюшева Н.В., Скурчинський В.В. (2020). Минуле і сучасне у жестовій мові: посібник. Київ: СПКТБ УТОГ. 230 с.
- 7 Корпус УЖМ, 2017 Корпус 15 тисяч жестових одиниць української жестової мови. [електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.spreadthesign.com/ua>.
- 8 Краєвський, 1964 Краєвський Р.Г. (1964). Українська жестова мова: посібник. Київ: Радянська школа.
- 9 Кульбіда, 2010 Кульбіда С.В. (2010). Теоретико-методичні засади використання жестової мови у навчанні нечуючих: монографія. К.: Поліпром.
- 10 Кульбіда, 2019 Кульбіда С.В. (2019). Лінгводидактичні засади вивчення української жестової мови: монографія. Київ: Інтерсервіс, 2019. 238 с.
- 11 ЛЖ, 2004 Лексикон жестов: пособие. Кравченко Д.Ф., Кравченко М.В., Голивец Ю.А., Зубкова Е.Н., Пахомова Л.Г. Донецк: Центр для глухих. Видеть значит слышать, 2004. 560 с.
- 12 МЖР, 1969 Іванюшева Н.В. (1969). Мимико-жестикуляторная речь. Киев. 240 с.
- 13 УЖА, 2005 Іванюшева Н.В., Кульбіда С.В. (2005). Українська жестова абетка: науково-метод. посібник (доп. і доопр.). Київ: ТОВ «Київська Русь», 2005. 64 с.
- 14 УЖМ, 2012 Українська жестова мова. Жестівник: навчальний посібник. С. Кульбіда, І. Чепчина, Н. Адамюк, Н. Іванюшева. К.: [Педагогічна думка], 2012. 206 с.
- 15 Тяжелов, 1943 Тяжелов Н. (1943). Мимический словарь. Рукопись.

ПЕРЕЛІК ЖЕСТОВИХ ОДИНИЦЬ ЗА КОНФІГУРАЦІЄЮ

ЛОКАЛІ- ЗАЦІЯ	ОДНОРУЧНІ ПРОСТІ	ЛОКАЛІ- ЗАЦІЯ	ОДНОРУЧНІ ПРОСТІ (продовження 1)
I	БОГ	III	ПЛАКАТИ ²
I	ТАМ, ВГОРІ	III	ОСНОВНА*
I	СОФІЯ (СТОЛИЦЯ)	III	НІС
I-III	БЛИСКАВКА, ГРОЗА	III	МАЛА*, МАЛЯ, МАЛЮК, МАЛЕЧА
II-I	ВИСОКО	III	ЗАРОЗУМІЛІСТЬ, ЗАДИРАТИ НОСА, ЗАЗНАТИСЯ
II-I	НІМЕЧЧИНА		
II	МАДРИД	III	БЛИЗЬКО, ПОРУЧ
I-III	БЛИСКАВКА, ГРОЗА	III	ТАЇЛАНД
II	ПСИХІАТР	III	РОСІЙСЬКА*, ВУС
II	НЕДОУМСТВО	III	МІСЯЦЬ, ОДИН МІСЯЦЬ
II	ГОЛОВА	III	РІК, ОДИН РІК
II	ВИГАДАТИ, ВИДУМАТИ, ВИДУМУВАТИ, ПРИДУМУВАТИ	III	ВУХО
II	ВИДУМКА, ФАНТАЗІЯ, БАЙКА	III	ЧУТИ
II	ІДЕЯ, ВИНАХІД	III	АУДІОГРАМА, АУДІОМЕТРІЯ
II	ДУМАТИ, ДУМКА		
II	КАЗКА ² , МУЛЬТФІЛЬМ ²		

ЛОКАЛІЗАЦІЯ	ОДНОРУЧНІ ПРОСТІ
II	УМІТИ, ЗНАТИ
II	П'ЯНА*, СП'ЯНІННЯ
II	ЗДОГАДКА, ЗДОГАДАТИСЯ
II	ІНДІЯ
II	КИТАЙ ¹
II	КИРГИЗІЯ
II	БРОВА
III	БРОВИ
II-I	НЕДОУМСТВО
II - I	НЕРОЗУМНІСТЬ, НЕРОЗВАЖЛИВІСТЬ, БОЖЕВІЛЬНА*, СТАРОВИННА*,
II-III	АЗЕРБАЙДЖАН
III	СТАРОВИННА*, ДРЕВНЯ*, АНТИЧНІСТЬ*
III	ОКО, ОЧКО, БАЛ, ОЧНИЙ*
III-V	ВПАСТИ В ОКО, ПОТРАПИТИ У ВІЧІ
III	МОНГОЛІЯ
III	ОЧІ, ОФТАЛЬМОЛОГ ¹
III	ПЛАКАТИ ¹
III	ЗУБНА*
III	МОВЧКИ, МОВЧАТИ, МОВЧАЗНА*
III	ПЕРЕЦЬ ГІРКИЙ ²
III	КУКУРУДЗА
III	ЧЕРВОНА*, КРОВ
III	МОВА ¹

ЛОКАЛІЗАЦІЯ	ОДНОРУЧНІ ПРОСТІ (продовження 1)
III	САЛО ¹
III	СВОЛОТА, СТЕРВО, ПОКИДЬОК
III	МОБІЛЬНИЙ ТЕЛЕФОН
III	ГЛУХОТА, ГЛУХА*
III	НАГОЛОС
III	ДОСИТЬ (ПО ВУХА)
III	СУМЛІННЯ
III	ОБРАЗА, ОБРАЗИТИ
III	МОЛОДА*, ЗЕЛЕНА*
III	ПОКИ
III	СМАЧНО*, ЗРУЧНО*
III	РОТ
III	ПУСТУШКА
III-IV	ГОВОРИТИ
III	ОСОБА, ОСОБИСТА*, ПЕРСОНА
III	УСМІШКА ¹
III	ОБРАЗА
III	БОЯЗКА*, СОРОМ'ЯЗЛИВА*
III	ЗУБ
III	ЗУБ КУТНІЙ
III	ЩІТКА ЗУБНА
III	ЧИСТИТИ ЗУБИ
III	ЧИСТКА (ЧИЩЕННЯ ЗУБІВ)
V	ГУЛЯТИ ²
V	ОДИН ²
V	ОДИН ³

ЛОКАЛІ- ЗАЦІЯ	ОДНОРУЧНІ ПРОСТІ
III	МОВА ² , МОВНИЙ, ОРАЛЬНИЙ*, УСНИЙ*
III	АРТИКУЛЯЦІЯ, ВИМОВА
III	ЕКОНОМІЯ
III	ЦУКЕРКА
III	КАША МАННА ²
III	КРОПИВНИЦЬКИЙ (КІРОВОГРАД)
III	ЛУЦЬК
III-IV	ЙОКІНЕН
III	ВАЖКО, СКРУТНО
III	БЛИЗНА
III	ЛОНДОН
III	ГОРОХ
III	ВІДДАЛЬ, ВІДДАЛЕНА ¹
III	КВАСОЛЯ
III-IV	ОДИН РІК ¹
IV	ТАДЖИКИСТАН ¹
IV	ГОЛОС, ГОЛОСНА*
IV	ЛОГОПЕД ²
IV	ВИЩЕ
IV	РИГА
IV	М'ЯСО
IV	САЛО ²
V	СИЛА, СИЛЬНА*
V	ВСЕМОГУТНЯ*
V	МЕДСЕСТРА, ПОЛІКЛІНІКА, ЛІКАР
V	ТЕРМОМЕТР

ЛОКАЛІ- ЗАЦІЯ	ОДНОРУЧНІ ПРОСТІ (продовження 1)
III-IV	ОДНА ГОДИНА ¹
V	БЕЗПЕРЕРВНИЙ*, СТАЛИЙ*, ПОСТІЙНИЙ*, НЕЗМІННИЙ*
III-IV	ОДНА ГОДИНА ²
IV-V	ТУТ, ТОЙ, ЦЕЙ
V	ВОНИ
VI	МАЙСТЕР
V	КРАПКА
	МИША
VI	ОДНА ТИСЯЧА ¹
VI	ОДИН КІЛОГРАМ
VI	ОДНА ХВИЛИНА
V	ЧОМУ?
V	ЛІНІЯ ПРЯМА, ПРЯМОЛІНІЙНИЙ*
V	АПОСТРОФ
V	ЗНАК ОКЛИКУ
V	ЗНАК ПИТАННЯ
V	НОМЕР
V	ЗИГЗАГ
V	ДАЛЕКО, ВІДДАЛЬ, ВІДСТАНЬ, ДАЛІ
V	КОМА
V	ДЕФІС, ТИРЕ, МІНУС
V	ЩО?
V	ЩОСЬ
IV-V	ВИМОГА
IV-V	ВИМОГЛИВА*
V	ХВИЛЯСТИЙ*

ЛОКАЛІЗАЦІЯ	ОДНОРУЧНІ ПРОСТІ
V	БІЛЬ
V	ДУША, ХАРАКТЕР, ЕГО
V	ОДНА КОПІЙКА
III	ПЕРША ^{1*}
III	ПЕРША ^{2*}
IV-V	КИТАЙ ²
IV-V	НАСТУПНА*
V	МАЙКА
V	ПЕРШИЙ ПОВЕРХ
IV	ГУЛЯТИ
V	ОБЛАСТЬ
V	Я, МЕНІ
V	СОРОЧКА ¹
V	СВІЧКА
V	БЕРІЗКА
V	КАРДІОГРАМА
V	ТИ
	ОДИНАК ¹
IV	ОДИНАК ²

ЛОКАЛІЗАЦІЯ	ОДНОРУЧНІ ПРОСТІ (продовження 1)
V	ШТРИХ ПУНКТИРНИЙ*
V- VI	ПЕРЕКРЕСЛИТИ ¹
V- VI	ПЕРЕКРЕСЛИТИ ²
V- VI	ПІДКРЕСЛИТИ
V- VI	КОЛО, КРУГ, КРУГОВИЙ*
V- VI	ТРИКУТНИК
V	НАБРАТИ НОМЕР, ДЗВОНИТИ ПО ТЕЛЕФОНУ
V- VI	ТУТ
III-V	ДОНИЗУ, ВНИЗ
VII	ЧЛЕН СТАТЕВИЙ ²

ХАРАКТЕРИСТИКА ОДНОРУЧНИХ ПРОСТИХ

ПЕРША ЛОКАЛІЗАЦІЯ

БОГ

Ж, 2011, 18

Одноручний, простий, статичний.

І локалізація, рука в конфігурації звернена до співбесідника, вказівний палець спрямований вгору.

Опосередковано-символічний жест (уявне місцезнаходження Бога).

Вираз обличчя – погляд спрямований вгору.

ТАМ, ВГОРІ

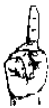
Одноручний, простий, статичний.

І локалізація, рука в конфігурації звернена до співбесідника, вказівний палець спрямований вгору.

Вказівний жест на позначення конкретного місця.

Вираз обличчя – погляд спрямований на конкретне місце (іноді використовується без руки, а тільки погляд).

	СОФІЯ ГЖ, 2014, 74 Одноручний, простий, статичний. II-I локалізація, рука в конфігурації знаходиться на рівні лоба (по центру), звернена до співбесідника, вказівний палець спрямований вгору. <i>Вираз жести.</i> <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	НІМЕЧЧИНА ГЖ, 2014, 38 Тяжелов Н., 1943, 34 Одноручний, простий. I-III локалізація. Конфігурація знаходиться над лобом (по центру), звернена до співбесідника, вказівний палець спрямований вгору. Здійснюється рух. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний. <i>Напрямок руху</i> – вертикальний, зверху вниз. <i>Вираз жести.</i> <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	ВИСОКО УЖМ, 2012, 34 ЛЖ, 2004, 83 Одноручний, простий. II-I локалізація, рука в конфігурації знаходиться на рівні ліктя, звернена до співбесідника, вказівний палець спрямований вгору, здійснює рух. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний. <i>Напрямок руху</i> – вертикальний, вгору. <i>Вказівний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – погляд слідує за рухом руки й зупиняється на найвищій точці.

ДРУГА ЛОКАЛІЗАЦІЯ

	МАДРИД ГЖ, 2014, 66 Одноручний, простий. II локалізація. Знаходиться біля лоба (ближче до ПР, звернена до неї), вказівний палець спрямований вгору, здійснюється рух. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний. <i>Напрямок руху</i> – горизонтальний, в бік АР. <i>Вираз жести</i>. <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	БЛИСКАВКА, ГРОЗА Ж, 2011, 137 Красівський, 1964, 110 Одноручний, простий. I-III локалізація, рука в конфігурації звернена до співбесідника знаходиться збоку (попереду) АР, вказівний палець спрямований вгору, здійснює рух. <i>Характер руху</i> – зигзагоподібний, разовий, різкий. <i>Напрямок руху</i> – згори донизу, вертикальний. <i>Виразний жест на позначення блискавкоподібної ознаки.</i> <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	ПСИХІАТР Ж, 2011, 78 Одноручний, простий. II локалізація (область скроні). АР в конфігурації розташована навпроти скроні збоку АР, здійснює рух вказівним пальцем. <i>Характер руху</i> – плавний, круговий. <i>Напрямок руху</i> – за годинниковою стрілкою, горизонтальний. <i>Опосередковано-символічний жест (вказівка на розумову діяльність).</i> <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

	БОЖЕВІЛЛЯ, НЕРОЗУМНІСТЬ, НЕРОЗВАЖЛИВІСТЬ БОЖЕВІЛЬНА* Корпус, 15 т., 2017 Краєвський, 1964, 130 Одноручний, простий. П локалізація. АР в конфігурації долонею звернена донизу, торкається скроні з боку АР, здійснює рух з П локалізації у І. <i>Характер руху</i> – плавний, спіралеподібний. <i>Напрямок руху</i> – знизу вгору, діагональний <i>Вираз жальний жест</i> (вказівка на відсутність розуму). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	НЕДОУМСТВО Корпус, 15 т., 2017 Одноручний, простий. П локалізація. АР в конфігурації долонею звернена донизу, кінчик вказівного пальця не торкається скроні з боку АР, здійснює рух на одному місці. <i>Характер руху</i> – плавний, спіралеподібний. <i>Напрямок руху</i> – за годинниковою стрілкою. <i>Вираз жальний жест</i> (вказівка на мрійливість розуму). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ГОЛОВА Одноручний, простий. П локалізація. АР в конфігурації долонею звернена до обличчя, розташована на рівні обличчя під кутом, торкається внутрішнім боком пальця до лоба (з домінуючого боку). <i>Характер руху</i> – плавний, разовий. <i>Вказівний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.

	ЛОБ Одноручний, простий. П локалізація (лоб), АР в конфігурації долонею звернена до себе, розташована на рівні обличчя під кутом, торкається внутрішнім боком пальця до лоба (з домінуючого боку). <i>Характер руху</i> – плавний, разовий. <i>Вказівний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	ВИГАДАТИ, ВИДУМАТИ Ж, 2011, 338 ВИДУМАТИ МЖР, 1969, 232 Одноручний, простий. П локалізація. АР в конфігурації звернена до лоба робить рух, розвертаючи долоню від лоба (з домінуючого боку). <i>Характер руху</i> – плавний, разовий. <i>Напрямок руху</i> – вперед, вгору. <i>Вираз жести.</i> <i>Вираз обличчя</i> – підтвердження факту.
	ВИДУМУВАТИ, ПРИДУМУВАТИ, ВИГАДКА, ФАНТАЗІЯ, БАЙКА Красьвський, 1964, 126 Одноручний, простий. П локалізація, АР в конфігурації звернена до лоба робить рухи, розвертаючи долоню від лоба (з домінуючого боку). <i>Характер руху</i> – плавний, повторний. <i>Напрямок руху</i> – вперед, вгору. <i>Вираз жести.</i> <i>Вираз обличчя</i> – підтвердження процесу.

ІДЕЯ, ВІНАХІД

Краєвський, 1964, 126

ІДЕЯ Ж, 2011, 247

ЛЖ, 2004, 20, 94, 353, 363, 438

П локалізація.

АР в конфігурації звернена до лоба робить великий рух, розвертаючи долоню від лоба (з домінуючого боку).

Характер руху – плавний, разовий.

Напрямок руху – вперед, вгору.

Вираз обличчя – підтвердження факту.

Вираз обличчя – підтвердження факту.

РОЗУМ

ЛЖ, 2004, 462

Одноручний, простий.

П локалізація (скроня), АР в конфігурації долонею звернена до себе, розташована на рівні обличчя під кутом, торкається внутрішнім боком пальця до скроні (з домінуючого боку АР).

Характер руху – плавний, разовий.

Вказівний жест.

Вираз обличчя – від контексту.

ДУМАТИ, ДУМКА, ПОДУМАТИ

Дитина, 2013, 152

Краєвський, 1964, 130

Ж, 2011, 247

ЛЖ, 2004: 21, 310

Одноручний, простий.

П локалізація, домінуюча рука в конфігурації звернена до скроні з боку домінуючої руки, торкається її кінчиком вказівного пальця та здійснює рух.

Характер руху – плавний, напівкруговий, разовий.

	<i>Напрямок руху</i> – за годинниковою стрілкою. <i>Вираз жальний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ДУРНИК, ДУРНА*, ДУРІСТЬ Ж, 2011, 247 ЛЖ, 2004, 93 Одноручний, простий. П локалізація, АР в конфігурації звернена до скроні з боку, впирається кінчиком вказівного пальця в скроню та здійснює рухи без відриву пальця. <i>Характер рухів</i> – плавні, напівкругові. <i>Напрямок руху</i> – за та проти годинникової стрілки. <i>Штучний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний, підняті брови.
	КАЗКА², МУЛЬТФІЛЬМ² Ж, 2011, 352 Одноручний, простий. П локалізація. АР в конфігурації звернена до спів- розмовника, розташована біля скроні з боку АР, здійснює рух. <i>Характер руху</i> – плавний, повторний. <i>Напрямок руху</i> – вперед-назад, горизонтальний. <i>Інсценувальний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – радісний, позитивний.

ТРЕТЯ ЛОКАЛІЗАЦІЯ

ЗНАЄШ?

II-III локалізація.

АР в конфігурації розташована біля скроні з боку обличчя здійснює рух у кисті, без зміни положення ліктя.

Характер руху – плавний, разовий.

Напрямок руху – зверху вниз, вертикальний.

Інсценувальний жест.

Вираз обличчя – запитальний (опускається трішки голова, піднімаються брови).

ЗНАТИ¹

III-IV локалізація.

АР в конфігурації розташована біля скроні з боку плеча здійснює рух вказівного пальця, без зміни положення китиці руки.

Характер руху пальця – плавний, повторний.

Напрямок руху пальця – зверху вниз, вертикальний.

Інсценувальний жест.

Вираз обличчя – стверджувальний, іноді супроводжується кивком голови.

УМІТИ, ЗНАТИ², ЗНАННЯ

ДИТИНА, 2013, 157

Ж, 2011, 335

МЖР, 1969, 223

ЛЖ, 2004, 152

Іванюшева Н., Скурчинський В., 2020, 75

Краєвський, 1964, 132.

II-V локалізація.

На рівні лоба (збоку з торканням) вказівний палець у конфігурації (долоня до себе) здійснює рух донизу, повертаючи при цьому руку (долоня донизу).

Характер руху – разовий, різкий.

Напрямок руху у кисті – від лоба, донизу.

Виразальний жест.

Вираз обличчя – стверджувальний.

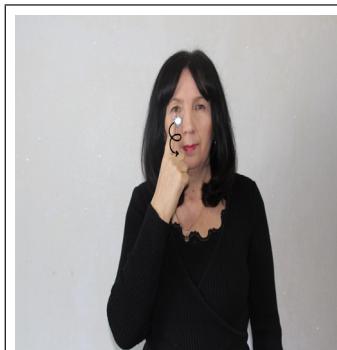
	П'ЯНА*, СП'ЯНІННЯ Корпус, 15 т., 2017 II локалізація (область лоба). АР конфігурації (долоня до себе) з напів-зігнутим вказівним пальцем здійснює рух, не змінюючи положення руки. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний, круговий. <i>Напрямок руху у кисті</i> – за годинниковою стрілкою, навколо обличчя. <i>Інсценувальний жест</i> (вказівка на сп'яніння людини). <i>Вираз обличчя</i> – очі закриваються, блукають; тіло злегка відводиться назад).
	ЗДОГАДКА¹, ЗДОГАДАТИСЯ¹ Одноручний, простий. V-II локалізація. Конфігурація збоку голови здійснює рух до скроні, торкається кінчиком вказівного пальця. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий, з торканням скроні. <i>Напрямок руху</i> – збоку вбік, до центру лоба. <i>Природний, виражальний жест</i> (прояснення, уточнення). <i>Вираз обличчя</i> – просвітлення, розширення зіниць.
	ЗДОГАДКА², ЗДОГАДАТИСЯ² Одноручний, простий. III-II локалізація. Конфігурація збоку здійснює рух до скроні, не торкається кінчиком вказівного пальця. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий. <i>Напрямок руху</i> – збоку до скроні. <i>Природний, виражальний жест</i> (прояснення, уточнення). <i>Вираз обличчя</i> – просвітлення, розширення зіниць.

	ІНДІЯ Одноручний, простий. II локалізація (центр лоба). AP в конфігурації звернена до лоба, торкається його кінчиком вказівного пальця. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий. <i>Напрямок руху</i> – спереду до центру лоба. <i>Інсценувально-зображувальний жест</i> (крапки на лобі індійських дівчат). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	АЗЕРБАЙДЖАН ГЖ, 2014, 14 Одноручний, простий. II-III локалізація. звернена до центра лоба, здійснює рух. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий. <i>Напрямок руху</i> – від центру лоба в бік AP, вниз – і знову в бік AP. <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	АЗІЯ, КИТАЙ¹ Ж, 2011, 183 Одноручний, простий. II локалізація, рука в конфігурації звернена нижче скроні з боку домінуючої руки, торкається кінчиком вказівного пальця. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий. <i>Напрямок руху</i> – збоку до скроні. <i>Вказівний жест</i> (характерна візуальна особливість вузьких очей у китайців, підтягуванням вгору середньої частини брови (Красевський, 1964, с.4). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

	КИРГИЗІЯ ГЖ, 2014, 30 Одноручний, простий, статичний. II локалізація. Рука в конфігурації звернена до себе, торкається кінчиком вказівного пальця до куточка ока збоку. <i>Інсценувально-зображувальний жест</i> (вказівка на характерну особливість ока). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	БРОВА ЛЖ, 2004, 43 Одноручний, простий. II локалізація, домінуюча рука в конфігурації звернена до брови з домінуючої руки, торкається її кінчиком вказівного пальця, здійснює рух від основи до закінчення. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий. <i>Напрямок руху</i> – збоку до брови. <i>Вказівний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	БРОВИ ЛЖ, 2004, 43 Одноручний, простий. II локалізація, домінуюча рука в конфігурації звернена до брови з домінуючої руки, торкається її кінчиком вказівного пальця. <i>Характер рухів</i> – плавні, разові. <i>Напрямок рухів</i> – справа наліво до брови. <i>Вказівний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

	СТАРОВИННА*, ДРЕВНЯ*, АНТИЧНА* МЖР, 1969, 205 Корпус, 15 т., 2017 ІІІ локалізація. Збоку (рівень обличчя) піднятий вгору вказівний палець конфігурації (долоня до обличчя) здійснює рухи, не змінюючи положення. <i>Характер рухів</i> у кисті – плавні, повторні. <i>Напрямок рухів</i> – горизонтальні, вперед-назад. <i>Вираз обличчя</i> – голова нахилена вбік, підкреслює значимість події (факту).
	ОКО, ОЧКО, БАЛ, ОЧНА* Ж, 2011, 281 Іванюшева Н.В., Скурчинський, 2020, 106 Одноручний, простий. ІІІ локалізація. Рука в конфігурації звернена до ока з боку, торкається його кінчиком вказівного пальця. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий. <i>Напрямок руху</i> – збоку до ока. <i>Вказівний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	РАХУНОК Одноручний, простий. ІІІ локалізація. АР в конфігурації звернена до обличчя, рухається до ока. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий. <i>Напрямок руху</i> – знизу вгору. <i>Виразально-констатувальний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – стверджувальний.

	ВПАСТИ В ОКО Одноручний, простий. V-III локалізація. Рука в конфігурації звернена до себе з боку руки, рухається до ока. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий. <i>Напрямок руху</i> – знизу вгору. <i>Виразжально-констатувальний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – стверджувальний.
	МОНГОЛІЯ ГЖ, 2014, 37 Красевський, 1964, 4. Одноручний, простий, статичний. III локалізація. Рука в конфігурації звернена до краю ока збоку руки, торкається його кінчиком вказівного пальця. <i>Виразжальний жест</i> (відтягування зовнішнього кута ока назад). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ОЧІ, ОФТАЛЬМОЛОГ¹ Ж, 2011, 77 Одноручний, простий. III локалізація, рука в конфігурації звернена до ока з боку АР, торкається її кінчиком вказівного пальця – I позиція. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий. <i>Напрямок руху</i> – збоку до скроні. <i>Вказівний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

ПЛАКАТИ¹

Одноручний, простий.

III локалізація.

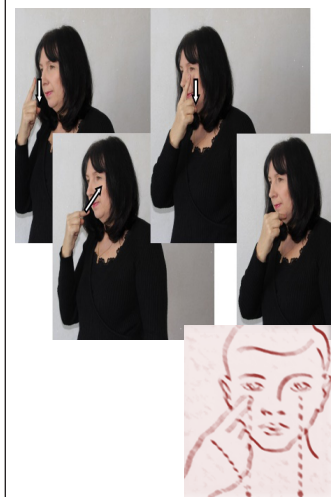
АР в конфігурації звернена до ока з боку руки, торкається його кінчиком вказівного пальця, здійснює рух.

Характер руху – плавний, разовий, прокручуючись.

Напрямок руху – зверху вниз до кутика носа.

Виразжально-інсценувальний жест.

Вираз обличчя – констатувальний

ПЛАКАТИ²

Дитина, 2013, 155

Краєвський, 1964, 138

Одноручний, простий.

III локалізація.

Вказівний палець конфігурації знаходиться під одним оком і здійснює рух. Потім переміщується під друге око і також здійснює рух.

Характер руху – плавний, разовий, з торканням до обличчя.

Напрямок руху – вертикальний, зверху донизу.

Опосередковано-символічний жест за характерною ознакою (імітація сліз з обох очей).

Вираз обличчя – засмучений, кутики губ опущені.

ОСНОВНА*

Корпус 15 т., 2017

III локалізація.

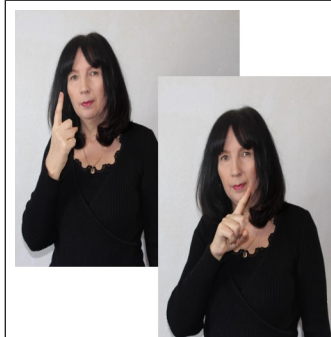
Вказівний палець конфігурації знаходиться під одним оком і здійснює рух.

Характер руху – разовий, г-подібний, без торкання до обличчя.

Напрямок руху – назад до кінчика ока і вперед, вниз.

Опосередковано-символічний жест за характерною ознакою.

Вираз обличчя – від контексту.

НІС

Іванюшева Н.В., Скурчинський, 2020, 105.

Одноручний, простий.

ІІІ локалізація, рука в конфігурації повернена до носа, торкається його кінчиком вказівного пальця.

Характер руху – плавний, разовий.

Напрямок руху – до носа.

Вказівний жест.

Вираз обличчя – констатувальний.

МАЛА*, МАЛЯ, МАЛЮК, МАЛЕЧА

Дитина, 106

Ж, 2011, 321

Краєвський, 1964, 124

Одноручний, простий.

ІІІ локалізація, рука в конфігурації повернена в протилежний бік, кінчиком вказівного пальця здійснює повторні рухи по кінчику носа чи біля носа.

Характер руху – плавний, повторний.

Напрямок руху – горизонтальний, збоку в бік.

Символічно-опосередкований жест (своєрідний статус дитини-маляти, іноді – зневажливий).

Вираз обличчя – налаштування на позитив.

ЗАРОЗУМІЛІСТЬ, ЗАДИРАТИ НОСА, ЗАЗНАТИСЯ

МЖр, 1969, 125

Краєвський, 1964, 116

Одноручний, простий.

ІІІ локалізація, рука в конфігурації повернена до обличчя, кінчиком вказівного пальця здійснює рух від кінчика вгору.

Характер руху – плавний, разовий.

Напрямок руху – від носа вгору (вертикальний).

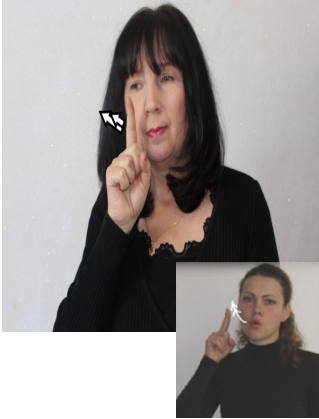
	<i>Символічно-опосередкований жест (своєрідне зображення задирання носа).</i> <i>Вираз обличчя – зімкнені губи, похитування голови на підтвердження факту.</i>
	БЛИЗЬКО¹, ПОРУЧ Краєвський, 1964, 112 Одноручний, простий. III локалізація, рука в конфігурації повернена до обличчя і знаходиться перед обличчям, здійснює рух без торкання. <i>Характер руху – плавний, разовий.</i> <i>Напрямок руху – до носа, горизонтальний.</i> <i>Символічно-опосередкований жест (своєрідне наближення, а також розташування «під носом»).</i> <i>Вираз обличчя – констатувальний.</i>
	РОСІЙСЬКА*, ВУС (варіант) ГЖ, 2014, 17 Одноручний, простий. III локалізація, рука в конфігурації знаходиться над губами здійснює рух. <i>Характер руху – разовий, різкий.</i> <i>Напрямок руху – горизонтальний, у правий бік.</i> <i>Опосередковано-символічний жест (характерна ознака – вуса у росіян).</i> <i>Вираз обличчя – від контексту).</i>
	МІСЯЦЬ, ОДИН МІСЯЦЬ УЖМ, 2012, 125, Ж, 2011, 33 Одноручний, простий. III локалізація, рука в конфігурації знаходиться на рівні середини лоба, здійснює рух на одному вертикальному рівні. <i>Характер руху – разовий, плавний.</i> <i>Напрямок руху – вертикальний, зверху вниз.</i> <i>Природний виражальний жест (зрощення кількості та назви).</i> <i>Вираз обличчя – від контексту.</i>

	РІК, ОДИН РІК УЖМ, 2012, 125, Ж, 2011, 34 Одноручний, простий. ІІІ локалізація, рука в конфігурації знаходиться збоку обличчя, здійснює рух. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний, круговий. <i>Напрямок руху</i> – за годинниковою стрілкою. <i>Природний виразжальний жест</i> (зрощення кількості та назви). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	ВУХО Іванюшева Н.В., Скурчинський, 2020, 106 Одноручний, простий. ІІІ локалізація, рука в конфігурації або торкається кінчиком вказівного пальця до середини вуха. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий. <i>Напрямок руху</i> – до вуха. <i>Вказівний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ЧУТИ ДИТИНА, 2013, 154 АЖ, 1990, 10 Одноручний, простий. ІІІ локалізація, рука в конфігурації звернена в протилежний бік рухається та торкається кінчиком вказівного пальця до середини вуха. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий. <i>Напрямок руху</i> – збоку руки – до вуха. <i>Символічно-опосередкований жест</i> (рух джерела звуку до вуха). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

	АУДИОГРАМА, АУДИОМЕТРІЯ УЖМ, 2012, 8 Корпус, 15 т., 2017 Одноручний, простий. ІІІ локалізація, рука в конфігурації звернена долонею донизу знаходиться біля вуха рухається вбік. <i>Характер руху</i> – плавний, повторний. <i>Напрямок руху</i> – горизонтальний, від вуха в бік. <i>Символічно-опосередкований жест</i> (фіксація звукових хвиль). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	САЛО³ Ж, 2011, 174 Одноручний, простий. ІІІ локалізація. АР в конфігурації звернена до співбесідника, внутрішнім ребром вказівного пальця торкається зовнішньої частини вуха та здійснює рух. <i>Характер руху пальця</i> – плавний, повторний. <i>Напрямок руху</i> – горизонтальний, збоку в бік. <i>Символічно-опосередкований жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	СВОЛОТА, СТЕРВО, ПОКИДЬОК Корпус, 15 т., 2017 Одноручний, простий. ІІІ локалізація. АР в конфігурації звернена до співбесідника, внутрішнім ребром вказівного пальця торкається зовнішньої частини вуха і здійснює рух. <i>Характер руху пальця</i> – разовий, різкий. <i>Напрямок руху</i> – вертикально-діагональний, зверху вниз.

	<i>Символічно-опосередкований жест (заслугує на покарання).</i> <i>Вираз обличчя – стурбований, гнівний, з наспленими бровами.</i>
	МОБІЛЬНИЙ ТЕЛЕФОН УЖМ, 2012, 112 Ж, 2011, 223 Одноручний, простий, статичний. III локалізація. Рука в конфігурації розташована біля вуха. Опосередковано-символічний жест (імітація прикладання до вуха мобільного телефону). <i>Вираз обличчя – зосереджений.</i>
	ГЛУХОТА, ГЛУХА* Одноручний, простий. III локалізація. Рука у конфігурації знаходиться біля вуха, здійснює рух у кисті до рота. <i>Характер руху – разовий, плавний, напів-круговий.</i> <i>Напрямок руху – зверху вниз, діагональний</i> <i>Природний виразжальний (міжнародний) жест (характерна ознака – «не чую, не говорю»).</i> <i>Вираз обличчя – констатувальний.</i>
	НАГОЛОС Корпус 15 т., 2017 Одноручний, простий. III локалізація. АР у конфігурації знаходиться збоку вуха, здійснює рух у кисті. <i>Характер руху – разовий, плавний.</i> <i>Напрямок руху – зверху вниз, діагональний.</i> <i>Виразжальний жест (характерна ознака – написання знака).</i> <i>Вираз обличчя – констатувальний.</i>

	ДОСИТЬ (ПО ВУХА) Краєвський, 1964, 121 Одноручний, простий. ІІІ локалізація. Вказівний палець конфігурації з положення навпроти одного вуха (з протилежного боку) здійснює рух до другого вуха. <i>Характер руху</i> – разовий, різкий. <i>Напрямок руху</i> – горизонтальний, зліва направо. <i>Калькований жест</i> («наситився по вуха») <i>Вираз обличчя</i> – однозначний, рішучий, стверджувальний.
	СУМЛІННЯ Одноручний, простий. ІІІ локалізація. Рука у конфігурації знаходиться збоку обличчя, здійснює рухи у лікті до щоки. <i>Характер рухів</i> – дворазовні, плавні. <i>Напрямок рухів</i> – горизонтальні, з торканням середини щоки. Інсценувально-виражальний жест (за характерною ознакою). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ОБРАЗА, ОБРАЗИТИ МЖр, 1969, 115 Краєвський, 1964, 135 Одноручний, простий, статичний. ІІІ локалізація. Вказівний палець конфігурації торкається центру щоки, долоня спрямована донизу. <i>Характер руху</i> – разовий, різкий, з торканням до середини щоки. <i>Напрямок руху</i> – збоку до щоки. <i>Природний виражальний жест</i> (характерна ознака – поява рум'янцю на щіці). <i>Вираз обличчя</i> – засмучений, образливий.

	МОЛОДА*, ЗЕЛЕНА*, ЗЕЛЕНСЬКИЙ МЖР, 1969, 206, 221 Ж, 2011, 150, 212 Одноручний, простий. ІІІ локалізація (область щоки). Зовнішнім ребром вказівного пальця конфігурації яка знаходиться навпроти центру щоки, здійснюємо рухи. <i>Характер рухів</i> – повторювальні. <i>Напрямок рухів</i> – назад вперед, діагональні. <i>Природний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	ПОКИ Одноручний, простий. ІІІ локалізація (область щоки). Конфігурація + рука зігнута у лікті. ІІІ локалізація (кут губ з боку рука) без торкання до щоки обличчя боковою частиною вказівного пальця, долоня повернена до співбесідника, здійснюємо рухи. <i>Характер рухів</i> – плавні, повторні. <i>Напрямок рухів</i> – зверху донизу, вертикальні. <i>Опосередковано-символічний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	СМАЧНО*, ЗРУЧНО* ДИТИНА, 2013, 161 Одноручний, простий. ІІІ локалізація (область щоки). Конфігурація + рука зігнута у лікті. без торкання до щоки обличчя боковою частиною вказівного пальця, долоня повернена до співбесідника здійснює рух без зміни положення руки. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний. <i>Напрямок руху</i> – зверху донизу, вертикальний. <i>Опосередковано-символічний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – задоволення, насолода.

	РОТ Іванюшева Н.В., Скурчинський, 2020, 106 Одноручний, простий. ІІІ локалізація (область рота). Рука в конфігурації, розташована навпроти рота, вказівним пальцем здійснює рух. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий, круговий. <i>Напрямок руху</i> – за годинниковою стрілкою навколо рота. <i>Вказівний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ПУСТУШКА Ж, 2011, 358 Одноручний, простий. ІІІ локалізація (область рота). Рука в конфігурації, розташована навпроти рота, здійснює рух. <i>Характер руху</i> – плавні, повторні. <i>Напрямок руху</i> – вперед-назад, горизонтальний. <i>Опосередковано-символічний жест</i> (процес смокання). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	НІЗАЩО Одноручний, простий. ІІІ локалізація (підборіддя). Рука в конфігурації долонею донизу, у лікті здійснює рух. <i>Характер руху</i> – плавний, повторний. <i>Напрямок руху</i> – вперед-назад, горизонтальний. <i>Вираз обличчя</i> – заперечний, з одночасно протилежним рухом голови до зап'ястя руки.

	ГОВОРИТИ Ж, 2011, 333 МЖР, 1969, 234. АЖ, 1990, 10 Корпус 15 т., 2017 Одноручний, простий. ІІІ (ІІІ-ІV) локалізація. Рука в конфігурації, розташована поблизу рота, вказівним пальцем здійснює рух. <i>Характер руху</i> – плавний, спіралеподібний. <i>Напрямок руху</i> – горизонтальний, вперед від рота, за годинниковою стрілкою. <i>Опосередковано-символічний жест</i> (потік мовлення з артикуляційного апарату). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	ОСОБА, ОСОБИСТА*, ПЕРСОНА Ж, 2011, 47 Одноручний, простий. ІІІ локалізація. Рука в конфігурації, розташована навпроти скроні, вказівним пальцем здійснює рух навколо обличчя. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий, круговий. <i>Напрямок руху</i> – за годинниковою стрілкою. <i>Вказівний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	УСМІШКА² Краєвський, 1964, 132 Одноручний, простий. ІІІ локалізація. Рука в конфігурації розташована навпроти щоки збоку АР, кінчиком вказівного пальця здійснює рух. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний, напів-круговий з торканням до щоки. <i>Напрямок руху</i> – за годинниковою стрілкою. <i>Природний Виразжальний жест</i> (характерна ознака – ямочка на щоці під час усмішки).

	<i>Вираз обличчя</i> – добрий, лагідний, стверджувальний.
	ЗУБ Корпус, 15 т., 2017 Одноручний, простий. III локалізація (область нижньої частини щоки попереду). , розташована знизу щоки збоку АР, кінчиком напівзігнутого вказівного пальця здійснює дворазовий рух. <i>Характер руху</i> – частотний, з торканням до нижньої частини щоки. <i>Напрямок руху</i> – збоку до щоки, горизонтальний. <i>Природний жест</i> (вказівка – на розміщення органу). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ЗУБ КУТНИЙ Корпус, 15 т., 2017 Одноручний, простий. III локалізація (область нижньої частини щоки позаду). АР в конфігурації, розташована знизу щоки збоку АР, кінчиком напівзігнутого вказівного пальця здійснює дворазовий рух. <i>Характер руху</i> – частотний, з торканням до нижньої частини щоки. <i>Напрямок руху</i> – збоку до щоки, горизонтальний. <i>Природний жест</i> (вказівка – на розміщення органу). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

	ЩІТКА (ЗУБНА) Корпус, 15 т., 2017 Одноручний, простий. ІІІ локалізація. , розташована навпроти рота, здійснює рухи. <i>Характер рухів</i> – плавний, повторювальний. <i>Напрямок рухів</i> – горизонтальні, збоку вбік. Символічно-опосередкований жест (імітує рух зубної щітки при чищенні зубів). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту, рот привідкритий.
	ЧИСТИТИ ЗУБИ УЖМ, 2012, 188 Корпус 15 т., 2017 Одноручний, простий. ІІІ локалізація. , розташована навпроти рота, здійснює рухи. <i>Характер рухів</i> – плавні, повторювальні. <i>Напрямок рухів</i> – горизонтальні, збоку вбік. <i>Вираз обличчя</i> – виразний природний жест (характерна ознака – чищення зубів). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту, рот привідкритий.
	ЧИСТКА (ЧИЩЕННЯ) ЗУБІВ УЖМ, 2012, 188 Корпус 15 т., 2017 Одноручний, простий. ІІІ локалізація. , розташована навпроти рота, здійснює рухи вказівним пальцем. <i>Характер рухів</i> – зигзагоподібні.

	<i>Напрямок рухів</i> – зверху вниз, горизонтальні. <i>Виразальний Природний жест</i> (характерна ознака – вичищення зубів). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту, рот привідкритий.
	ЗУБНА* Ж, 2011, 233 Корпус, 15 т., 2017 Одноручний, простий. III локалізація. Рука в конфігурації , розташована навпроти рота, здійснює рухи. <i>Характер рухів</i> – плавні, повторювальні. <i>Напрямок рухів</i> – горизонтальні, збоку вбік. <i>Виразальний Природний жест</i> (характерна ознака – чищення зубів). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту, рот привідкритий.
	ЗУБОЧИСТКА Одноручний, простий. III локалізація (збоку рота). АР в конфігурації розташована збоку рота, вказівний палець здійснює рухи. <i>Характер рухів</i> – плавні, повторні. <i>Напрямок рухів</i> – зверху вниз, вертикальні. Вказівний жест – процес чищення зубочисткою. <i>Вираз обличчя</i> – привідкритий рот
	МОВЧКИ, МОВЧАТИ, МОВЧАЗНА* 112, Ж, 2011, 333 Одноручний, простий, статичний. III локалізація. Рука в конфігурації розташована навпроти рота. Вказівний жест (вказівка на закритий рот). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

	ПЕРЕЦЬ ГІРКИЙ² Ж, 2011, 210 Одноручний, простий. ІІІ локалізація (область рота). АР в конфігурації розташована навпроти рота, вказівний палець спрямований вгору, здійснює рух. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий, круговий. <i>Напрямок руху</i> – за годинниковою стрілкою навпроти рота. Опосередковано-символічний жест (вказівка на печію від перцю). <i>Вираз обличчя</i> – напіввідкритий рот, констатування пекучості.
	КУКУРУДЗА Ж, 2011, 212 ІІІ локалізація. АР в конфігурації, розташована навпроти рота, здійснює рух вказівним пальцем. <i>Характер руху</i> – плавний, повторювальний, круговий. <i>Напрямок руху</i> – горизонтальний, від рота вбік. <i>Символічно-опосередкований жест</i> (імітує об'їдання кукурудзяного качана). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	ЧЕРВОНА*, КРОВ 187 МЖР, 1969, 218 ІІІ локалізація. Рука в конфігурації, розташована навпроти губ, здійснює рухи вказівним пальцем. <i>Характер рухів</i> – плавні, повторювальні. <i>Напрямок рухів</i> – зверху вниз, вертикальні. <i>Символічно-опосередкований жест</i> (вказівка на колір). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.

	МОВА¹ СЛОВЕСНА (ВЕРБАЛЬНА) Корпус 15 т., 2017 III локалізація (область підборіддя). Вказівний палець АР в конфігурації знаходиться посередині підборіддя. <i>Характер руху</i> – плавний, дворазовий. <i>Напрямок руху</i> – до рота, горизонтальний. <i>Символічно-опосередкований жест</i>. <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	МОВА², МОВНИЙ*, ОРАЛЬНИЙ*, УСНИЙ*, МОВЛЕННЯ, ЛОГОПЕД Корпус 15 т., 2017 III локалізація (область рота). Вказівний палець АР в конфігурації знаходиться навпроти рота та здійснює рух. <i>Характер руху</i> – плавний, круговий, разовий. <i>Напрямок руху</i> – за годинниковою стрілкою. <i>Символічно-опосередкований жест</i>. <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	АРТИКУЛЯЦІЯ Корпус 15 т., 2017 III локалізація (область рота). Вказівний палець конфігурації знаходиться навпроти рота і здійснює рух. <i>Характер руху</i> – плавний, круговий (ширша амплітуда), разовий. <i>Напрямок руху</i> – за годинниковою стрілкою. <i>Виразальний жест</i> (ознака чіткої артикуляції). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.

	ЕКОНОМІЯ МЖР, 1969, 139 III локалізація (область підборіддя). На рівні підборіддя вказівний палець у конфігурації (долоня донизу) здійснює рух, трішки повертаючи при цьому руку (долоня до себе). <i>Характер руху</i> – плавний, напівкруговий. <i>Напрямок руху</i> – горизонтальний, вперед, за годинниковою стрілкою. Штучний жест. <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	ЦУКЕРКА УЖМ, 2012, 144 ДИТИНА, 2013, 185. Ж, 2011, 180. Іванюшева, Скурчинський, 2020, 174. III локалізація (область підборіддя). Кінчик вказівного пальця руки в конфігурації притиснутий до підборіддя і здійснює рух всією рукою, не відриваючи пальця від підборіддя, змінюючи положення на <i>Характер руху</i> – плавний, разовий, напівкруговий. <i>Напрямок руху</i> – навколо кисті вбік, за годинниковою стрілкою. <i>Символічно-опосередкований жест</i> (імітує облизування цукерки на паличці). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	КАША МАННА¹ Ж, 2011, 183 Одноручний, простий. III локалізація (біля кутиків губ). Вказівний палець конфігурації, долоня повернена до себе, здійснює рухи. <i>Характер рухів</i> – дворазові, плавні. <i>Напрямок рухів</i> – знизу вгору. <i>Опосередковано-символічний жест</i> (розмащування каші по кутикам губ). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.

КАША МАННА²

Одноручний, простий.

ІІІ локалізація (біля кутиків губ).

Вказівний палець конфігурації

долоня повернена до себе,

здійснює рухи.

Характер рухів – дворазові, плавні.

Напрям рухів – знизу вгору.

Опосередковано-символічний жест
(розмащування каші по кутикам
губ).

Вираз обличчя – від контексту.

ЧЕТВЕРТА ЛОКАЛІЗАЦІЯ

ЗОНД

Одноручний, простий.

III-IV локалізація.

Вказівний палець конфігурації , розташованої перед ротом, здійснює рух кисті.

Напрямок руху – зверху вниз, напівкруговий.

Характер руху – разовий, плавний.

Імітаційний жест – ковтання зонда.

Вираз обличчя – на початку показу жесту – рот привідкритий і призакривається – в кінці показу жесту.

КРОПИВНИЦЬКИЙ (КІРОВОГРАД)

МЖР, 1969, 184

ГЖ, 2014, 83

IV локалізація.

На рівні потилиці збоку вказівний палець конфігурації (долоня донизу) здійснює рухи, впираючись подалі у шию, не змінюючи положення руки.

Характер руху – плавний, повторний.

Напрямок руху – горизонтальний, вперед, з торканням у шию.

Виразальний жест.

Вираз обличчя – констатувальний.

ЙОКІНЕН (жестове ім'я)

Одноручний, простий.

III-IV локалізація.

Вказівний палець конфігурації, розташованої перед підборіддям, здійснює рух.

Напрямок руху – горизонтальний, в бік активної руки (праворуч).

Характер руху – зигзагоподібний.

Штучний жест.

Вираз обличчя – констатувальний.

	ВАЖКО, СКРУТНО Краєвський, 1964, 129 Одноручний, простий. III локалізація (область підборіддя). Кінчик вказівного пальця конфігурації з торканням до середини підборіддя (долоня повернена до співбесідника) здійснює рух зі зміною положення руки на <i>Характер руху</i> – разовий, напівкруговий, плавний. <i>Напрямок руху</i> – за годинниковою стрілкою, горизонтальний. <i>Опосередковано-символічний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – напружений, засмучений
	БЛИЗНА Краєвський, 1964, 137 Одноручний, простий. IV локалізація (підборіддя). АР в конфігурації (рука зігнута у лікті та в кисті) Збоку підборіддя здійснює рухи. <i>Характер рухів</i> – короткі, зигзагоподібні. <i>Напрямок рухів</i> – зверху вниз, вертикальні. Опосередковано-символічний застарілий жест. <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	ЛОНДОН ГЖ, 2014, 66 Одноручний, простий. III локалізація. Кінчик вказівного пальця в конфігурації (долоня повернена до співбесідника) здійснює рух без зміни положення руки (з рівня лоба до рівня підборіддя). <i>Характер руху</i> – разовий, спіралеподібний, плавний. <i>Напрямок руху</i> – за годинниковою стрілкою, вертикальний, зверху вниз. <i>Виразальний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

	ІЗРАЇЛЬ II-III локалізація (збоку домінуючої руки). Кінчик вказівного пальця в конфігурації (долоня повернена до співбесідника) знаходиться на рівні скроні здійснює рух без зміни положення руки (з рівня лоба до рівня підборіддя). <i>Характер руху</i> – разовий, зигзагоподібний, плавний. <i>Напрямок руху</i> – вертикальний, зверху вниз. <i>Виразальний жест</i> (характерна ознака – звисання пейза на голові). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	КУЧЕРЯВА* II-III-V локалізація (збоку руки). Кінчик вказівного пальця конфігурації (долоня повернена до співбесідника) знаходиться біля скроні здійснює рух без зміни положення руки (збоку обличчя). <i>Характер руху</i> – разовий, спіралеподібний, плавний. <i>Напрямок руху</i> – за годинниковою стрілкою, вертикально-діагональний. <i>Виразальний жест</i> (характерна ознака кучерявого волосся). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ЛОКОН III-V локалізація (збоку домінуючої руки). Кінчик вказівного пальця конфігурації (долоня повернена до себе) здійснює рух без зміни положення руки (з рівня щок до рівня передпліччя (грудної клітини)). <i>Характер руху</i> – разовий, спіралеподібний, плавний. <i>Напрямок руху</i> – за годинниковою стрілкою, вертикальний, зверху вниз. <i>Виразальний жест</i> (характерної ознаки – форми локона). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

	ГОРОХ Ж, 2011, 209 Одноручний, простий. III локалізація (область підборіддя). Вказівний палець конфігурації з торканням до підборіддя боковою частиною, долоня повернена в протилежний бік, здійснює рухи. <i>Характер рухів</i> у кисті – плавні, повторювальні. <i>Напрямок рухів</i> – зверху донизу, вертикальні. <i>Опосередковано-символічний жест</i> (...). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	ВІДДАЛЕНА^{1*}, ВІДДАЛЬ Корпус, 15 т., 2017 Одноручний, простий. III локалізація (область підборіддя). Вказівний палець конфігурації з торканням до підборіддя, долоня повернена до себе, здійснює рух, без зміни положення руки. <i>Характер руху</i> у кисті – разовий, плавний, г-подібний. <i>Напрямок руху</i> – від себе вперед, горизонтальний. <i>Виразальний жест</i> (ознака віддаленості). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.

П'ЯТА ЛОКАЛІЗАЦІЯ

КВАСОЛЯ

Ж, 2011, 209

Одноручний, простий.

ІІІ локалізація (область підборіддя).

Конфігурація (кут губ з боку АР) без торкання до щоки обличчя боковою частиною вказівного пальця, долоня повернена в протилежний бік, здійснюємо рухи, з торканням до підборіддя.

Характер рухів – плавні, повторювальні.

Напрямок рухів – зверху донизу, вертикальні.

Опосередковано-символічний жест.

Вираз обличчя – від контексту.

ОДИН РІК¹

УЖМ, 2013, 151

Ж, 2011, 209

ІІІ-V локалізація.

АР в конфігурації з вертикальною долонею, орієнтованою в протилежний бік, здійснює рух, змінюючи своє положення у кисті руки.

Характер руху в кисті – одноразовий, плавний, напівкруговий.

Напрямок руху – вперед вертикально.

Виразальний жест.

Вираз обличчя – констатувальний.

ЗУПИНКА

V локалізація.

Рука в конфігурації з вертикальною долонею, зверненою до себе без зміни позиції здійснює рух.

Характер руху у лікті – одноразовий, плавний, напівкруговий.

Напрямок руху – вперед горизонтально.

Інсценувальний жест.

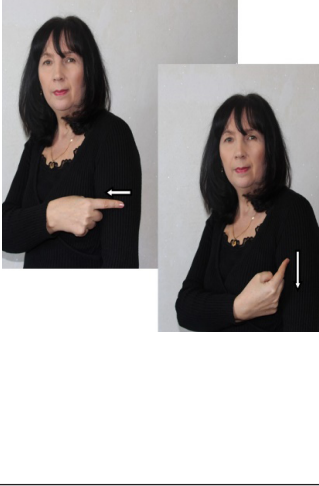
Вираз обличчя – констатувальний з кивком голови.

	ТАДЖИКИСТАН (1) ГЖ, 2014, 47 Одноручний, простий. IV локалізація. АР в конфігурації звернена до плеча робить рух вказівним пальцем. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний, напівкруговий. <i>Напрямок руху</i> – горизонтальний, від шиї. <i>Виразальний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ГОЛОС, ГОЛОСОВА* Одноручний, простий. IV локалізація. Рука в конфігурації розташована по центру шиї, здійснює рух кінчиком вказівного пальця з торканням. <i>Характер руху</i> – разовий, різкий. <i>Напрямок руху</i> – зверху вниз, вертикальний. <i>Символічно-опосередкований жест</i> (вказівка на джерело звуку). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ЛОГОПЕД Корпус, 15 т., 2017 Одноручний, простий IV локалізація (область шиї). Рука в конфігурації розташована по центру шиї, здійснює рух кінчиком вказівного пальця з торканням. <i>Характер руху</i> – повторний, круговий. <i>Напрямок руху</i> – горизонтальний. <i>Символічно-опосередкований жест</i> (вказівка на джерело звуку). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

	ВИЩЕ^{1*} Одноручний, простий. Вказівний палець руки у V локалізації, долоня до співрозмовника здійснює рух у I локалізацію без зміни положення. <i>Напрямок руху</i> – знизу вгору, вертикальний. <i>Характер руху</i> – разовий, різкий. <i>Виразальний природний жест</i> (ознака – просторове розташування). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	РИГА ГЖ, 2014, 72 Одноручний, простий. IV локалізація. АР в конфігурації звернена до плеча робить рух з торканням у шию кінчиком вказівного пальця. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний. <i>Напрямок руху</i> – горизонтальний, до шиї. <i>Інсценувальний жест опосередкованої символіки.</i> <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	М'ЯСО Ж, 2011, 174 Красівський, 1964, 109 Одноручний, простий. IV локалізація, рука в конфігурації звернена донизу робить горизонтальні рухи напроти шиї. <i>Характер рухів</i> – плавні, повторні. <i>Напрямок руху</i> – ліворуч-праворуч. <i>Інсценувальний жест опосередкованої символіки (перерізати горло).</i> <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.

	САЛО² Ж, 2011, 174 Одноручний, простий. IV локалізація (низ області шиї). АР в конфігурації звернена до шиї (знизу з боку АР) робить рухи з торканням у шию кінчиком вказівного пальця. <i>Характер рухів</i> – повторні, прямолінійні. <i>Напрямок рухів</i> – горизонтальні, до шиї і назад. <i>Вираз жести</i> – виразний. <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
   	СИЛА, СИЛЬНА* Краєвський, 1964, 133 Одноручний, простий. V локалізація (на рівні плеча ПР). Конфігурація (долоня спрямована до себе) здійснює рух. <i>Характер руху</i> в кисті – разовий, напівкруговий, плавний. <i>Напрямок руху</i> – зверху вниз, вертикальний. <i>Опосередковано-символічний жест</i> (звернення уваги на плечовий м'яз). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ВСЕМОГУТНЯ* Корпус, 15 т., 2017 Одноручний, простий. V локалізація (на рівні плеча ПР). Конфігурація (долоня спрямована до себе) здійснює більшої амплітуди рух. <i>Характер руху</i> в кисті – разовий, напівкруговий, плавний. <i>Напрямок руху</i> – зверху вниз, вертикальний. <i>Опосередковано-символічний жест</i> (звернення уваги на плечовий м'яз). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний, плече піднімається при виконанні жесту.

	МЕДСЕСТРА, ПОЛІКЛІНІКА, ЛІКАР Ж, 2011, 67 ЛІКАР Корпус, 15 т., 2017 Одноручний, простий. У локалізація (на зовнішньому боці плеча ПР). Конфігурація: долоня, спрямована до себе, здійснює рух. <i>Характер руху</i> у кисті – разовий, хрестовий, плавний. <i>Напрямок руху</i> – зверху вниз, з боку в бік. <i>Опосередковано-символічний жест</i> (зображення медичного хреста). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ТЕРМОМЕТР Ж, 2011, 87 Одноручний, простий, статичний. У локалізація. АР в конфігурації звернена до себе, вказівний палець знаходиться в ближчє до ПР. <i>Опосередковано-символічний жест</i> (ознака – прикладання термометру під руку). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	БІЛЬ Ж, 2011, 90 Одноручний, простий. У локалізація (область серця). АР в конфігурації звернена до себе, вказівний палець знаходиться з протилежного боку ГК, здійснює рух, без зміни положення позиції АР. <i>Напрямок руху</i> – до себе, з торканням до ГК. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий. <i>Природний жест.</i> <i>Опосередкований жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – співчутливий, пригнічений.

	ДУША, ХАРАКТЕР, ЕГО Краєвський, 1964, 117 Корпус, 15 т., 2017 Одноручний, простий. V локалізація (середина ГК). Рука в конфігурації зігнута в лікті та в кисті, з торканням середини ГК. <i>Напрямок руху</i> – зверху вниз, вертикальний. <i>Характер руху</i> – зигзагоподібний, разовий. <i>Опосередковано-символічний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	ОДНА КОПІЙКА Ж, 2011, 36 Одноручний, простий. V локалізація (середина ГК). АР в конфігурації (долоня спрямована в протилежний бік) здійснює рух. <i>Характер руху</i> в кисті – повторний, плавний. <i>Напрямок руху</i> – зверху вниз, вертикальний. <i>Природний жест</i> (зрощення кількості та назви). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ПЕРША^{1*} Одноручний, простий. V-III локалізація (збоку АР). АР в конфігурації звернена до співбесідника, здійснює напівоберт, повертаючись у кисті, до себе. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий. <i>Напрямок руху</i> – від себе – до себе, горизонтальний. <i>Опосередковано-символічний жест</i> (вирватися вперед). <i>Вираз обличчя</i> – успіху, перемоги.

	ПЕРША^{2*} ДИТИНА, 2013 166 Одноручний, простий. III локалізація, рука в конфігурації звернена до себе, здійснює горизонтальні рухи навпроти з боку в бік. <i>Характер рухів</i> – плавні, повторні. <i>Напрямок руху</i> – ліворуч-праворуч, горизонтальний. <i>Опосередковано-символічний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – успіху, перемоги.
	КИТАЙ² ГЖ, 2014, 30 Одноручний, простий. IV-V локалізація. AP в конфігурації звернена до себе, вказівний палець впирається в область серця, здійснює рух. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний. <i>Напрямок руху</i> – горизонтально – праворуч, вертикальний – вниз. <i>Виразальний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	РУЧКА¹ Одноручний, простий. V локалізація, рука в конфігурації звернена до себе здійснює рух пальця. <i>Характер руху</i> – плавний, повторний. <i>Напрямок руху</i> – зверху-вниз, вертикальний. <i>Опосередковано-символічний жест</i> (характерна ознака – писання ручкою). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.

	ОЛІВЕЦЬ¹ Одноручний, простий. V локалізація. Рука в конфігурації звернена до співбесідника здійснює рухи з боку в бік. <i>Характер рухів</i> – плавні, повторні, короткі. <i>Напрямок рухів</i> – ліворуч-праворуч, горизонтальні. <i>Імітаційний жест</i> – начертання олівцем горизонтальних ліній. <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	НАСТУПНА* Одноручний, простий. IV-V локалізація (ближче до АР). АР в конфігурації з вертикальною долонею, орієнтованою до співбесідника, здійснює рух, змінюючи своє положення в кисті руки. <i>Напрямок руху</i> – вперед вертикально. <i>Характер руху</i> в кисті – одноразовий, плавний, напівкруговий. <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	МАЙКА Краєвський, 1964, 131 Одноручний, простий. V локалізація. Рука в конфігурації , розташована під шиєю з боку ПР, кінчиком вказівного пальця здійснює рух. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний, напівкруговий. <i>Напрямок руху</i> – до АР з лівого кута до правого. <i>Опосередковано-символічний жест</i> (характерна ознака – виріз горловини у виробі). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.

	ПЕРШИЙ ПОВЕРХ Ж, 2011, 235 Одноручний, простий. V локалізація. , розташована перед собою, здійснює рух. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний. <i>Напрямок руху</i> – горизонтальний, до АР, зліва направо. <i>Виразительний жест</i> (характерна дериваційна ознака – кількості та назви найнижчого поверху). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	ГУЛЯТИ¹ Ж, 2011, 344 Одноручний, простий. IV локалізація (область плеча АР). АР в конфігурації, розташована перед плечем здійснює рух. <i>Характер руху</i> – круговий, плавний. <i>Напрямок руху</i> – горизонтальний, за годинниковою стрілкою. <i>Природний жест</i> (проведення часу). <i>Вираз обличчя</i> – губи витягнуті в трубочку, дмухають повітря.
	ОБЛАСТЬ¹ Одноручний, простий. IV локалізація (область плеча АР). АР в конфігурації розташована перед плечем здійснює рух. <i>Характер руху</i> в кисті – круговий, плавний. <i>Напрямок руху</i> в кисті – горизонтальний, за годинниковою стрілкою. <i>Природний жест</i> (обмеження території по колу). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

	Я, МЕНІ Ж, 2011, 45 МЕНІ Корпус, 15 т., 2017 Одноручний, простий, статичний. У локалізація, кінчик вказівного пальця торкається середини грудної клітки під кутом 90°. <i>Природний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	СОРОЧКА¹, ДУША УЖМ, 2012, 162 Ж, 2011, 105 Одноручний, простий. У локалізація (середина ГК). АР в конфігурації (рука зігнута в лікті та в кисті), на середині ГК здійснює рухи. <i>Характер рухів</i> – зигзагоподібні. <i>Напрямок рухів</i> – зверху вниз, вертикальні. <i>Опосередковано-символічний жест</i>. <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	СВІЧКА Краєвський, 1964, 119 Одноручний, простий. У локалізація (середина ГК). АР в конфігурації, спрямована в бік ПР, здійснює рухи. <i>Характер рухів</i> у кисті – повторні. <i>Напрямок рухів</i> – горизонтальні, з боку в бік. <i>Опосередковано-символічний жест</i> (миготіння вогника свічки). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.

	БЕРІЗКА Одноручний, простий. VI-V локалізація (середина ГК). AP в конфігурації, спрямована в бік ПР, здійснює рухи зі зміщенням руки у вищу позицію. <i>Характер рухів</i> у кисті – повторні. <i>Напрямок рухів</i> – горизонтальні, з боку в бік. <i>Опосередковано-символічний жест</i> (миготіння вогника свічки). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	КАРДІОГРАМА Ж, 2011, 96 Одноручний, простий. V локалізація (область серця). Кінчик вказівного пальця торкається області серця під кутом 90°, здійснює рух, змінюючи положення конфігурації на <i>Характер руху</i> в кисті – разовий, плавний, хвилястий. <i>Напрямок руху</i> – від себе, вперед, горизонтальний, з боку в бік. <i>Штучно-інсценувальний жест</i> (ознака – запис кардіограми на пристрої). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	ТИ Ж, 2011, 45 Одноручний, простий, статичний. IV-V локалізація, кінчик вказівного пальця спрямований на співбесідника. <i>Природний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.

	ОДИНАК¹ УЖМ, 2012, 126, Ж, 2011, 59 Одноручний, простий. IV локалізація. Розташована та торкається кистю до верхньої частини ГК (ближче до боку ПР), здійснює рухи. <i>Характер рухів</i> – повторні, плавні. <i>Напрямок рухів</i> – горизонтальні, від себе – до себе. <i>Природний жест</i> (самотності). <i>Вираз обличчя</i> – суму, розчарування.
	ОДИНАК² УЖМ, 2012, 126, Ж, 2011, 59 Одноручний, простий. IV локалізація. Розташована навпроти верхньої частини ГК (ближче до боку ПР), здійснює рухи, без торкання. <i>Характер рухів</i> – повторні, плавні, кругові. <i>Напрямок рухів</i> – горизонтальні, від себе, за годинниковою стрілкою. <i>Виразальний жест</i> (ознака – проведення часу в блуканні наодинці). <i>Вираз обличчя</i> – суму, розчарування.
	ГУЛЯТИ² Ж, 2011, 345 Одноручний, простий. IV-V локалізація. Розташована навпроти ГК (ближче до боку АР), здійснює рухи, без торкання <i>Характер рухів</i> – повторні, плавні, кругові. <i>Напрямок рухів</i> – горизонтальні, від себе, за годинниковою стрілкою. <i>Виразальний жест</i> (ознака – проведення часу в гулянні наодинці). <i>Вираз обличчя</i> – задоволення, позитиву, насолоди.

	ОДИН^{2*} Ж, 2011, 13 Одноручний, простий, статичний. IV локалізація. Рука в конфігурації розташована навпроти верхньої частини ГК, без торкання. <i>Виразальний жест</i> (кількісна ознака). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ОДИН^{3*} Ж, 2011, 13 Одноручний, простий, статичний. IV локалізація. Рука в конфігурації розташована навпроти верхньої частини ГК, без торкання. <i>Виразальний жест</i> (кількісна ознака). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ОДНА ГОДИНА¹ УЖМ, 2012, 127, Ж, 2011, 32 Одноручний, простий. III-IV локалізація. Рука в конфігурації, розташована на рівні плеча АР, здійснює рух. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний, круговий. <i>Напрямок руху</i> – за годинниковою стрілкою. <i>Виразальний жест</i> (характерна дериваційна ознака – кількості проведення часу). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

БЕЗПЕРЕРВНИЙ*, СТАЛИЙ*, ПОСТІЙНИЙ*, НЕЗМІННИЙ*

Краєвський, 1964, 135

Одноручний, простий.

V локалізація.

АР в конфігурації, розташована нижче плеча АР, здійснює рух.

Характер руху АР – разовий, круговий, плавний.

Напрямок руху АР – за годинниковою стрілкою.

Виразальний жест (характерна ознака – тривалості події).

Вираз обличчя – констатувальний.

ОДНА ГОДИНА²

УЖМ, 2012, 127,

Ж, 2011, 33

Одноручний, простий.

IV-V локалізація.

Рука в конфігурації розташована нижче плеча АР, здійснює рух.

Характер першого руху – разовий, напівкруговий, плавний зі зміною положення конфігурації на

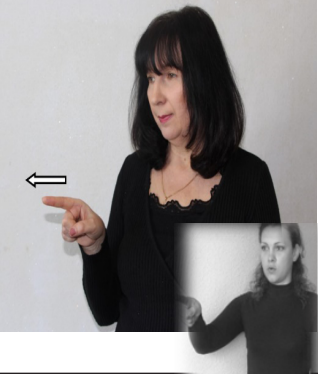
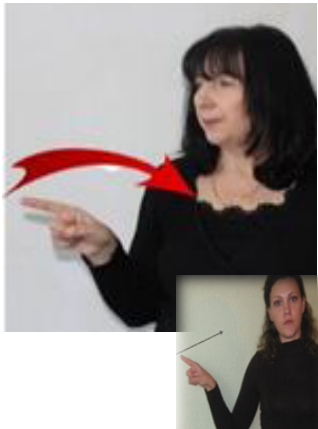
Напрямок першого руху – за годинниковою стрілкою, зверху вниз.

Характер другого руху – разовий, напівкруговий, плавний зі зміною положення на початкову конфігурацію.

Напрямок другого руху – за годинниковою стрілкою, знизу вгору.

Виразальний жест (характерна ознака – рух годинникової стрілки на годиннику).

Вираз обличчя – констатувальний.

	ТУТ, ТОЙ*, ЦЕЙ* УЖМ, 2012, 170 Ж, 2011, 48 Одноручний, простий, статичний. IV-V локалізація, кінчик вказівного пальця в конфігурації спрямований на конкретне місце. <i>Природний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – погляд зосереджений на місце, де знаходиться об'єкт.
	КОЖЕН, ВОНИ¹ Одноручний, простий, статичний. V локалізація. Конфігурація (долоня донизу), вказівний палець спрямований горизонтально, здійснює рух в бік АР. <i>Характер руху</i> пальця – разовий, плавний. <i>Напрямок руху</i> пальця – хвилеподібний, горизонтальний. <i>Штучний жест</i> (охоплення присутніх). <i>Вираз обличчя</i> – погляд супроводжує рух і охоплює тих, хто входить у групу «кожен», «вони»).
	ВОНИ (ПРИСУТНІ)² МЖр, 1969, 34 Корпус, 15 т., 2017 Одноручний, простий, статичний. V локалізація. Конфігурація (долоня донизу), вказівний палець спрямований вгору, здійснює рух. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний. <i>Напрямок руху</i> – діагональний, в бік (пасивної або АР). <i>Калькований жест</i> (охоплення присутніх). <i>Вираз обличчя</i> – погляд супроводжує рух і охоплює тих, хто входить у групу «вони»).

МАЙСТЕР

МЖР, 1969, 131

АЖ, 1990, 16

У локалізація з боку АР.

Конфігурація (долоня до себе),
палець вгору та вбік (діагонально)
здійснює рух на одному місці.

Характер руху – плавний, круговий.

Напрямок руху – до себе, за годинниковою
стрілкою.

Опосередковано-символічний жест.

Вираз обличчя – від контексту.

НЕЙТРАЛЬНА ЛОКАЛІЗАЦІЯ

КРАПКА

Одноручний, простий.

V локалізація. Конфігурація знаходиться по центру ГК (долоня спрямована донизу).

Кінчик вказівного пальця, спрямований вперед, здійснює рух.

Характер руху – короткий.

Напрямок руху – трішки вперед, горизонтальний.

Природний жест.

Вираз обличчя – від контексту.

МИША

Ж, 2011, 167

Одноручний, простий.

VI-VII локалізація.

АР в конфігурації здійснює рух.

Характер руху АР – разовий, плавний, зигзагоподібний.

Напрямок руху – від себе вперед, горизонтальний.

Опосередковано-символічний жест (ознака швидкого руху гризуна).

Вираз обличчя – від контексту.

ОДНА ТИСЯЧА¹

УЖМ, 2012, 128

Ж, 2011, 23

Одноручний, простий.

VI локалізація (під ГК).

АР в конфігурації (рука зігнута в лікті та в кисті)

Під ГК здійснює рух.

Характер руху в лікті – разовий різкий.

Напрямок руху – від себе вперед.

Опосередковано-символічний жест (дери-ваційне зрощення кількості тисяч).

Вираз обличчя – від контексту.

ОДИН КІЛОГРАМ

Ж, 2011, 30

Одноручний, простий.

VI локалізація (під ГК).

АР в конфігурації (рука зігнута в лікті та в кисті), під ГК здійснює рух.

Характер руху в кисті – разовий напівкруговий, плавний.

Напрямок руху – спереду до себе.

Опосередковано-символічний жест (дери-
ваційне зрощення кількості та ваги).

Вираз обличчя – від контексту.

ОДНА ХВИЛИНА

Ж, 2011, 31

Одноручний, простий.

VI локалізація (під ГК).

АР в конфігурації (рука зігнута в лікті та в кисті), під ГК здійснює рухи.

Характер рухів – зигзагоподібні.

Напрямок рухів – зверху вниз, вертикальні.

Опосередковано-символічний жест (дери-
ваційне зрощення кількості та часу).

Вираз обличчя – від контексту.

ЧОМУ?

Ж, 2011, 287

ЧОМУ? МЖР, 1969, 27

Одноручний, простий.

V локалізація. Конфігурація знаходиться по центру ГК (долоня спрямована донизу).

Кінчик вказівного пальця, спрямований вперед, здійснює рух.

Характер руху – напівкруговий, повторний.

Напрямок руху – за годинниковою стрілкою, вперед-назад.

Природний жест.

Вираз обличчя – питальний, підняті брови.

	ЩО? Ж, 2011, 287 ЩО? МЖР, 1969, 26 Одноручний, простий. Конфігурація знаходиться ближче АР у V локалізації, долоня спрямована до співбесідника. <i>Напрямок руху</i> – зліва направо, горизонтальний. <i>Характер руху</i> – плавний, повторний. <i>Штучний калькований жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – питальний, підняті брови.
	ЩОСЬ Ж, 2011, 50 Одноручний, простий Конфігурація знаходиться ближче у V локалізації, долоня спрямована до співбесідника. <i>Напрямок руху</i> – зліва направо, горизонтальний. <i>Характер руху</i> – плавний, повторний. <i>Штучний калькований жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ВИМОГА Ж, 2011, 252 Одноручний, простий. IV-V локалізація. Вказівний палець конфігурації спрямований вгору, здійснює рух. <i>Характер руху у кисті</i> – плавний, разовий, напівкруговий. <i>Напрямок руху</i> – зверху вниз, вертикальний. <i>Природний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – вимогливий, серйозний.

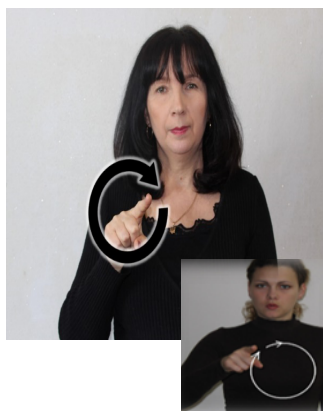
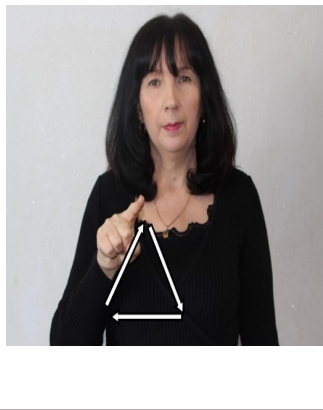
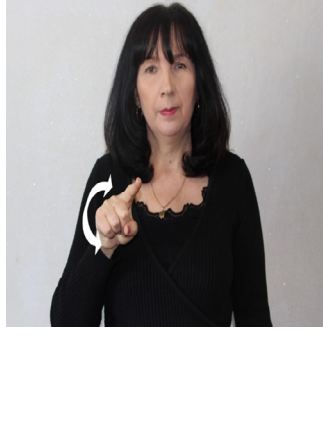
	ВИМОГЛИВИЙ* Одноручний, простий. IV-V локалізація. Вказівний палець конфігурації спрямований вгору, здійснює подвійний рух. <i>Характер руху</i> в кисті – плавний, разовий, напівкруговий. <i>Напрямок руху</i> – зверху вниз, вертикальний. <i>Природний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – вимогливий, серйозний.
	ДАЛЕКО, ВІДДАЛЬ, ВІДСТАНЬ, ДАЛІ Красвський, 1964, 111 Одноручний, простий. V локалізація. Вказівний палець конфігурації спрямований вгору, здійснює рух, випрямляючи руку в лікті <i>Характер руху</i> в лікті – плавний, разовий, напівкруговий. <i>Напрямок руху</i> – вперед. <i>Природний жест.</i> <i>Вираз обличчя</i> – спрямовуємо погляд в далину.
	КОМА Одноручний, простий. V локалізація. Конфігурація знаходиться по центру ГК (долоня спрямована донизу). Кінчик вказівного пальця, спрямований вперед, здійснює рух. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний, напівкруговий. <i>Напрямок руху</i> в кисті – за годинниковою стрілкою. <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний. <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

	ДЕФІС, ТИРЕ, МІНУС Одноручний, простий. У локалізація. Конфігурація знаходиться по центру ГК (долоня спрямована до себе). Кінчик вказівного пальця спрямований в протилежний бік і здійснює короткий рух. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний. <i>Напрямок руху</i> в лікті – горизонтальний, вбік. <i>Виразжальний жест</i> (імітація написання). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ЛНІЯ, ПРЯМА*, ПРЯМОЛІНІЙНИЙ* Одноручний, простий. У локалізація. Конфігурація знаходиться по центру ГК (долоня спрямована до себе). Кінчик вказівного пальця спрямований в протилежний бік і здійснює довший рух. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний. <i>Напрямок руху</i> в лікті – горизонтальний, вбік. <i>Виразжальний жест</i> (імітація написання). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	АПОСТРОФ Одноручний, простий. У локалізація. Конфігурація знаходиться по центру ГК (долоня спрямована до співбесідника). Кінчик вказівного пальця спрямований вперед здійснює рух. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний, напів-круговий. <i>Напрямок руху</i> в кисті – за годинникового стрілкою. <i>Виразжальний жест</i> (імітація написання знаку). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

	ЗНАК ОКЛИКУ Одноручний, простий. V-IV локалізація. Конфігурація знаходиться по центру ГК (долоня спрямована до співбесідника). Кінчик вказівного пальця спрямований вперед, здійснює рухи. <i>Характер рухів</i> – разовий, плавний. <i>Напрямок рухів</i> у кисті – вертикальний, зверху вниз, трішки вперед. <i>Виразительний жест</i> (імітація написання знаку). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ЗНАК ПИТАННЯ Одноручний, простий. V локалізація. Конфігурація знаходиться по центру ГК (долоня спрямована до співбесідника). Кінчик вказівного пальця спрямований вперед, здійснює рух. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний, описовий. <i>Напрямок руху</i> в кисті – за годинникову стрілку. <i>Виразительний жест</i> (імітація написання знаку). <i>Вираз обличчя</i> – запитальний.
	НОМЕР Краєвський, 1964, 129 Одноручний, простий. V локалізація. Конфігурація знаходиться по центру ГК (долоня спрямована до співбесідника). Кінчик вказівного пальця, спрямований вперед, здійснює рух. <i>Характер руху</i> – разовий, зигзагоподібний. <i>Напрямок руху</i> в кисті – з боку в бік. <i>Виразительний жест</i> (імітація написання знаку). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

	ЗИГЗАГ Одноручний, простий. У локалізація. Конфігурація знаходиться по центру ГК (долоня спрямована до співбесідника). Кінчик вказівного пальця, спрямований вперед, здійснює довший рух. <i>Характер руху</i> – разовий, зигзагоподібний. <i>Напрямок руху</i> в кисті – з боку в бік. <i>Виразжальний жест</i> (імітація написання лінії). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ХВИЛЯСТИЙ*, ОЗНАЧЕННЯ, Одноручний, простий. У локалізація. Конфігурація знаходиться по центру ГК (долоня спрямована до співбесідника). Кінчик вказівного пальця, спрямований вперед, здійснює рух. <i>Характер руху</i> – разовий, хвилястий. <i>Напрямок руху</i> в кисті – з боку в бік. <i>Виразжальний жест</i> (імітація написання знаку). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ШТРИХ- ПУНКТИРНИЙ*, ОБСТАВИНА Одноручний, простий. У локалізація. Конфігурація знаходиться по центру ГК (долоня спрямована до співбесідника). Кінчик вказівного пальця, спрямований вперед, здійснює рух. <i>Характер руху</i> – повторний. <i>Напрямок руху</i> в кисті – з боку в бік. <i>Виразжальний жест</i> (імітація написання лінії). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

	PEREKRESLITI¹ Одноручний, простий. V- VI локалізація (область ГК). Конфігурація знаходиться по центру ГК (долоня спрямована донизу), здійснює рух. Кінчик вказівного пальця спрямований діагонально вгору. <i>Характер руху</i> – разовий, різкий. <i>Напрямок руху</i> в кисті – зверху донизу, діагональний. <i>Інсценувальний жест</i> (імітація перекреслення). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	PEREKRESLITI² Одноручний, простий. V- VI локалізація (область ГК). Конфігурація знаходиться по центру ГК (долоня спрямована до співбесідника), здійснює дворазовий рух. Кінчик вказівного пальця спрямований вгору. <i>Характер руху</i> – разовий, перекреслений. <i>Напрямок руху</i> в кисті – зверху донизу, діагональний. <i>Інсценувальний жест</i> (імітація закреслення). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	PIDKRESLITI, PIDMET V-VI локалізація. АР у конфігурації знаходиться по центру ГК (долоня спрямована до себе). Кінчик вказівного пальця спрямований в протилежний бік і здійснює рух. <i>Характер руху</i> – разовий, плавний. <i>Напрямок руху</i> в лікті – горизонтальний, вбік. <i>Виразальний жест</i> (імітація підкреслення написаного). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

	КОЛО, КРУГ, КРУГОВИЙ* Одноручний, простий. V-IV локалізація. Вказівний палець конфігурації (долоня донизу), спрямований вперед, здійснює рух. <i>Характер руху</i> в кисті – разовий, плавний, круговий. <i>Напрямок руху</i> – за годинниковою стрілкою. <i>Вираз жести</i> (ознака образу геометричної фігури). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	ТРИКУТНИК Одноручний, простий. V-IV локалізація. Вказівний палець конфігурації (долоня донизу), спрямований вперед, здійснює рух. <i>Характер руху</i> в кисті – разовий, плавно-з'єднувальний трьох ліній у різних площинах. <i>Напрямок руху</i> – за годинниковою стрілкою. <i>Вираз жести</i> (ознака образу геометричної фігури). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.
	НАБРАТИ НОМЕР (телефону), ДЗВОНИТИ ПО ТЕЛЕФОНУ Красьвський, 1964, 124 Одноручний, простий. V локалізація. Конфігурація знаходиться по центру ГК (долоня спрямована до співбесідника). Кінчик вказівного пальця, спрямований вперед, здійснює рух. <i>Характер руху</i> – разовий, зигзагоподібний. <i>Напрямок руху</i> в кисті – з боку в бік. <i>Вираз жести</i> (імітація написання знаку). <i>Вираз обличчя</i> – констатувальний.

	ТУТ (ВКАЗІВКА) Одноручний, простий. III-V локалізація. Конфігурація знаходиться збоку обличчя АР ГК (долоня спрямована до себе) здійснює рухи у V локалізації. <i>Характер рухів</i> – повторні. <i>Напрямок рухів</i> у лікті – зверху вниз, вертикальні. <i>Виразжальний жест</i> (ознака конкретності розміщення чогось (когось)). <i>Вираз обличчя</i> – уточнювальний, погляд спрямовується за рухом руки.
	ДОНИЗУ, ВНИЗ УЖМ, 2012, 60 Корпус, 15 т., 2017 Одноручний, простий. III-V локалізація. Конфігурація знаходиться збоку обличчя АР ГК (долоня спрямована до себе), здійснює рух з III у V локалізацію. <i>Характер руху</i> – разовий, різкий. <i>Напрямок руху</i> в лікті – зверху вниз, вертикальний. <i>Виразжальний жест</i> (ознака місця). <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.
	ЧЛЕН СТАТЕВИЙ² Одноручний, простий. Конфігурація опущеної АР у VII локалізації, долоня спрямована в бік протилежного боку, кінчики пальців донизу. <i>Напрямок руху</i> руки – знизу вгору, вертикальний, приблизно на 45°. <i>Характер руху</i> – плавний, разовий. <i>Природний жест.</i> <i>Інсценувально-символічний</i> (імітація здорового статевого члена в збудженому стані) <i>Вираз обличчя</i> – від контексту.

ПІСЛЯМОВА

Крізь призму історичного і сучасного джерелознавства (словників жестів, жестівників, емпіричної бази зразків жестового мовлення відділу навчання жестової мови) обґрунтовано доцільність вивчення жестових одиниць конфігурації із залученням теоретико-методологічного інструментарію методики аналізу кінетичного матеріалу. Здійснено системне дослідження явищ номінації жестів і поширення лексики у використанні носіїв лінгвістичного опису мовного членування кінетичних особливостей УЖМ та встановлено межу між власне застарілими і сучасними формами жестових одиниць.

Дослідження базувалося на дескрипції невербальних засобів, які характеризують глуху людину в різноманітних сферах її розумової і практичної діяльності, стосунків з іншими людьми, ставлення до предметів і явищ довкілля, до суспільства та ін. Вагомим внеском у розвиток жестового мовознавства стало введення до наукового обігу дефініцій «конфігурація ОДИН, «конфігурація ВКАЗІВНИЙ ПАЛЕЦЬ» «позиція долоні», «активна рука», що відповідає європейським тенденціям вивчення національних жестових мов на сучасному етапі.

У цій мовознавчій розвідці розділу «Кінетичні особливості української жестової мови (на прикладі конфігурації «ОДИН» (готується до друку) відбито функціонально й генетично зіставну інформацію про різні структурні компоненти жестів, як структурного рівня мови – кінетики, що засвідчує

унікальність проаналізованої порівняльної інформації, можливість принципово нового розв'язання традиційних питань в історичному та сучасному контексті джерелознавства УЖМ в Україні, а також розробки критеріїв формування норми, визначення суттєвих ознак стандарту кінетичного рівня УЖМ.

Отримані результати науково-дослідної роботи дослідника дають змогу поглибити й розвинути теорію жестового мовознавства, історії УЖМ, окреслити сучасне бачення знакової системи в нових соціально-культурних умовах функціонування УЖМ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Географічний жестівник: континенти, країни, міста. С. Кульбіда, І. Чепчина, Н. Адамюк, Н. Іванюшева. Посібник. Київ: СПКТБ УТОГ. 2014. 96 с.
2. Дитина зі світу тиші: на допомогу батькам нечуючої дитини. Науково-методичний посібник. К.: СПКТБ УТОГ, 2011. 328 с.
3. Іванюшева Н.В., Зуєва Є.М. (2003). Український тематичний відеословник жестової мови: навчально-методичний посібник у 3 частинах. Київ: Культурний центр УТОГ.
4. Іванюшева Н.В., Скурчинський В.В. (2020). Минуле і сучасне у жестовій мові: посібник. Київ: СПКТБ УТОГ. 230 с.
5. Іванюшева Н.В., Кульбіда С.В. Українська жестова абетка: науково-метод. посібник (доп. і доопр.). Київ: ТОВ «Київська Русь», 2005. 64 с.
6. Іванюшева Н.В. (1968). Мимико-жестикуляторная речь. Киев: Реклама. 240 с.
7. Корпус 15 тисяч жестових одиниць української жестової мови. [електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.spreadthesign.com/ua>.
8. Кульбіда С.В. (2019). Лінгводидактичні засади вивчення української жестової мови: монографія. Київ: Інтерсервіс, 2019. 238 с.
9. Кульбіда С.В. (2010). Теоретико-методичні засади використання жестової мови у навчанні нечуючих: монографія. К.: Поліпром.
10. Краєвський Р.Г. (1964). Українська жестова мова: посібник. Київ: Радянська школа.
11. Лексикон жестов: пособие. Кравченко Д.Ф., Кравченко М.В., Голивец Ю.А., Зубкова Е.Н., Пахомова Л.Г. Донецк: Центр для глухих. Видеть значит слышать, 2004. 560 с.
12. Максименко Ю.П., Іванюшева Н.В., Щур Р.І. (1990). Азбука жестів. К.: Радянська школа. 24 с.

13. Тяжелов Н. (1943). Мимический словарь. Рукопись. 106 с.

14. Український жестівник для батьків. Кульбіда С.В., Чепчина І.І., Іванюшева Н.В., Адамюк Н.Б. Жестівник. НАПН України, Ін-т спец. педагогіки, Лаб. Жестової мови, Укр. т-во глухих. К.: СПКТБ УТОГ, 2011. 380 с.

15. Українська жестова мова. Жестівник: навчальний посібник. С. Кульбіда, І. Чепчина, Н. Адамюк, Н. Іванюшева. Київ: Педагогічна думка, 2012. 206 с.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ

ЗАЙМЕННИКИ
в українській жестовій мові

Адамюк Н.Б.,

Дробот О.А.,

Замша А.В.

ПЕРЕДМОВА

Лінгвістичні дослідження української жестової мови розпочалися достатньо давно, що, зокрема, представлене роботами Р. Краєвського в 60-х рр. XX ст. Потім була тривала перерва у вивченні мовної природи української жестової мови. Пізніше до вивчення цієї проблеми науковці повернулися від часу створення лабораторії жестової мови (нині – відділ навчання жестової мови) в 2006 році при Інституті спеціальної педагогіки НАПН України (нині – Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України). Окремі публікації співробітників цієї лабораторії (Н. Адамюк, О. Дробот, А. Замша, Н. Зборовська, Н. Іванюшева, С. Кульбіда, О. Тищенко, І. Чепчина та ін.) були присвячені розкриттю лінгвістичних особливостей української жестової мови.

Втім, вивчення та опис самостійних частин української жестової мови досі не було проведено. Зважаючи на це, вперше в історії лінгвістичних студіювань української жестової мови було досліджено займенники як самостійну частину мови, результати втілені в цьому довіднику.

Зауважимо, що на початку нашого дослідження ми були переконані, що українська жести́ва мо́ва – це повноцінна система комунікації, яка має власну сформовану століттями систему передачі тих чи інших значень. Однак ми й самі не очікували, вирушаючи в цю захоплюючу подорож із вивчення української жестової мови, наскільки вона виявиться насиченою неочікуваними відкриттями щодо закономірностей мовних одиниць української жестової мови. Наше дослідження допомогло нам усвідомити те, що до цього часу було для нас відомим лише інтуїтивно, чим ми користувалися, але не

усвідомлювали. Саме раціональний усвідомлений аналіз жестових одиниць дав нам можливість класифікувати їх на відповідні категорії та прослідкувати закономірності видозмінювання та варіативності жестів.

Ми розпочали наш опис частин української жестової мови саме з займенників, оскільки за своєю функцією ними можна замінити досить великий обсяг мовних одиниць. Водночас простеження особливостей змінювання займенників дає можливість сформулювати загальне уявлення про кінетичну («фонетичну») структуру жестових одиниць, їхню морфологію та спосіб трансформування жесту для передавання різних нюансів значення в подібних жестових одиницях.

Сподіваємося, що результати нашого дослідження вас захоплять до вивчення української жестової мови, адже знайомство з жестовими займенниками дає можливість зазирнути через шпарину в неймовірно цікавий світ української жестової мови та культуру спілкування жестомовних осіб.

Очевидно, що ця частина довідника не вичерпує всіх аспектів вжитку займенників української жестової мови, тож наші дослідження тривають.

Ми щиро вдячні усім носіям української жестової мови, хто добровільно ділився з нами своїми знаннями, досвідом і часом. Перерахувати усі ваші прізвища в цьому довіднику не вистачить сторінок, але будьте переконані в тому, що ми цінуємо внесок кожного з вас в дослідження української жестової мови та розкриття її лінгвістичного багатства, ви назавжди залишитеся в наших серцях як співавтори наших маленьких відкриттів мовної природи української жестової мови.

ЗАЙМЕННИКИ УКРАЇНСЬКОЇ ЖЕСТОВОЇ МОВИ

В українській жестовій мові, як і в українській словесній мові, є група мовних одиниць, які належать до займенників.

Мовна функція займенників в українській жестовій мові полягає у вказуванні на предмети, ознаки, явища, істот або їхню кількість, не називаючи їх.

Займенники в українській жестовій мові представлені *дев'ятьма розрядами*, що відрізняються за значенням того, на що вони вказують:

1. *Особові займенники*, що вказують на осіб, істот, предмети, явища: я, ти, він/вона, ми, вони.

2. *Зворотні займенники*, які вказують на того, хто виконує дію: себе.

3. *Присвійні займенники*, що вказують на приналежність предмета першій (мій, наш), другій (твій, ваш), третій (його, її, їхній) чи будь-якій (свій) особі.

4. *Вказівні займенники*, що вказують на предмет (цей/оцей, той/отой), ознаку (такий/така), кількість (стільки).

5. *Означальні займенники*, що вказують на узагальнену ознаку: всякий (усякий), весь (увесь, ввесь), кожний (кожен), інший, сам, самий.

6. *Питальні займенники*, які містять у собі запитання про особу (хто?), предмет (що?), ознаку (який? чий? котрий?), кількість (скільки?).

7. *Відносні займенники*, що виконують у складних реченнях функцію сполучення: хто, що, чий, котрий, скільки, який.

8. *Заперечні займенники*, які вказують на відсутність особи, предмета, ознак, кількості: ніхто, ніщо, ніякий, нічий, ніскільки.

9. *Неозначені займенники*, які вказують на неозначену (невідому) особу, предмет, ознаку, кількість: дехто, дещо, хто-небудь, що-небудь, якийсь, будь-чий.

Займенники в українській жестовій мові можуть змінюватися *за числами* одинна – множина: я – ми; ти – ви тощо. Зважаючи на візуальну природу української жестової мови, множина займенників виражається переважно через напрямки руху, а саме зміщення руки в площині та фіксації кінцевих точок руху.

Зокрема, у жесті ВІН/ВОНА (однина) вказівний палець вказує в одну точку, в той час як в жесті ВОНИ (множина) рух руки змінюється, вказівний палець рухається по прямій лінії вправо.

Специфічною особливістю української жестової мови щодо вираження множини займенників є використання трьох категорій множини: перша категорія множини для кількості два; друга категорія множини для кількості більше двох; третя категорія множини для неозначеної кількості істот. Відмінність між категоріями множини полягає в таких характеристиках руху як кількість фаз руху та фіксованість руки в кінцевих точках цих фаз. В окремих випадках друга та третя категорія множини жестових займенників об'єднується в змі-

шану категорію, що вживається як у випадку кількості істот/об'єктів понад два або їхньої невідомої кількості. До того ж відмінність між другою та третьою категорією множини виражається через таку характеристику руху як фіксування руки в певній точці у фазі. Якщо кількість невідома (третя категорія множини), то фіксування руки є менш помітним, в той час як при кількості понад два (друга категорія множини) фіксація руки є чіткою й дуже помітною в мовленні. Фіксація при цьому схожа на природний рух руки, яка стикається з твердою поверхнею.

ЦЕЙ / ОЦЕЙ
Вказівний займенник, однина

ЦЕЙ / ОЦЕЙ
Вказівний займенник, однина

ЦІ / ОЦІ
Вказівний займенник, множина, друга і третя*
категорія для понад двох або невідомої кількості

**відмінність між другою і третьою категорією множини полягає в чіткості фіксування вказівного пальця*

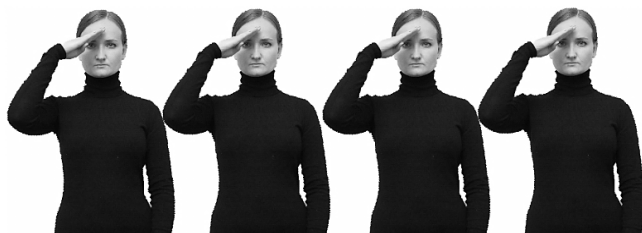
В українській жестовій мові загалом та в займенниках зокрема відсутнє змінювання *за родами*. У випадках, коли необхідно наголосити чи уточнити рід істоти, про яку йдеться, до займенників може додаватися жест, що має службову функцію на позначення жіночого або чоловічого роду, який ставиться перед вказівним жестом. У цих випадках жести ЖІНКА¹ або ЧОЛОВІК позначають саме категорію роду й не перекладаються як самостійні мовні одиниці, що мають власне значення.

Службовий жест на позначення
жіночого роду

Конфігурація руки , що розташована вертикально, два рази боком вказівного пальця торкається щоки

Службовий жест на позначення
чоловічого роду

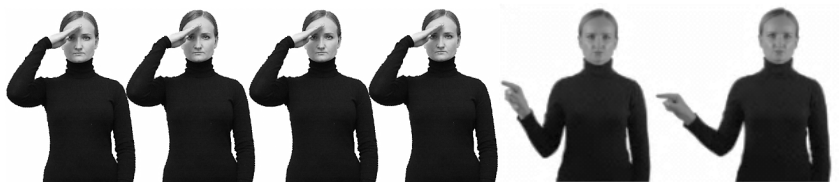

Конфігурація руки , що розташована горизонтально, два рази боком вказівного пальця торкається чола

1. У тексті жестівника слова, надруковані великими літерами, позначають жестові одиниці.

ВОНА
(особовий займенник)

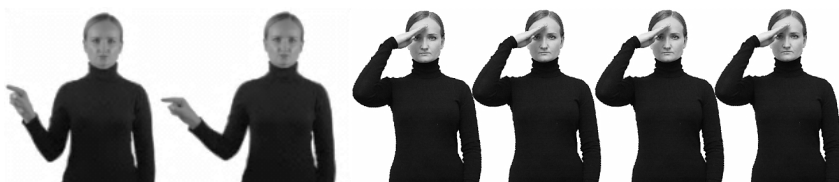

ВІН
(особовий займенник)

Якщо жест на позначення роду ЖІНКА або ЧОЛОВІК стоятиме перед вказівним жестом, то це вже не передаватиме особовий займенник, а означатиме «там/то/та/той жінка/чоловік».

Фраза: ТА ЖІНКА

Фраза: ТОЙ ЧОЛОВІК

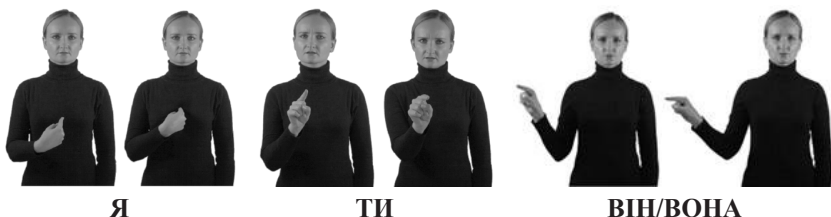
Тобто службові жести на позначення роду, які поставлені в кінці фрази, набувають самостійного значення, оскільки

місце розташування жесту в жестовій фразі акцентує той жест, який ставиться в кінці фрази.

Відтак за роллю жестові одиниці поділяються на:

- повнозначні – жести, які передають певне поняття, повноцінне значення (знання про об'єкт). Аналізуючи їх, можна визначити, до якої частини мови такий жест належить;
- службові жести – жести, що самі по собі або у певній позиції в реченні передають лише граматичне значення (час, множину, заперечення, рід тощо).

З огляду на візуальну природу жестових мов, у займенниках української жестової мови чітко прослідковується просторово-орієнтований спосіб вираження осіб займенників. Для вираження значення першої особи Я або МИ – вказується на мовця, для вираження значення другої особи ТИ або ВИ – вказується на уявну особу/осіб, які стоять прямо перед мовцем. Однак для вираження значення третьої особи ВІН/ВОНА або ВОНИ – вказується в бік, а погляд спрямовується прямо, оскільки особи, які означаються цими значеннями, не можуть безпосередньо знаходитися перед мовцем.

Займенники, які позначають істот в українській жестовій мові, можуть змінюватися за відмінками: називним (номінатив) (відповідає на запитання *хто?*), родовим (генетив) (*кого?*), давальним (датив) (*кому?*), орудним (інструментал) (*ким?*), місцевим (локатив) (*у кого? та в кому?*).

При цьому в особових займенниках родовий і давальний відмінок виражаються одним жестом, тобто вживається змішаний відмінок – родово-давальний.

МЕНЕ/МЕНИ

Особовий займенник, родово-давальний відмінок

Натомість у зворотних займенників є відсутнім номінатив, однак родовий і давальний відмінки мають власні жестові позначення.

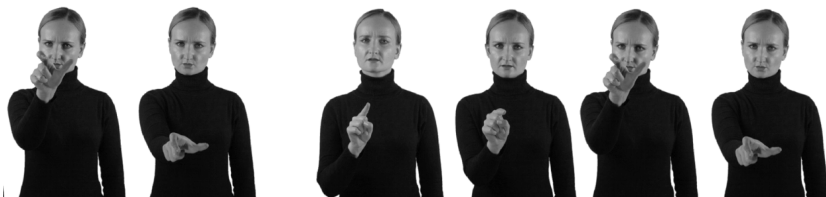
СЕБЕ

**Зворотний займенник,
родовий відмінок**

СОБІ

**Зворотний займенник,
давальний відмінок**

Орудний відмінок в українській жестовій мові застосовується рідко, виключно у випадках підкреслення, акцентування, ким саме щось зроблено особисто (тобою, мною, нею/ним тощо). Це відбувається за рахунок вживання службового жесту на позначення істоти/особи, який в такому контексті втрачає самостійне значення.

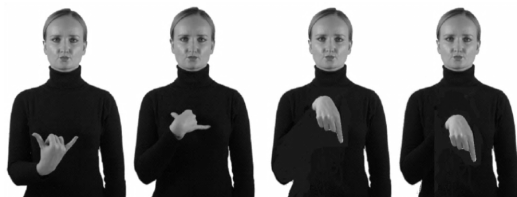
**Службовий жест на
позначення
істоти/особи/САМ/
ЛЮДИНА**

ТОБОЮ
**Особовий займенник,
орудний відмінок**

Зважаючи на просторово-орієнтовану природу української жестової мови, місцевий відмінок в українській жестовій мові представлено двома різновидами жестів, які відповідають на запитання *у кого? та в кому?, тобто всередині кого?* щось є чи немає.

У МЕНЕ
Особовий займенник,
місцевий відмінок
відповідає на питання
у кого?

В МЕНІ
Особовий займенник, місцевий відмінок
відповідає на питання *в кому?*

При цьому місцевий відмінок, який відповідає на запитання *на кому? на чому?*, у жестових займенниках вживається, однак, на відміну від української словесної мови, яка не уточнює, де саме є те, про що йдеться, в українській жестовій мові завжди є уточнення місця. Тобто, якщо йдеться про голову, плече, руку і т.п. людини, на чому точно є те, про що запитувалося в запитанні *на кому?*, то *точно вказується відповідна локація* на тілі мовця чи уявного/реального співбесідника. Аналогічно для відповіді на запитання *на чому?* вказується предмет і точне місце, де саме щось є/немає про те, що стосувалося відповіді на запитання *на чому?*. Тобто, якщо українською словесною мовою достатньо сказати «На столі», то в українській жестовій мові треба чітко вказати, де саме цьому «на столі» знайшлося місце.

У питальних займенниках відмінювання має певні особливості. У випадках, коли в українській словесній мові застосовуються родовий відмінок *кого?* або орудний *ким?* – в українській жестовій мові фраза вибудовується таким чином, щоб застосувати жест в називному відмінку *ХТО?*

Українською словесною мовою речення «Кого ти викличеш?» перекладається наступною жестовою фразою «ТИ ВИКЛИКАТИ ХТО?»

Жестові одиниці української жестової мови мають складну кінетичну (жестовий аналог фонетики словесної мови) систему. Кінетичний патерн² жесту – усталена, історично сформована зовнішня форма жестової одиниці, що утворюється двома групами кінетичних знаків – мануальною (походить від лат. *manualis* – ручний) та немануальною, які є структурними елементами жесту. При цьому існують жестові одиниці, кінетичні патерни, які утворенні лише мануальними знаками, є група жестів, що утворені лише немануальними знаками, втім, більшість жестових одиниць є своєрідною сталою комбінацією мануальних і немануальних знаків.

ТОЙ/ОТОЙ

Вказівний займенник,

утворений з комбінації мануальних та немануальних знаків, до того ж з немануальних знаків лише погляд і позиція голови, що повернена в напрямку місця вказівки, однак голова не рухається, рух в цьому варіанті жесту є лише як мануальний компонент (рух руки)

ТОЙ/ОТОЙ

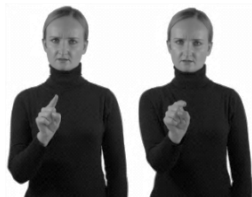
Вказівний займенник,

утворений немануальними знаками – два рухи голови, яке підняттям підборіддя вказує на місце того, про що йдеться, погляд спрямовується в місце вказівки

Мануальна група – це всі елементи жестової одиниці, які пов'язані з рукою мовця. До мануальної групи знаків належать: *конфігурація* пальців руки; *орієнтація* долоні; *рух* пальців або руки; *локалізація* руки.

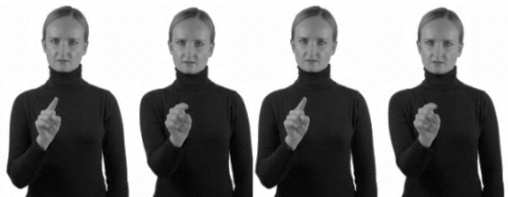
Немануальна група об'єднує усі елементи жестової одиниці, що не стосуються руки мовця. До немануальної групи знаків належать: погляд і рух очей; *міміка* обличчя (яка, зокрема, включає і жестову артикуляцію); *рух голови*; *рух корпусу тіла*.

Роль мануальних та немануальних знаків у жестовій одиниці може бути різною, кожен із таких знаків може визначати значення певного жесту, тобто виражати його кореневе значення. Для української жестової мови притаманна рівнозначність знаків у жестових одиницях. У деяких із них може кореневим знаком жесту бути рух, коли всі інші знаки залишаються тотожними.

ТИ

Особовий займенник, називний відмінок

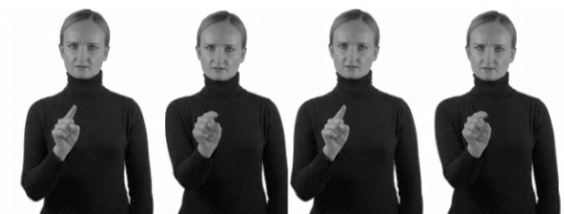
ТОБІ/ТЕБЕ

Особовий займенник, родово-давальний відмінок

Відмінність між двома жестами передається лише мануальним знаком – рух (кількість повторів руху)

ТВІЙ
Присвійний займенник

ТОБІ/ТЕБЕ
Особовий займенник

Відмінність між двома жестами передається лише мануальними знаками – конфігурація та орієнтація долоні

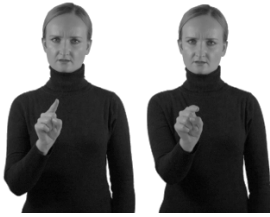

ЧИЙ
Відносний займенник

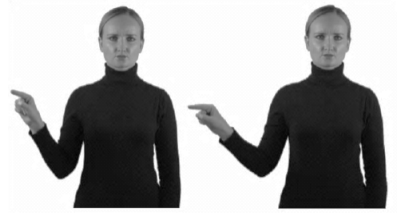

ЧИЙ?
Питальний займенник

Відмінність між двома жестами передається немануальними знаками – міміка, нахил голови та корпусу тіла

ТИ
Особовий займенник

ВІН/ВОНА
Особовий займенник

Відмінність між двома жестами передається немануальним та мануальним знаками – різна спрямованість погляду очей та напрямку руху руки

Наприклад, займенники ТИ і ТОБІ/ТЕБЕ відрізнятимуться лише за кількістю повторів руху. У жесті ТИ рух одноразовий, а в жесті ТОБІ/ТЕБЕ повторюється два рази. Зміна немануальних знаків відрізняє відносні та запитальні займенники або відрізняє особові займенники ТИ та ВІН/ВОНА між собою. Відмінність полягає в тому, що напрямок погляду в русі пальця здійснюється в одному напрямку для жесту ТИ, тоді як у жесті ВІН/ВОНА погляд має не співпадати з напрямком руху пальця. Зміна лише одного знаку з восьми можливих знаків жестової одиниці може змінити повністю значення жесту. Тобто, зміна корінного знаку змінює абсолютно значення жесту.

За критерієм участі обох рук у показі жестової одиниці виокремлюються:

- одноручні жести, які виконуються однією рукою, як правило, правою (для шульги – лівою);
- дворучні жести виконуються за допомогою комбінування рухів обох рук, які поділяються на групи:
- симетричні дворучні жести, що утворюються за рахунок синхронних рухів обох рук із використанням однієї і тієї ж конфігурації, локалізації, орієнтації долоні та характеру руху:

– паралельно-симетричні жести – дворучні жести, у яких усі характеристики руху (напрямок, характер) співпадають;

– дзеркально-симетричні жести – дворучні жести, у яких рухи рук не співпадають за напрямком руху, при збереженні характеру;

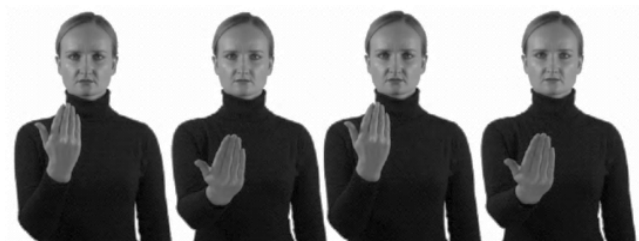
- асиметричні дворучні жести – тип дворучних жестів, у яких конфігурації двох рук відрізняються, як правило, одна рука, має стале положення, а інша рука (зазвичай домінуюча) виконує рух;
- одnodворучні (змішані) жести – група жестів, що утворюються шляхом поєднання одно- і дворучних мануальних частин кінетичного паттерну.

Жести української жестової мови за морфологією, тобто за типом поєднання жестів на позначення кореневих значень, поділяються на прості, складні та складені.

До *простих жестів* належать ті жестові одиниці, що утворені цілісним неподільним на частини жестом.

До *складних жестів* належать ті жестові одиниці, які утворені шляхом поєднання двох простих жестів, від кожного з яких зберігаються лише окремі мануальні або немануальні знаки, що передають значення кореня в простих жестах. Ці два прості жести поєднуються в цілісний жест, який не можна розділити на частини.

Більшість займенників утворені саме комбінацією, за якою конфігурація запозичується від питальних займенників. Наприклад, частина присвійних займенників належить до різновиду складних жестів за будовою, оскільки утворені вони з використанням конфігурації , що запозичена від жесту ЧИЙ та комбінується з іншими мануальними знаками відповідних особових займенників, зокрема з мануальними знаками, окрім конфігурації займенника ТИ для передачі присвійності – ТВІЙ/ТВОЯ/ТВОЄ.

ТВІЙ/ТВОЯ/ТВОЄ
Присвійний займенник

ЧИЙ
Питальний займенник

Аналогічно утворені місцеві відмінки особових займенників. Це відбувається шляхом запозичення конфігурації з питального займенника **КУДИ?**, яка комбінується з рухом, локалізацією та локалізацією відповідних особових займенників у називному або родово-давальному відмінку.

КУДИ?
Питальний займенник

У МЕНЕ
Особовий займенник,
місцевий відмінок

При такій комбінації мануальних знаків неможливо відділити дві основи жесту, саме тому він класифікується як різновид складних жестів.

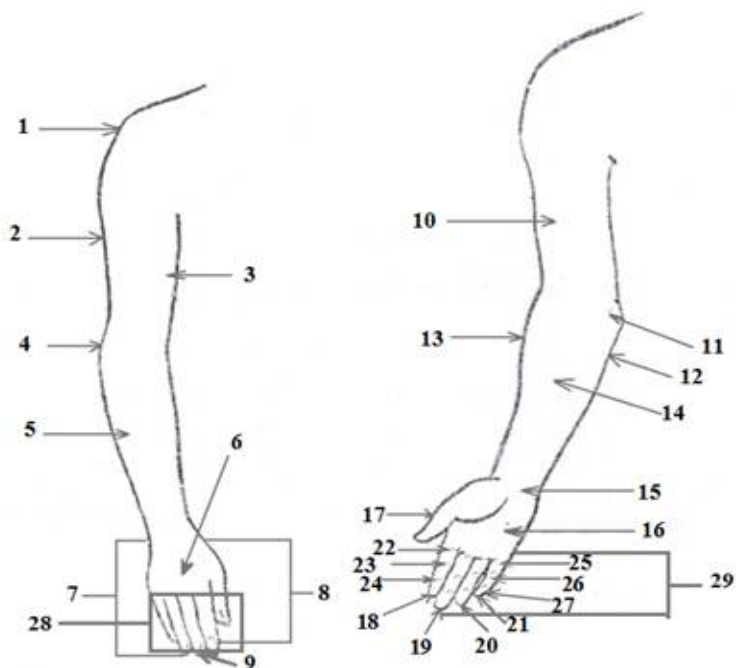
До *складених жестів* належать ті жестові одиниці, які утворені шляхом поєднання двох (або більше) простих жестів у такий спосіб, що жестову одиницю можна чітко поділити на дві (або більше) частини. Наприклад, присвійний займенник **ВАШ** утворюється комбінацією **ТВІЙ** і **ВИ**, при цьому у першій частині жесту, що позначає **ТВІЙ**, зменшується кількість повторів руху з двох до одного разу.

ВАШ
Присвійний займенник

У складених жестах зазвичай поєднання частин простих жестів відбувається зі зміною в повторюваності руху. Переважно в першій частині жесту зменшується кількість повторів руху.

У довіднику вживаються наступні назви частин руки:

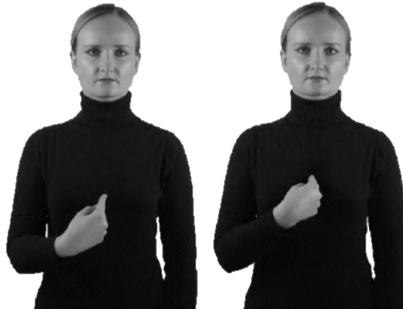
- 1 – плечовий суглоб
- 2 – плече
- 3 – внутрішній бік плеча
- 4 – ліктьовий суглоб
- 5 – верхній бік передпліччя
- 6 – тильний бік кисті
- 7 – внутрішнє ребро кисті
- 8 – зовнішнє ребро кисті
- 9 – кінчик пальця
- 10 – зовнішній бік плеча
- 11 – лікоть
- 12 – внутрішній бік передпліччя
- 13 – зовнішній бік передпліччя
- 14 – нижній бік передпліччя
- 15 – зап'ястя

- 16 – долоня
- 17 – великий палець
- 18 – вказівний палець
- 19 – середній палець
- 20 – підмізинний палець
- 21 – мізинець
- 22 – третій пальцевий суглоб
- 23 – другий пальцевий суглоб
- 24 – перший пальцевий суглоб
- 25 – третя фаланга пальця
- 26 – друга фаланга пальця
- 27 – перша фаланга пальця
- 28 – тильний бік пальців
- 29 – внутрішній бік пальців

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

Я

(займен., особов., однин., називн. відмін., I особа)

1

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права ² рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена до корпусу тіла
	Локалізація	По центру грудини, кінчик вказівного пальця на відстані 5-7 см від корпусу
	Рух	Рука за рахунок згинання ліктьового суглоба рухається по прямій лінії до центру грудини, кінчик вказівного пальця упирається в корпус
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

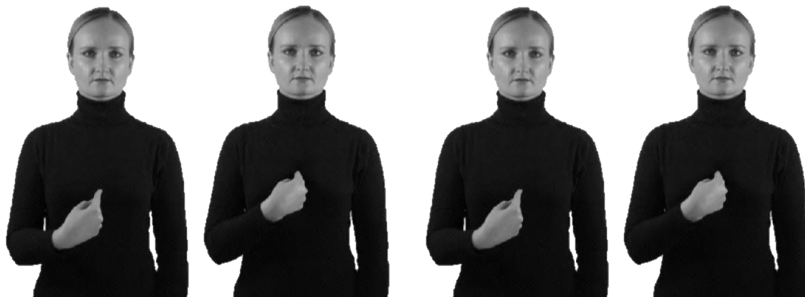
1. Фото жестових одиниць є орієнтовною моделлю їхнього відтворення для формування загального уявлення про певний жест, основний опис особливостей виконання представлено в таблицях.

2. Для шультги відповідно ліва рука, жест відтворюється дзеркально до опису в таблиці.

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

МЕНИ/МЕНЕ

(займен., особов., одинин., родово-давал. відмін., I особа)

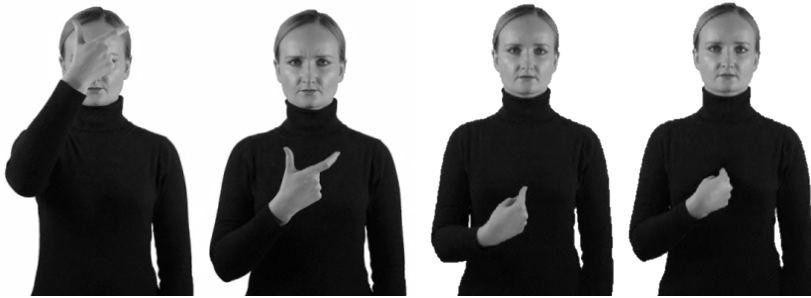

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена до корпусу тіла
	Локалізація	Локалізація по центру на рівні грудини, кінчик вказівного пальця на відстані 5-7 см від корпусу
	Рух	Рука за рахунок згинання-розгинання ліктьового суглоба рухається по прямій лінії до центру грудини, кінчик вказівного пальця торкається корпусу. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

МНОЮ

(займен., особов., однин., орудн. відмін., I особа)

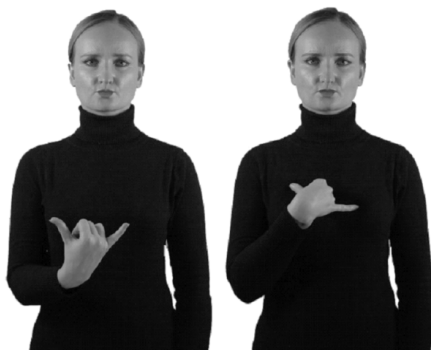
Тип жесту:		складений з комбінації жестів СОБІ та Я	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена до корпусу тіла Друга частина – долоня звернена до корпусу тіла	
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру змінюється з рівні обличчя до рівня грудини Друга частина – локалізація по центру на рівні грудини, кінчик вказівного пальця на відстані 5-7 см від корпусу	
	Рух	Перша частина – рука за рахунок плечового суглобу рухається по прямій вниз, кінчик вказівного та великий пальці без торкання рухаються вздовж обличчя до верхньої частини грудей	

	Рух	Друга частина – рука за рахунок згинання ліктьового суглоба рухається по прямій лінії до центру грудини, кінчик вказівного пальця торкається корпусу
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

У МЕНЕ

(займен., особов., однин., місцев. відмін., I особа). Варіант 1

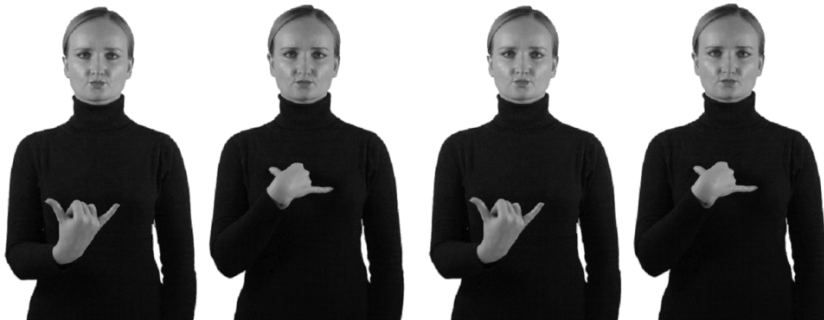
Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту КУДИ та інших мануальних знаків жесту Я	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Долоня звернена до корпусу тіла	
	Локалізація	Локалізація по центру на рівні грудини, на відстані 10-15 см від корпусу тіла	

	Рух	Рука за рахунок згинання ліктьового суглоба різко рухається по прямій до тіла, поки тильна сторона підмізинного, середнього і вказівного пальців торкнеться корпусу тіла
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

У МЕНЕ

(займен., особов., один., місцев. відмін., I особа). Варіант 2

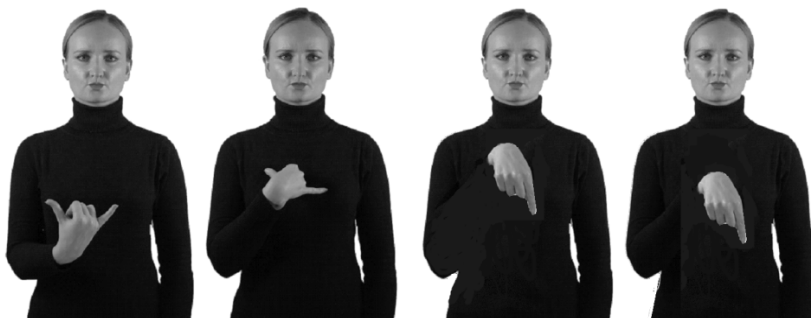
Тип жесту:	складений з комбінації конфігурації жесту КУДИ та інших мануальних знаків жесту МЕНЕ/МЕНІ		
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Долоня звернена до корпусу тіла	
	Локалізація	Локалізація по центру на рівні грудини, на відстані 10-15 см від корпусу тіла	

	Рух	Рука за рахунок згинання-розгинання ліктьового суглоба різко рухається по прямій до тіла, поки тильна сторона першої і другої фаланг підмізинного, середнього і вказівного пальців доторкнеться до корпусу тіла. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В МЕНІ

(займен., особов., однин., місцев. відмін., І особа). Варіант 1

Тип жесту:	складений з комбінації жестів У МЕНЕ та ВСЕРЕДИНІ	
Класифікаційна група жесту:	одноручний	
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена до корпусу тіла Друга частина – долоня звернена вниз

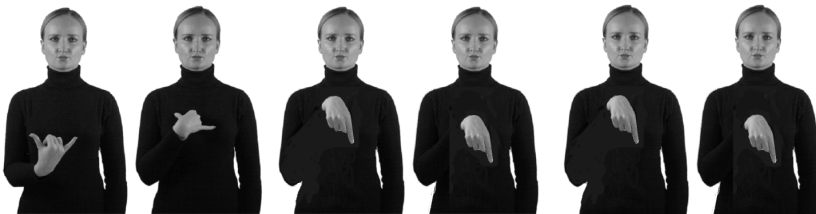

Мануальні знаки:	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні грудини, на відстані 10-15 см від корпусу тіла Друга частина – локалізація по центру на рівні грудини, торкається зовнішнім боком вказівного і великого пальців корпусу тіла верхньої частини грудини та зміщується до рівня сонячного сплетіння
	Рух	Перша частина – рука за рахунок згинання ліктьового суглоба різко рухається по прямій до тіла, поки тильна сторона першої і другої фаланг підмізинного, середнього та вказівного пальців торкнеться корпусу тіла Друга частина – рука, торкаючись корпусу тіла, різко рухається по прямій вниз від верхньої частини грудини до сонячного сплетіння за рахунок руху ліктьового суглобу
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В МЕНІ

(займен., особов., один., місцев. відмін., І особа). Варіант 2

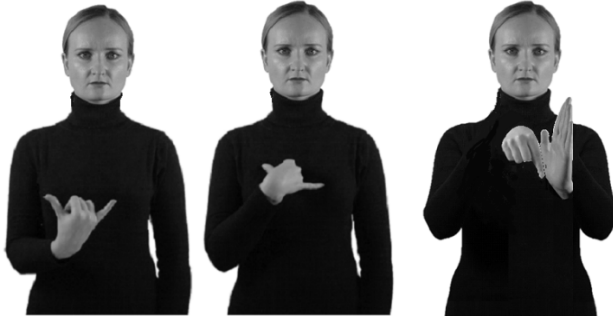

Тип жесту: складений з комбінації жестів У МЕНЕ та ВСЕРЕДИНІ		
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена до корпусу тіла Друга частина – долоня звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні грудини, на відстані 10-15 см від корпусу тіла Друга частина – локалізація по центру на рівні грудини, торкається зовнішнім боком вказівного та великого пальців корпусу тіла верхньої частини грудини й зміщується до рівня сонячного сплетіння
	Рух	Перша частина – рука за рахунок згинання ліктьового суглоба різко рухається по прямій до тіла, поки тильна сторона першої і другої фаланг підмізинного, середнього та вказівного пальців торкнеться корпусу Друга частина – рука, торкаючись корпусу тіла, різко рухається по прямій вниз від верхньої частини грудини до сонячного сплетіння за рахунок руху ліктьового суглоба, рух повторюється два рази, при цьому рука повертається в початкове положення (у верхню частину грудини) без доторку до тіла
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В МЕНІ

(займен., особов., одинн., місцев. відмін., І особа). Варіант 3

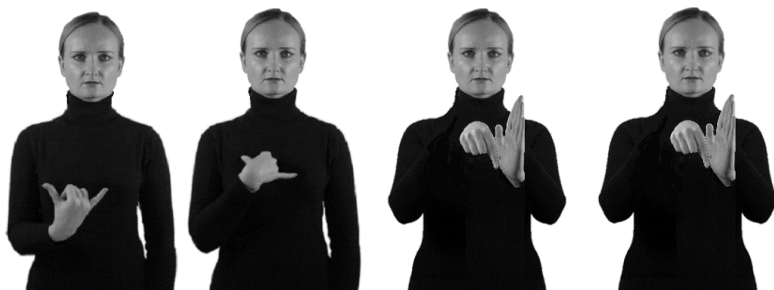
Тип жесту:		складений з комбінації жестів У МЕНЕ та ВСЕРЕДИНІ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації ліва рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена до корпусу тіла Друга частина – долоня лівої руки спрямована в правий бік корпусу; долоня правої руки звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні грудини, на відстані 10-15 см від корпусу тіла Друга частина – локалізація по центру на рівні грудини, ліва рука зовнішнім ребром кисті торкається корпусу тіла, права рука торкається зовнішнім ребром вказівного і великого пальців внутрішнього боку вказівного і середнього пальців лівої руки

	Рух	Перша частина – рука за рахунок згинання ліктьового суглоба різко рухається по прямій до тіла, поки тильна сторона першої і другої фаланг підмізинного, середнього та вказівного пальців торкнеться корпусу Друга частина – ліва рука статична, права рука зовнішнім ребром вказівного та великого пальців, притиснутим до внутрішнього боку вказівного й середнього пальців лівої руки, різко рухається вниз до долоні лівої руки
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В МЕНІ

(займен., особов., одинин., місцев. відмін., I особа). Варіант 4

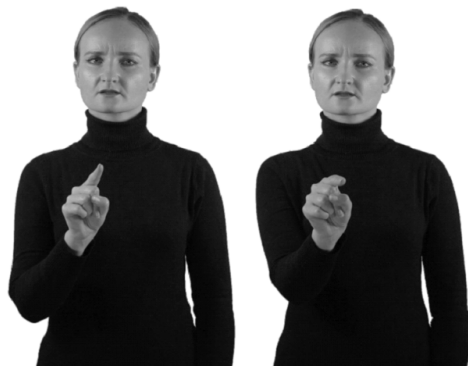
Тип жесту:	складений з комбінації жестів У МЕНЕ та ВСЕРЕДИНІ
Класифікаційна група жесту: одноручний	

Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права ліва рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена до корпусу тіла Друга частина – долоня лівої руки спрямована в правий бік корпусу; долоня правої руки звернена вниз	
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні грудини, на відстані 10-15 см від корпусу тіла Друга частина – локалізація по центру на рівні грудини, ліва рука зовнішнім ребром кисті торкається корпусу тіла, права рука торкається зовнішнім ребром вказівного та великого пальців внутрішнього боку вказівного і середнього пальців лівої руки	
	Рух	Перша частина – рука за рахунок згинання ліктьового суглоба різко рухається по прямій до тіла, поки тильна сторона першої і другої фаланг підмізинного, середнього та вказівного пальців торкнеться корпусу Друга частина – ліва рука статична, права рука зовнішнім ребром вказівного та великого пальців, притиснутим до внутрішнього боку вказівного і середнього пальців лівої руки, різко рухається вниз до долоні лівої руки, рух повторюється два рази	
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою	
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»	
	Голова		
	Корпус		

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ТИ

(займен., особов., одинн., називн. відмін., II особа)

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вниз
	Локалізація	Локалізація по центру грудини, кінчик вказівного пальця вказує вперед перед собою
	Рух	Рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба рухається по прямій лінії від корпусу тіла вперед на 5-7 см. Зупинка руху різко фіксована
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо на реального/уявного співрозмовника
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ТОБИ/ТЕБЕ

(займен., особов., один., родово-давал. відмін., II особа)

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вниз
	Локалізація	Локалізація по центру грудни, кінчик вказівного пальця вказує вперед перед собою
	Рух	Рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба рухається по прямій лінії від корпусу тіла вперед на 5-7 см, зупинка руху різко фіксована. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо на реального/уявного співрозмовника
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ТОБОЮ

(займен., особов., однин., орудн. відмін., II особа)

Тип жесту:		складений з комбінації жестів ТИ та СОБІ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вниз Друга частина – долоня звернена вперед
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру грудини, кінчик вказівного пальця вказує вперед перед собою Друга частина – локалізація по центру змінюється з рівня обличчя до рівня грудини
	Рух	Перша частина – рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба рухається по прямій лінії від корпусу тіла вперед на 5-7 см. Зупинка руху різко фіксована Друга частина – рука за рахунок руху плеча рухається по прямій вниз, кінчик вказівного та великий палець рухаються вздовж постаті уявного/реального співрозмовника

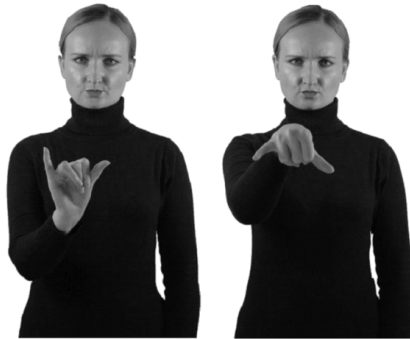

Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо на реального/уявного співрозмовника
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	Друга частина – легкий нахил донизу
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

У ТЕБЕ

(займен., особов., однин., місцев. відмін., II особа). Варіант 1

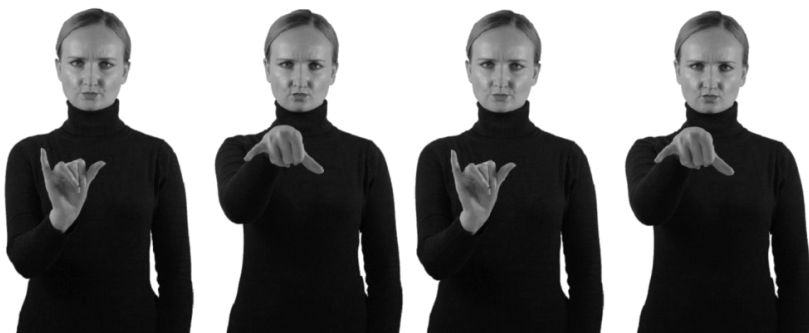
Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту КУДИ та інших мануальних знаків жесту ТИ
Класифікаційна група жесту: одnorучний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вперед
	Локалізація	Локалізація по центру на рівні грудни, на відстані 5-7 см від корпусу тіла
	Рух	Рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба різко рухається по прямій вперед на 10-15 см. Зупинка руху різко фіксована

Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо на реального/уявного співрозмовника
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

У ТЕБЕ

(займен., особов., одинин., місцев. відмін., II особа). Варіант 2

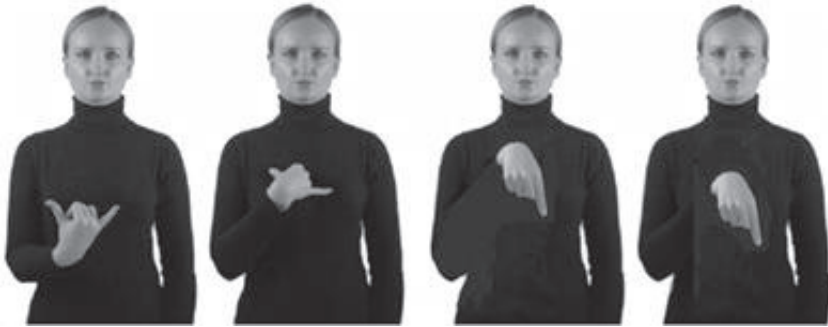
Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту КУДИ та інших мануальних знаків жесту ТЕБЕ/ТОБІ	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вперед	
	Локалізація	Локалізація по центру на рівні грудини, на відстані 5-7 см від корпусу тіла	
	Рух	Рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба різко рухається по прямій вперед на 10-15 см. Зупинка руху різко фіксована. Рух повторюється два рази	

Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо на реального/уявного співрозмовника
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В ТОБІ

(займен., особов., одинин., місцев. відмін., II особа). Варіант 1

Тип жесту:		складений з комбінації жестів У МЕНЕ та ВСЕРЕДИНІ	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вперед Друга частина – долоня звернена вниз	
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні грудини, на відстані 5-7 см від корпусу тіла Друга частина – локалізація по центру на рівні грудини, зовнішнім боком вказівного та великого	

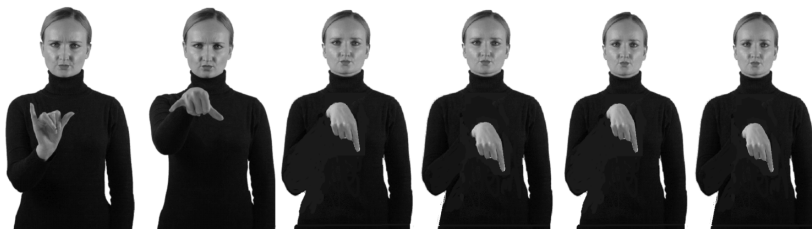

Мануальні знаки:	Локалізація	пальців звернена до корпусу тіла на відстані 5 см на рівні верхньої частини грудини й зміщується до рівня сонячного сплетіння
	Рух	Перша частина – рука за рахунок розгинання ліктьового суглобу різко рухається по прямій вперед на 10-15 см. Зупинка руху різко фіксована Друга частина – рука за рахунок руху ліктьового суглоба різко рухається паралельно корпусу тіла по прямій вниз від верхньої частини грудини до сонячного сплетіння
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо на реального/уявного співрозмовника
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В ТОБІ

(займен., особов., один., місцев. відмін., II особа). Варіант 2

Тип жесту:		складений з комбінації жестів У МЕНЕ та ВСЕРЕДИНІ	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації	

	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вперед Друга частина – долоня звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні грудини, на відстані 5-7 см від корпусу тіла Друга частина – локалізація по центру на рівні грудини, зовнішнім боком вказівного та великого пальців звернена до корпусу тіла на відстані 5 см на рівні верхньої частини грудини й зміщується до рівня сонячного сплетіння
	Рух	Перша частина – рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба різко рухається по прямій вперед на 10-15 см. Зупинка руху різко фіксована Друга частина – рука за рахунок руху ліктьового суглоба різко рухається паралельно корпусу тіла по прямій вниз від верхньої частини грудини до сонячного сплетіння. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо на реального/уявного співрозмовника
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В ТОБІ

(займен., особов., однин., місцев. відмін., II особа). Варіант 3

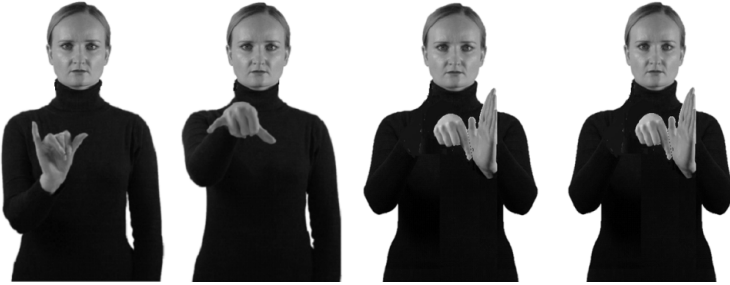

Тип жесту:		складений з комбінацій жестів У ТЕБЕ та ВСЕРЕДИНІ
Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації ліва рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вперед Друга частина – долоня лівої руки спрямована в правий бік корпусу; долоня правої руки звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні грудини, на відстані 5-7 см від корпусу тіла Друга частина – локалізація по центру на рівні грудини, права рука торкається зовнішнім ребром вказівного та великого пальців внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки
	Рух	Перша частина – рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба різко рухається по прямій вперед на 10-15 см. Зупинка руху різко фіксована. Рух повторюється два рази
	Рух	Друга частина – ліва рука статична, права рука зовнішнім ребром вказівного та великого пальців, притиснутим до внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки, різко рухається вниз до долоні лівої руки
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо на реального/уявного співрозмовника
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В ТОБІ

(займен., особов., одинин., місцев. відмін., II особа). Варіант 4

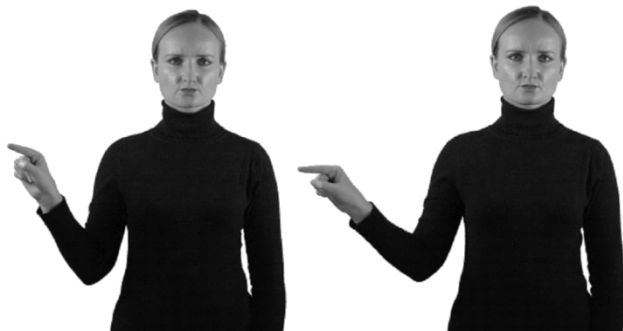
Тип жесту:		складений з комбінацій жестів У ТЕБЕ та ВСЕРЕДИНІ	
Класифікаційна група жесту: змішаний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації ліва рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вперед Друга частина – долоня лівої руки спрямована в правий бік корпусу; долоня правої руки звернена вниз	
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні грудини, на відстані 5-7 см від корпусу тіла Друга частина – локалізація по центру на рівні грудини, права рука торкається зовнішнім ребром вказівного та великого пальців внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки	
	Рух	Перша частина – рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба різко рухається по прямій вперед на 10-15 см. Зупинка руху різко фіксована. Рух повторюється два рази	

	Рух	Друга частина – ліва рука статична, права рука зовнішнім ребром вказівного та великого пальців, притиснутим до внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки, різко рухається вниз до долоні лівої руки, рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо на реального/уявного співрозмовника
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВІН/ВОНА

(займен., особов., однин., називн. відмін., III особа)

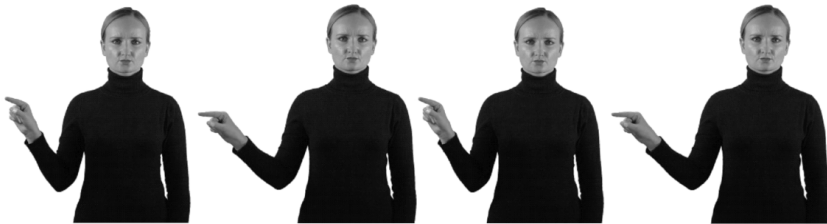
Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вниз-вправо
	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні грудни, кінчик вказівного пальця вказує правіше від центральної вертикальної осі корпусу тіла

	Рух	Рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба рухається по прямій лінії від корпусу тіла в правий бік на 5-7 см. Зупинка руху різко фіксована
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реального/уявного співрозмовника, на якого вказує кінчик вказівного пальця
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ЙОМУ/ЙОГО/ЇЙ/ЇЇ

(займен., особов., однин., родово-давал. відмін., III особа)

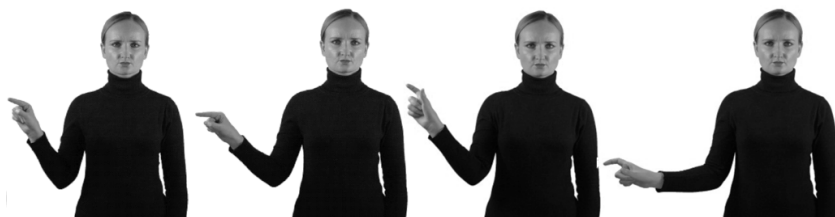
Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вниз-вправо
	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні грудини, кінчик вказівного пальця вказує правіше від центральної вертикальної осі корпусу тіла
	Рух	Рука за рахунок згинання-розгинання ліктьового суглоба рухається по прямій лінії від корпусу тіла в правий бік на 5-7 см. Зупинка руху різко фіксована. Рух повторюється два рази

Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реального/уявного співрозмовника, на якого вказує кінчик вказівного пальця
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

НИМ/НЕЮ

(займен., особов., одинин., орудн. відмін., III особа)

Тип жесту:		складений з комбінації жестів ВІН/ВОНА та СОБІ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вниз-вправо Друга частина – долоня звернена від корпусу тіла вправо
	Локалізація	Перша частина – локалізація з правого боку на рівні грудини, кінчик вказівного пальця вказує правіше від центральної вертикальної осі корпусу тіла Друга частина – локалізація з правого боку корпусу тіла змінюється з рівня шиї до рівня талії

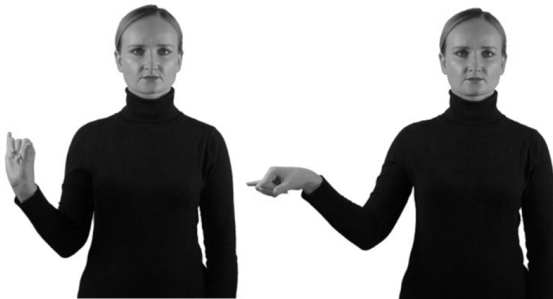

	Рух	Перша частина – рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба рухається по прямій лінії від корпусу тіла в правий бік на 5-7 см. Зупинка руху різко фіксована Друга частина – рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба рухається по прямій вниз, кінчик вказівного та великий пальці рухаються вздовж постаті уявного/реального співрозмовника
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реального/уявного співрозмовника, на якого вказує кінчик вказівного пальця
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

У НЬОГО / У НЕЇ

(займен., особов., однин., місцев. відмін., III особа). Варіант 1

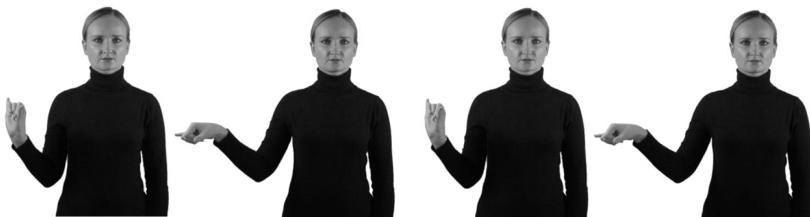
Тип жесту:	складений з комбінації конфігурації жесту КУДИ та інших мануальних знаків жесту ВІН/ВОНА		
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	

Мануальні знаки:	Орієнтація долоні	Долоня звернена від корпусу тіла в правий бік
	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні грудини
	Рух	Рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба різко рухається по прямій вправо на 10-15 см. Зупинка руху різко фіксована
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реального/уявного співрозмовника, на якого вказує права рука
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

У НЬОГО / У НЕЇ

(займен., особов., один., місцев. відмін., III особа). Варіант 2

Тип жесту:	складений з комбінації конфігурації жесту КУДИ та інших мануальних знаків жесту ВІН/ВОНА		
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Долоня звернена від корпусу тіла в правий бік	
	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні грудини	

	Рух	Рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба різко рухається по прямій вправо на 10-15 см. Зупинка руху різко фіксована. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реального/уявного співрозмовника, на якого вказує права рука
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В НЬОМУ/ В НІЙ

(займен., особов., однин., місцев. відмін., III особа). Варіант 1

Тип жесту:		складений з комбінації жестів У МЕНЕ та ВСЕРЕДИНІ	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена від корпусу тіла в правий бік Друга частина – долоня звернена вниз	
	Локалізація	Перша частина – локалізація з правого боку на рівні грудини Друга частина – локалізація з правого	

Мануальні знаки:	Локалізація	боку від корпусу тіла на рівні груднини, вказівний палець вказує вниз
	Рух	Перша частина – рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба різко рухається по прямій вправо на 10-15 см. Зупинка руху різко фіксована Друга частина – рука за рахунок руху ліктьового суглоба різко рухається паралельно корпусу тіла по прямій вниз від рівня верхньої до нижньої частини груднини
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реального/уявного співрозмовника, на якого вказує права рука
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В НЬОМУ/ В НІЙ

(займен., особов., одинин., місцев. відмін., III особа). Варіант 2

Тип жесту:		складений з комбінації жестів У МЕНЕ та ВСЕРЕДИНІ	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена від корпусу тіла в правий бік	

	Орієнтація долоні	Друга частина – долоня звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація з правого боку на рівні груднини Друга частина – локалізація з правого боку від корпусу тіла на рівні груднини, вказівний палець вказує вниз
	Рух	Перша частина – рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба різко рухається по прямій вправо на 10-15 см. Зупинка руху різко фіксована Друга частина – рука за рахунок руху ліктьового суглоба різко рухається паралельно корпусу тіла по прямій вниз від рівня верхньої до нижньої частини груднини. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реального/уявного співрозмовника, на якого вказує права рука
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В НЬОМУ/ В НІЙ

(займен., особов., однин., місцев. відмін., III особа). Варіант 3

Тип жесту:

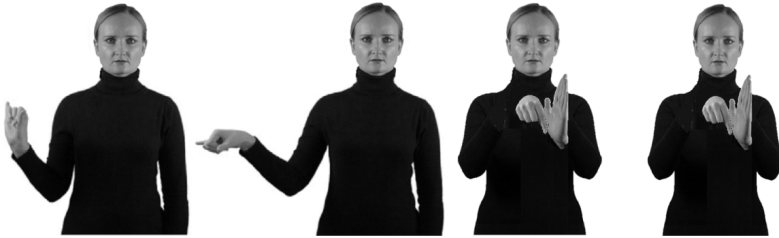
складений з комбінацій жестів У НЬОГО/У НЕЇ та ВСЕРЕДИНІ

Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації ліва рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена від корпусу тіла в правий бік Друга частина – долоня лівої руки спрямована в правий бік корпусу; долоня правої руки звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація з правого боку на рівні грудини Друга частина – локалізація по центру на рівні грудини, права рука торкається зовнішнім ребром вказівного та великого пальців внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки
	Рух	Перша частина – рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба різко рухається по прямій вправо на 10-15 см. Зупинка руху різко фіксована Друга частина – ліва рука статична, права рука зовнішнім ребром вказівного та великого пальців, притиснутим до внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки, різко рухається вниз до долоні лівої руки
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реального/уявного співрозмовника, на якого вказує права рука
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В НЬОМУ/ В НІЙ

(займен., особов., один., місцев. відмін., III особа). Варіант 4

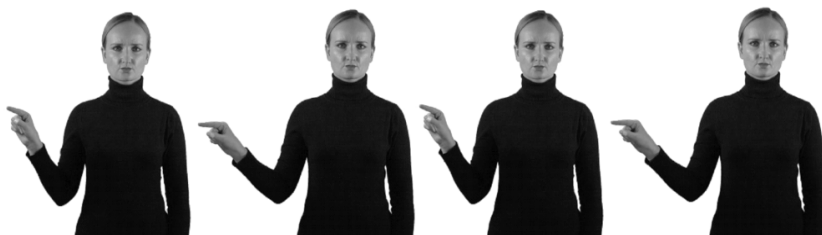
Тип жесту:		складений з комбінацій жестів У НЬОГО/У НЕЇ та ВСЕРЕДИНІ
Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації ліва рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена від корпусу тіла в правий бік Друга частина – долоня лівої руки спрямована в правий бік корпусу; долоня правої руки звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація з правого боку на рівні груднини Друга частина – локалізація по центру на рівні груднини, права рука торкається зовнішнім ребром вказівного та великого пальців внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки
	Рух	Перша частина – рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба різко рухається по прямій вправо на 10-15 см. Зупинка руху різко фіксована

	Рух	Друга частина – ліва рука статична, права рука зовнішнім ребром вказівного та великого пальців, притиснутим до внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки, різко рухається вниз до долоні лівої руки. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реального/уявного співрозмовника, на якого вказує права рука
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВОНИ

(займен., особов., множ. лише для двох осіб, називн. відмін., III особа). Варіант 1

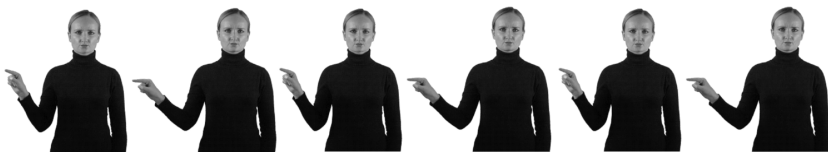
Тип жесту:		простий	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вниз-вправо	
	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні грудини, кінчик вказівного пальця	

Мануальні знаки:	Локалізація	вказує правіше від центральної вертикальної осі корпусу тіла, рука ступінчасто зміщується вправо
	Рух	Рука за рахунок згинання-розгинання ліктьового суглоба рухається зигзагоподібно вправо від корпусу тіла, зміщуючись вправо в дві фази (в кожній з яких рука рухається вперед на 5-7 см із різко фіксованою зупинкою руху та повертається до корпусу тіла)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних співрозмовників, на яких вказує кінчик вказівного пальця
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВОНИ

(займен., особов., множ. у випадках більше двох осіб або невідомій кількості, називн. відмін., III особа). Варіант 2

Тип жесту:	простий	
Класифікаційна група жесту:	одноручний	
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вниз-вправо
	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні грудини, кінчик вказівного пальця

Мануальні знаки:	Локалізація	вказує правіше від центральної вертикальної осі корпусу тіла, рука ступінчасто зміщується вправо
	Рух	Рука за рахунок згинання-розгинання ліктьового суглоба рухається зигзагоподібно вправо від корпусу тіла, зміщуючись вправо в три фази (в кожній з яких рука рухається вперед на 5-7 см із різко фіксованою зупинкою руху та повертається до корпусу тіла)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних співрозмовників, на яких вказує кінчик вказівного пальця
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВОНИ

(займен., особов., множ., називн. відмін., III особа). Варіант 3

Тип жесту:	простий	
Класифікаційна група жесту:	одноручний	
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вниз вправо

Мануальні знаки:	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні грудини, кінчик вказівного пальця вказує правіше від центральної вертикальної осі корпусу тіла, рука зміщується вправо
	Рух	Рука за рахунок плечового суглоба рухається по прямій лінії вправо від корпусу тіла, рука зміщується вправо на 25-30 см від початкової точки
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних співрозмовників, на яких вказує кінчик вказівного пальця
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВОНИ

(займен., особов., множ., називн. відмін., III особа). Варіант 4

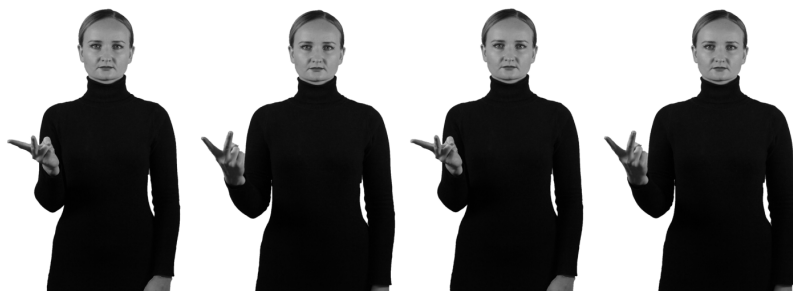
Тип жесту:		простий	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вниз	

Мануальні знаки:	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні грудини, кінчик вказівного пальця вказує вправо-вниз
	Рух	Вказівний палець малює коло діаметром 20-30 см з правого боку корпусу тіла в діагональній площині
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних співрозмовників, на яких вказує кінчик вказівного пальця
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВОНИ ВДВОХ

(займен., особов., множ., називн. відмін., III особа)

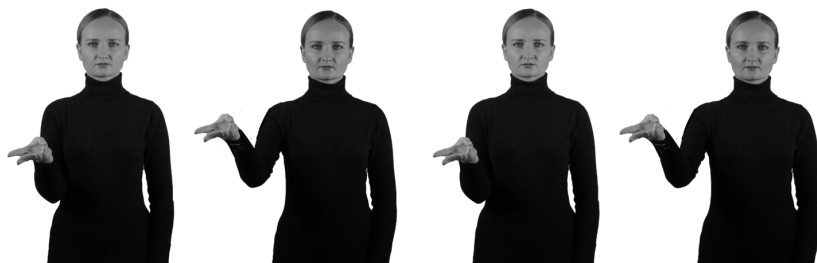
Тип жесту:	складений з комбінації конфігурації жесту ДВА та інших мануальних знаків жесту ВОНИ		
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору	
	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні грудини, кінчик вказівного та середнього пальців вказують вперед-вправо	

	Рух	Рука рухається по горизонтальній прямій вправо. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних співрозмовників, на яких вказують кінчики пальців
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВОНИ ВТРЬОХ

(займен., особов., множ., називн. відмін., III особа). Варіант 1

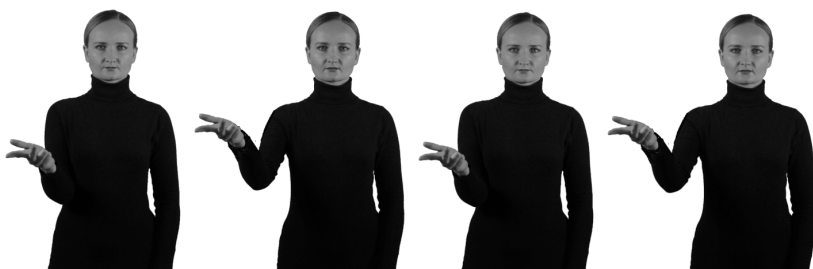
Тип жесту:	складений з комбінації конфігурації жесту ТРИ та інших мануальних знаків жесту ВОНИ		
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору	
	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні грудини, кінчики вказівного, середнього та підмізинного пальців вказують вперед-вправо	
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по колу проти годинникової стрілки, без згинання зап'ястка	

Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних співрозмовників, на яких вказує кінчики пальців
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВОНИ ВТРЬОХ

(займен., особов., множ., називн. відмін., III особа). Варіант 2

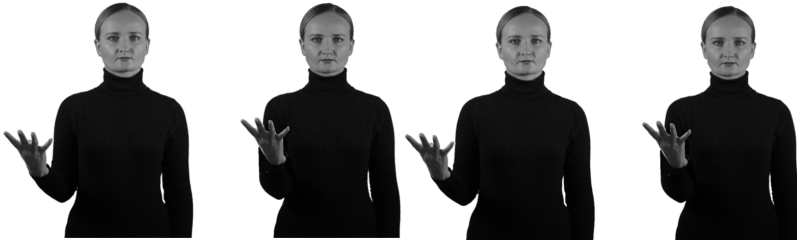
Тип жесту:	складений з комбінації конфігурації жесту ТРИ та інших мануальних знаків жесту ВОНИ		
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору	
	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні грудини, кінчики великого, вказівного та середнього пальців вказують вперед-вправо	
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по колу проти годинникової стрілки, без згинання зап'ястка	
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних	

Немануальні знаки:	Погляд	співрозмовників, на яких вказують кінчики пальців
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВОНИ ВЧОТИРЬОХ

(займен., особов., множ., називн. відмін., III особа)

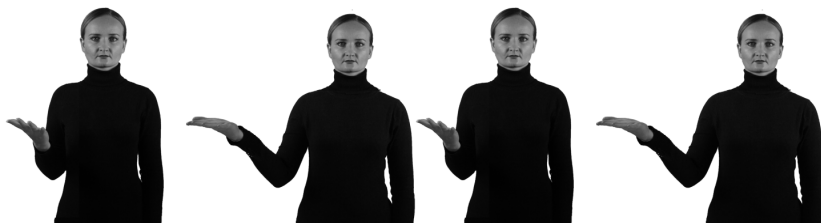
Тип жесту:	складений з комбінації конфігурації жесту ЧОТИРИ та інших мануальних знаків жесту ВОНИ		
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору	
	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні грудини, кінчики вказівного, середнього, підмізинного пальців та мізинця вказують вперед-вправо	
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по колу проти годинникової стрілки, без згинання зап'ястка	
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних співрозмовників, на яких вказують кінчики пальців	

Немануальні знаки:	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВОНИ ВП'ЯТЬОХ

(займен., особов., множ., називн. відмін., III особа)

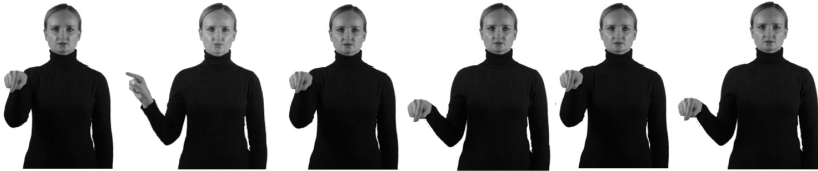

Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту П'ЯТЬ та інших мануальних знаків жесту ВОНИ	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору	
	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні грудни, кінчики пальців вказують вперед-вправо	
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по колу проти годинникової стрілки, без згинання зап'ястка	
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних співрозмовників, на яких вказують кінчики пальців	
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію	
	Голова		
	Корпус		

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ЇХ/ЇМ

(займен., особов., множ., родово-давал. відмін., III особа)

Тип жесту:		складений з комбінації жестів ВОНИ та ЙОГО/ЙОМУ/Ї/ЇЙ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вниз Друга частина – долоня звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація з правого боку на рівні груднини, кінчик вказівного пальця вказує вправо-вниз Друга частина – локалізація з правого боку на рівні груднини, кінчик вказівного пальця вказує вправо-вниз
	Рух	Перша частина – вказівний палець малює коло діаметром 20-30 см з правого боку корпусу тіла в діагональній площині Друга частина – вказівний палець рухається в напрямку від корпусу тіла до центру «намальованого» кола в першій частині жесту. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних

Немануальні знаки:	Погляд	співрозмовників, на яких вказує кінчик вказівного пальця
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

НИМИ

(займен., особов., множ. лише у випадку двох осіб, орудн. відмін., III особа). Варіант 1

Тип жесту:	складений з комбінації жестів ВОНИ та СОБИ		
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вниз-вправо Друга частина – долоня звернена від корпусу тіла вправо	
	Локалізація	Перша частина – локалізація з правого боку на рівні груднини, кінчик вказівного пальця вказує правіше від центральної вертикальної осі корпусу тіла та зміщується вправо Друга частина – локалізація з правого боку корпусу тіла змінюється з рівня шиї до рівня талії, рука ступінчасто зміщується вправо	

	Рух	Перша частина – рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба рухається по прямій лінії в правий бік Друга частина – рука за рахунок плечового суглоба рухається зигзагоподібно, зміщуючись вправо в дві фази (у кожній з яких рука рухається по прямій вниз, кінчик вказівного та великий пальці рухаються вздовж постатей двох уявних/реальних співрозмовників, які стоять поруч один з одним
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних співрозмовників, на яких вказує кінчик вказівного пальця
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

НИМИ

(займен., особов., множ. у випадку більше двох осіб або невідомій кількості, орудн. відмін., III особа). Варіант 2

Тип жесту:		складений з комбінації жестів ВОНИ та СОБИ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вниз-вправо

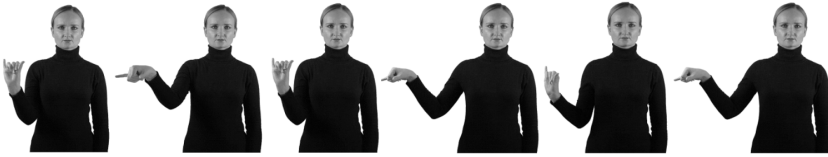

Мануальні знаки:	Орієнтація долоні	Друга частина – долоня звернена від корпусу тіла вправо
	Локалізація	Перша частина – локалізація з правого боку на рівні грудини, кінчик вказівного пальця вказує правіше від центральної вертикальної осі корпусу тіла й зміщується вправо Друга частина – локалізація з правого боку корпусу тіла змінюється з рівня шиї до рівня талії, рука ступінчасто зміщується вправо
	Рух	Перша частина – рука за рахунок розгинання ліктьового суглоба рухається по прямій лінії в правий бік Друга частина – рука за рахунок плечового суглоба рухається зигзагоподібно, зміщуючись вправо в три фази (в кожній з яких рука рухається по прямій вниз, кінчик вказівного та великий пальці рухаються вздовж постатей трьох уявних/реальних співрозмовників, які стоять поруч один з одним
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних співрозмовників, на яких вказує кінчик вказівного пальця
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

У НИХ

(займен., особов., множ. у випадку більше двох осіб або невідомій кількості, місцев. відмін., III особа). Варіант 1

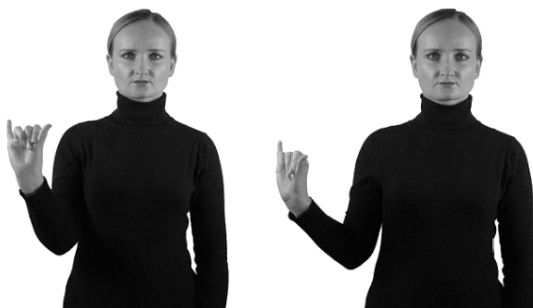

Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту КУДИ та інших мануальних знаків жесту ВОНИ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вниз-вправо
	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні груднини, кисть ступінчасто зміщується вправо від центральної вертикальної осі корпусу тіла
	Рух	Рука за рахунок згинання-розгинання ліктьового суглоба рухається зигзагоподібно вправо від корпусу тіла, зміщуючись вправо в три фази (в кожній з яких рука рухається по прямій вперед на 10-15 см із різко фіксованою зупинкою руху і повертається до корпусу тіла)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних співрозмовників, на яких вказує долоня
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

У НИХ

(займен., особов., множ., місцев. відмін., III особа). Варіант 2

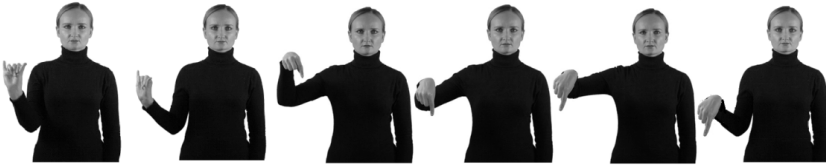

Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту КУДИ та інших мануальних знаків жесту ВОНИ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вниз-вправо
	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні груднини, кисть зміщується вправо від центральної вертикальної осі корпусу тіла
	Рух	Рука за рахунок плечового суглоба рухається по прямій вправо від корпусу тіла
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних співрозмовників, на яких вказує долоня
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В НИХ

(займен., особов., множ. лише для двох осіб, місцев. відмін., III особа). Варіант 1

Тип жесту:		складений з комбінації жестів У НИХ та ВСЕРЕДИНІ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вниз-вправо Друга частина – долоня звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація з правого боку на рівні грудини, кисть зміщується по прямій вправо від центральної вертикальної осі корпусу тіла Друга частина – локалізація з правого боку від корпусу тіла на рівні грудини, вказівний палець вказує вниз
	Рух	Перша частина – рука за рахунок плечового суглоба рухається по прямій вправо від корпусу тіла Друга частина – рука зміщується ступінчасто вправо в дві фази (в кожній з яких за рахунок ліктьового суглоба рука різко рухається паралельно корпусу тіла по прямій вниз від рівня верхньої до нижньої частини грудини)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних співрозмовників, на яких вказує положення руки
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В НИХ

(займен., особов., множ. у випадку більше двох осіб або невідомої кількості, місцев. відмін., III особа). Варіант 2

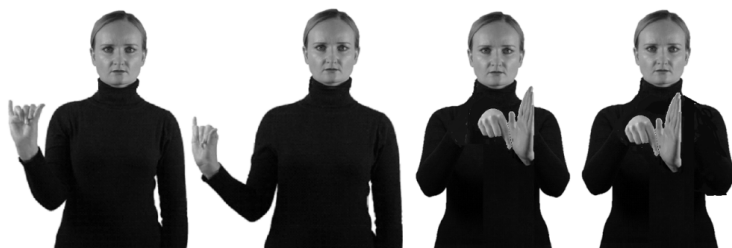
Тип жесту:		складений з комбінації жестів У НИХ та ВСЕРЕДИНІ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вниз-вправо Друга частина – долоня звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація з правого боку на рівні грудини, кисть зміщується по прямій вправо від центральної вертикальної осі корпусу тіла Друга частина – локалізація з правого боку від корпусу тіла на рівні грудини, вказівний палець вказує вниз
	Рух	Перша частина – рука за рахунок плечового суглоба рухається по прямій вправо від корпусу тіла Друга частина – рука зміщується ступінчасто вправо в три фази (в кожній з яких за рахунок ліктьового суглоба рука різко рухається паралельно корпусу тіла по прямій вниз від рівня верхньої до нижньої частини грудини)

Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних співрозмовників, на яких вказує рука
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В НИХ

(займен., особов., множ. лише для двох осіб, місцев. відмін., III особа). Варіант 3

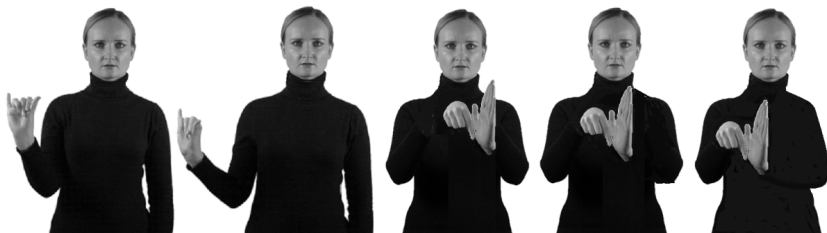
Тип жесту:		складений з комбінації жестів У НИХ та ВСЕРЕДИНІ
Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації ліва рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вниз-вправо Друга частина – долоня лівої руки спрямована в правий бік корпусу; долоня правої руки звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація з правого боку на рівні грудини, кисть зміщується по прямій вправо від центральної вертикальної осі корпусу тіла

Мануальні знаки:	Локалізація	Друга частина – локалізація з лівого боку на рівні грудини зміщується вправо, права рука торкається зовнішнім ребром вказівного та великого пальців внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки
	Рух	Перша частина – рука за рахунок плечового суглоба рухається по прямій вправо від корпусу тіла Друга частина – обидві руки синхронно зміщуються вправо в дві фази (в кожній з яких ліва рука статична, права рука зовнішнім ребром вказівного та великого пальців, притиснутим до внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки, різко рухається вниз до долоні лівої руки)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних співрозмовників, на яких вказує позиція рука
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В НИХ

(займен., особов., множ. у випадку більше двох осіб або невідомій кількості, місцев. відмін., III особа). Варіант 4

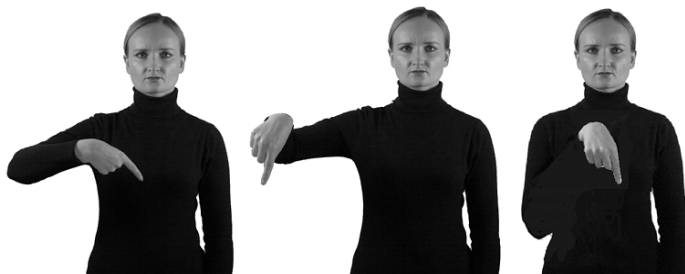

Тип жесту:		складений з комбінації жестів У НИХ та ВСЕРЕДИНІ
Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації ліва рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вниз-вправо Друга частина – долоня лівої руки спрямована в правий бік корпусу; долоня правої руки звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація з правого боку на рівні груднини, кисть зміщується по прямій вправо від центральної вертикальної осі корпусу тіла Друга частина – локалізація з лівого боку на рівні груднини зміщується вправо, права рука торкається зовнішнім ребром вказівного та великого пальців внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки
	Рух	Перша частина – рука за рахунок плечового суглоба рухається по прямій вправо від корпусу тіла Друга частина – обидві руки синхронно зміщуються вправо в три фази (в кожній з яких ліва рука статична, права рука зовнішнім ребром вказівного та великого пальців, притиснутим до внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки, різко рухається вниз до долоні лівої руки)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо, не співпадає з місцем реальних/уявних співрозмовників, на яких вказує рука
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

МИ

(займен., особов., множ., називн. відмін., І особа)

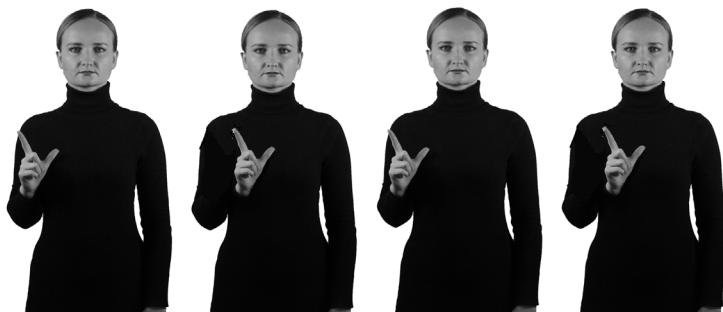

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена до корпусу тіла
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини зміщується від центру грудини вправо – до центру на відстані від корпусу тіла
	Рух	Вказівний палець малює півколо в горизонтальній площині, починаючи від центру грудини, якої торкається, зміщується вправо і вперед до центральної осі тіла
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

МИ ВДВОХ (З ТОБОЮ) *Варіант 1*

(займен., особов., множ., називн. відмін., 1 особа)

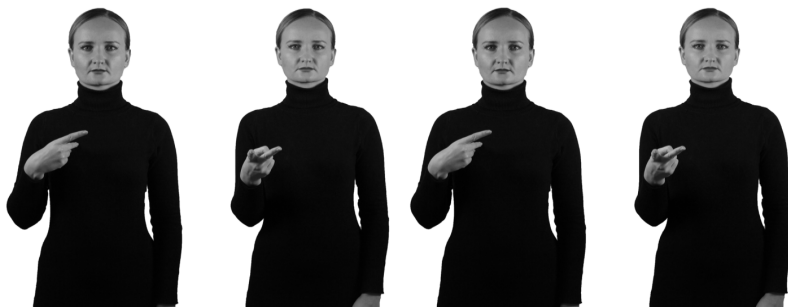

Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту ДВА та інших мануальних знаків жестів Я і ТИ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вліво
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини по центру, кінчик вказівного вказує вперед-вгору, кінчик великого пальця на відстані 10-15 см від центру грудини
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по прямій до корпусу тіла – вперед, без згинання зап'ястка. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою на уявного/реального співрозмовника
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

МИ ВДВОХ (З ТОБОЮ) *Варіант 2*

(займен., особов., множ., називн. відмін., І особа)

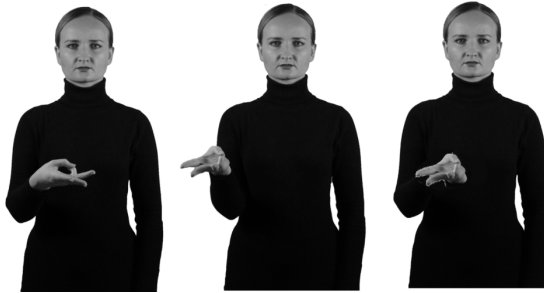

Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту ДВА та інших мануальних знаків жестів Я і ТИ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини по центру, кінчик середнього пальця на відстані 10-15 см від центру грудини
	Рух	Рука за рахунок згинання зап'ястка рухається по прямій до корпусу – вперед від корпусу тіла. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою на уявного/реального співрозмовника
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

МИ ВТРЬОХ (З ВАМИ) *Варіант 1*

(займен., особов., множ., називн. відмін., 1 особа)

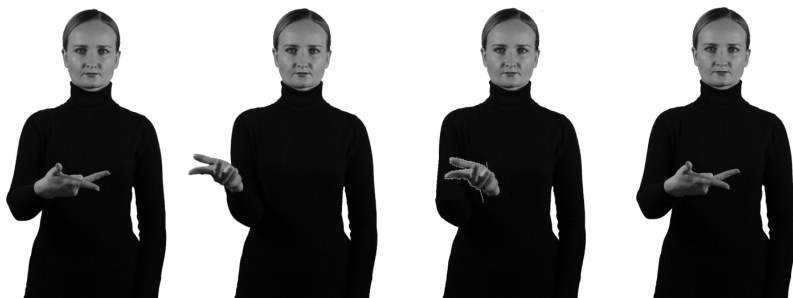

Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту ТРИ та інших мануальних знаків жесту МИ та ВИ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини по центру на відстані 15-20 см від корпусу тіла, кінчики вказівного, середнього та підмізинного пальців вказують вліво
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по колу проти годинникової стрілки, без згинання зап'ястка
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою на уявного/реального співрозмовника
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

МИ ВТРЬОХ (З ВАМИ) *Варіант 2*

(займен., особов., множ., називн. відмін., І особа)

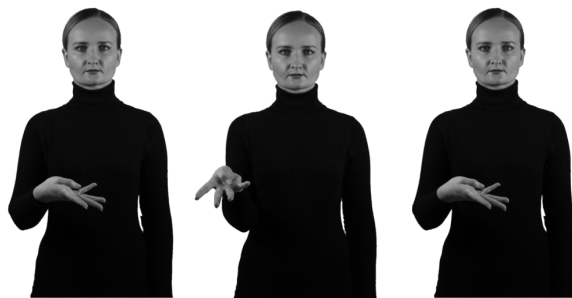

Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту ТРИ та інших мануальних знаків жесту МИ та ВИ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини по центру на відстані 15-20 см від корпусу тіла, кінчик великого пальця спрямований вперед, кінчики вказівного та середнього пальців вказують вліво
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по колу проти годинникової стрілки, без згинання зап'ястка
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою на уявного/реального співрозмовника
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

МИ ВЧОТИРЬОХ (З ВАМИ)

(займен., особов., множ., називн. відмін., 1 особа)

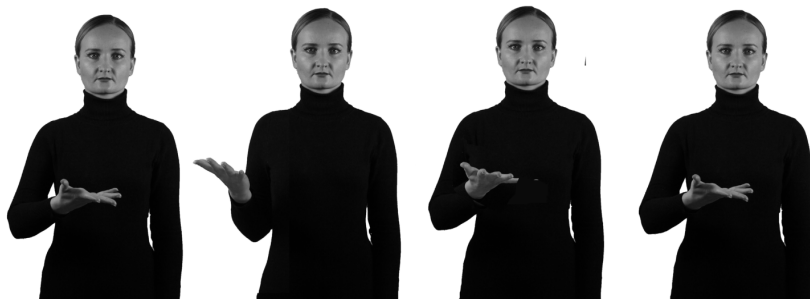

Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту ТРИ та інших мануальних знаків жесту МИ та ВИ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні груднини по центру на відстані 15-20 см від корпусу тіла, кінчики вказівного, середнього та підмізинного пальців вказують вліво
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по колу проти годинникової стрілки, без згинання зап'ястка
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою на уявного/реального співрозмовника
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

МИ ВП'ЯТЬОХ (З ВАМИ)

(займен., особов., множ., називн. відмін., І особа)

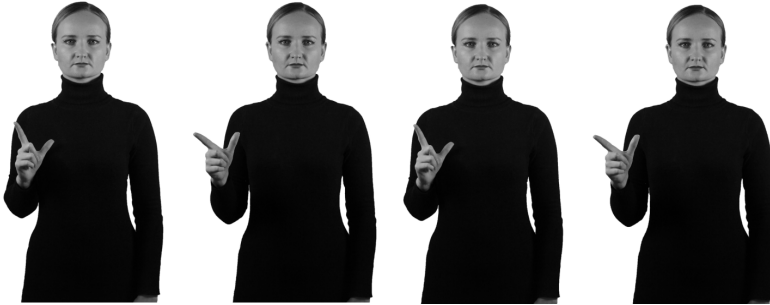

Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту П'ЯТЬ та інших мануальних знаків жестів МИ та ВИ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини по центру на відстані 10-15 см від корпусу тіла, кінчики вказівного, середнього, підмізинного пальців, мізинця вказують вліво, великий палець вказує вперед
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по колу проти годинникової стрілки, без згинання зап'ястка
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою на уявного/реального співрозмовника
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

МИ ВДВОХ (З НИМ/НЕЮ) *Варіант 1*

(займен., особов., множ., називн. відмін., 1 особа)

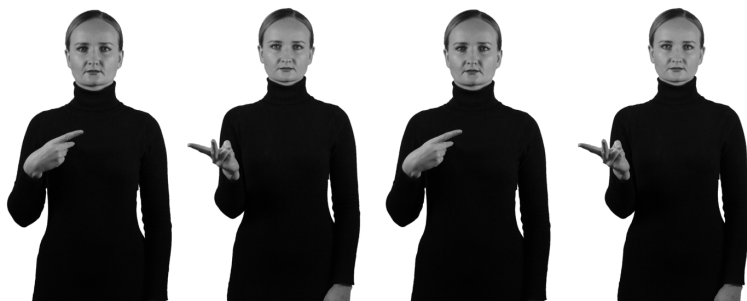

Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту ДВА та інших мануальних знаків жестів Я і ВІН/ВОНА
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вліво
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини змінюється до центру – у правий бік, кінчик вказівного вказує вправо, кінчик великого пальця на відстані 10-15 см від центру грудини
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по прямій до корпусу тіла – вправо, без згинання зап'ястка. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

МИ ВДВОХ (З НИМ/НЕЮ) *Варіант 2*

(займен., особов., множ., називн. відмін., І особа)

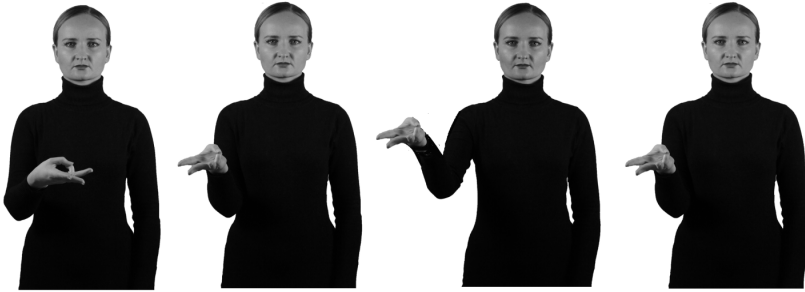

Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту ДВА та інших мануальних знаків жестів Я і ВІН/ВОНА
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудни змінюється до центру – у правий бік, кінчик середнього пальця на відстані 10-15 см від центру грудни, вказівного пальця вказує вліво
	Рух	Рука рухається за рахунок згинання зап'ястка в горизонтальній площині по прямій до корпусу тіла – вправо. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

МИ ВТРЬОХ (З НИМИ) *Варіант 1*

(займен., особов., множ., називн. відмін., 1 особа)

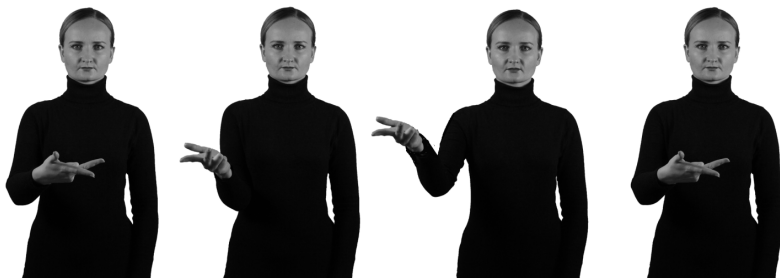

Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту ТРИ та інших мануальних знаків жестів МИ та ВОНИ	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору	
	Локалізація	Локалізація на рівні грудни по центру на відстані 10-15 см від корпусу тіла, кінчики вказівного, середнього, підмізинного пальців вказують вліво	
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по колу проти годинникової стрілки, без згинання зап'ястка	
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою	
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію	
	Голова		
	Корпус		

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

МИ ВТРЬОХ (З НИМИ) *Варіант 2*

(займен., особов., множ., називн. відмін., 1 особа)

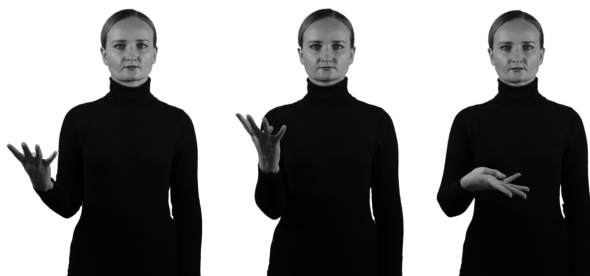

Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту ТРИ та інших мануальних знаків жестів МИ та ВОНИ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини по центру на відстані 10-15 см від корпусу тіла, кінчики вказівного і середнього пальців вказують вліво, великий палець вказує вперед
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по колу проти годинникової стрілки, без згинання зап'ястка
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

МИ ВЧОТИРЬОХ (З НИМИ)

(займен., особов., множ., називн. відмін., І особа)

Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту ЧОТИРИ та інших мануальних знаків жестів МИ та ВОНИ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини по центру на відстані 10-15 см від корпусу тіла, кінчики пальців вказують вліво
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по колу проти годинникової стрілки, без згинання зап'ястка
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

МИ ВП'ЯТЬОХ (З НИМИ)

(займен., особов., множ., називн. відмін., І особа)

Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту П'ЯТЬ та інших мануальних знаків жестів МИ та ВОНИ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини по центру на відстані 10-15 см від корпусу тіла, кінчики пальців вказують вліво
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по колу проти годинникової стрілки, без згинання зап'ястка
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

НАМ

(займен., особов., множ. лише для двох осіб, родово-давал. відмін., І особа). Варіант 1

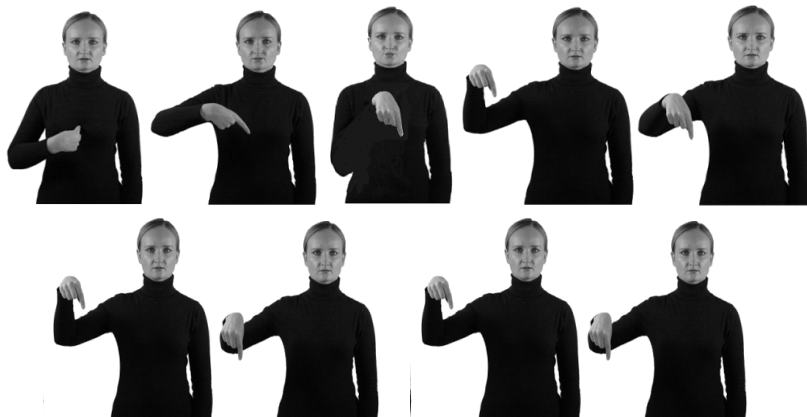
Тип жесту:		складений з комбінації жестів МИ та МЕНІ/МЕНЕ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – орієнтація долоні змінюється, в початковому положенні долоня звернена до корпусу тіла, потім спрямована донизу Друга частина – долоня звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація на рівні грудини зміщується від центру грудини вправо – до центру на відстані від корпусу тіла Друга частина – локалізація на рівні грудини зміщується від центру грудини вправо, кінчик вказівного пальця вказує вниз
	Рух	Перша частина – вказівний палець малює півколо в горизонтальній площині, починаючи від центру грудини, якої торкається, зміщується вправо і вперед до центральної осі тіла Друга частина – рука зигзагоподібно зміщується за півколом у напрямку руху відповідно до першої частини жесту ступінчасто в дві фази

	Рух	(в кожній з яких відбувається рух вказівного пальця по прямій вниз з різко фіксованою зупинкою)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

НАМ

(займен., особов., множ. у випадку більше двох осіб або невідомій кількості, родово-давал. відмін., І особа). Варіант 2

Тип жесту:	складений з комбінації жестів МИ та МЕНІ/МЕНЕ		
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації	

Мануальні знаки:	Орієнтація долоні	Перша частина – орієнтація долоні змінюється, в початковому положенні долоня звернена до корпусу тіла, потім спрямована донизу Друга частина – долоня звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація на рівні грудини зміщується від центру грудини вправо – до центру на відстані від корпусу тіла Друга частина – локалізація на рівні грудини зміщується від центру грудини вправо, кінчик вказівного пальця вказує вниз
	Рух	Перша частина – вказівний палець малює півколо в горизонтальній площині, починаючи від центру грудини, якої торкається, зміщується вправо й вперед до центральної осі тіла Друга частина – рука зигзагоподібно зміщується за півколом в напрямку руху відповідно до першої частини жесту ступінчасто в три фази (в кожній з яких відбувається рух вказівного пальця по прямій вниз з різко фіксованою зупинкою)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

НАМИ

(займен., особов., множ. лише для двох осіб, орудн. відмін.,
І особа). Варіант 1

Тип жесту: складений з комбінації жестів МНОЮ та МИ		
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – орієнтація долоні звернена до корпусу тіла Друга частина – долоня звернена до корпусу тіла
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні грудини на відстані 5-7 см Друга частина – локалізація зміщується з рівня шиї до рівня грудини, при цьому відбувається зміщення руки від центру грудини вправо
	Рух	Перша частина – вказівний палець рухається до центру грудини, поки не торкнеться. Зупинка руху різко фіксована Друга частина – рука зигзагоподібно зміщується вправо ступінчасто в дві фази (в кожній з яких рука рухається по прямій вниз, в початковій позиції кінчик вказівного та великий пальці

	Рух	рухаються вздовж корпусу тіла мовця, потім вздовж двох постатей уявних осіб, які стоять поруч з мовцем)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

НАМИ

(займен., особов., множ. у випадку більше двох осіб або невідомій кількості, орудн. відмін., 1 особа). Варіант 2

Тип жесту:		складений з комбінації жестів МНОЮ та МИ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – орієнтація долоні звернена до корпусу тіла Друга частина – долоня звернена до корпусу тіла
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні грудини на відстані 5-7 см Друга частина – локалізація зміщується з рівня шиї до рівня грудини, при цьому відбувається зміщення руки від центру грудини вправо

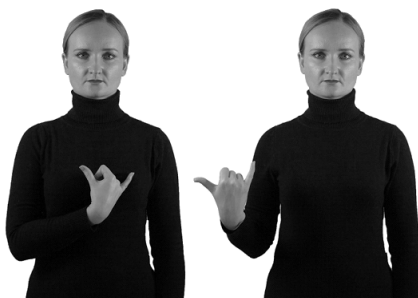

Мануальні знаки:	Рух	Перша частина – вказівний палець рухається до центру груднини, поки не торкнеться. Зупинка руху різко фіксована Друга частина – рука зигзагоподібно зміщується вправо ступінчасто в три фази (в кожній з яких рука рухається по прямій вниз, в початковій позиції кінчик вказівного та великий пальці рухаються вздовж корпусу тіла мовця, потім вздовж двох постатей уявних осіб, які стоять поруч з мовцем)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

У НАС

(займен., особов., множ., місцев. відмін., І особа)

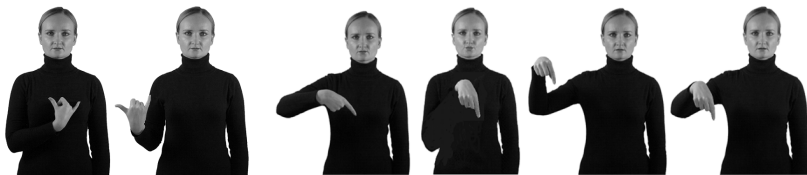
Тип жесту:	складений з комбінації конфігурації жесту КУДИ та інших мануальних знаків жесту МИ		
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	

Мануальні знаки:	Орієнтація долоні	Долоня звернена до корпусу тіла
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини зміщується від центру вправо
	Рух	Рука за півколом рухається у напрямку до корпусу тіла – вправо від нього, рух починається на рівні центру грудини на відстані 15-20 см від корпусу тіла, потім по дузі тильним боком першої і другої фаланг підмізинного, середнього та вказівного пальців торкається грудини й далі рухається вправо від корпусу тіла на відстань 15-20 см
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В НАС

(займен., особов., множ. лише для двох осіб, місцев. відмін., I особа). Варіант 1

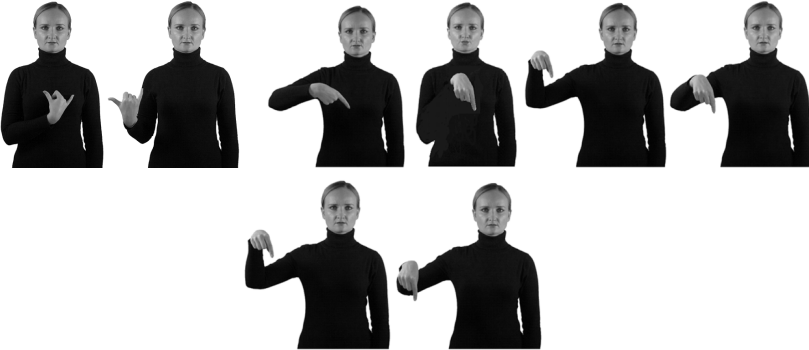
Тип жесту:		складений з комбінації жестів У НАС та ВСЕРЕДИНІ	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації	

Мануальні знаки:	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена до корпусу тіла Друга частина – долоня звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація на рівні грудини зміщується від центру вправо Друга частина – локалізація на рівні грудини, зміщується від центру вправо, вказівний палець вказує вниз
	Рух	Перша частина – рука півколом рухається у напрямку до корпусу тіла – вправо від корпусу, рух починається на рівні центру грудини на відстані 15-20 см від корпусу тіла, потім по дузі рухається до корпусу тіла, тильним боком першої і другої фаланг підмізинного, середнього та вказівного пальців торкається грудини й далі рухається вправо від корпусу тіла на відстань 15-20 см Друга частина – рука зміщується в напрямку півкола першої частини жесту ступінчасто від центру – вправо в дві фази (в кожній з яких за рахунок ліктьового суглоба рука різко рухається по прямій вниз від рівня верхньої до нижньої частини грудини, початкове положення паралельно центральній вертикальній осі тіла мовця, потім вздовж двох постатей уявних осіб, які стоять поруч з мовцем)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В НАС

(займен., особов., множ. у випадку більше двох осіб або невідомій кількості, місцев. відмін., І особа). Варіант 2

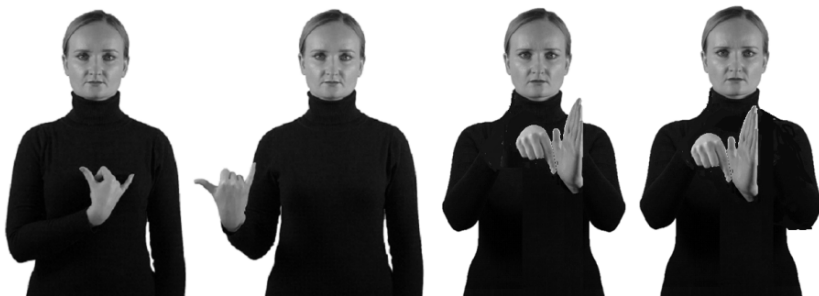
Тип жесту:		складений з комбінації жестів У НАС та ВСЕРЕДИНІ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена до корпусу тіла Друга частина – долоня звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація на рівні грудини зміщується від центру вправо Друга частина – локалізація на рівні грудини, зміщується від центру вправо, вказівний палець вказує вниз
	Рух	Перша частина – рука рухається півколом у напрямку до корпусу тіла – вправо від нього, рух починається на рівні центру грудини на відстані 15-20 см від корпусу тіла, потім по дузі рухається до корпусу

Мануальні знаки:	Рух	тіла, тильним боком першої і другої фаланг підмізинного, середнього та вказівного пальців торкається грудини й далі рухається вправо від корпусу тіла на відстань 15-20 см Друга частина – рука зміщується в напрямку півкола першої частини жесту ступінчасто від центру – вправо в три фази (в кожній з яких за рахунок ліктьового суглоба рука різко рухається по прямій вниз від рівня верхньої до нижньої частини грудини, початкове положення паралельно центральній вертикальній осі тіла мовця, потім вздовж двох постатей уявних осіб, які стоять поруч з мовцем)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В НАС

(займен., особов., множ. лише у випадку двох осіб, місцев. відмін., І особа). Варіант 3

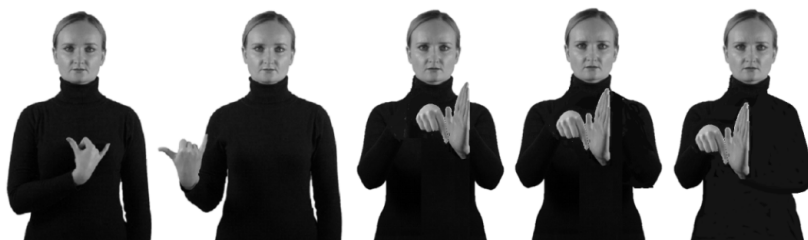
Тип жесту:		складений з комбінації жестів У НАС та ВСЕРЕДИНИ
Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації ліва рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена до корпусу тіла Друга частина – долоня лівої руки спрямована в правий бік корпусу; долоня правої руки звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація на рівні грудини зміщується від центру вправо Друга частина – локалізація з лівого боку на рівні грудини зміщується вправо, права рука торкається зовнішнім ребром вказівного та великого пальців внутрішнього боку вказівного й середнього пальців лівої руки
	Рух	Перша частина – рука за півколом рухається у напрямку до корпусу тіла – вправо від корпусу, рух починається на рівні центру грудини на відстані 10-15 см від корпусу тіла, потім по дузі рухається до тіла тильним боком першої і другої фаланг підмізинного, середнього та вказівного пальців, торкається грудини й далі рухається вправо від корпусу тіла на відстань 10-15 см Друга частина – обидві руки синхронно зміщуються вправо в дві фази (в кожній з яких ліва рука статична, права рука зовнішнім ребром вказівного та великого пальців, притиснутим до внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки, різко рухається вниз по долоні лівої руки)

Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В НАС

(займен., особов., множ. у випадку більше двох осіб або невідомій кількості, місцев. відмін., І особа). Варіант 4

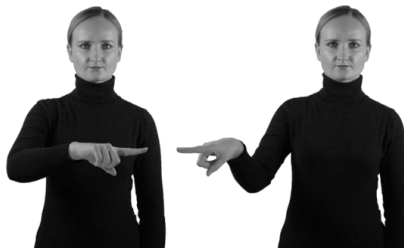
Тип жесту:		складений з комбінації жестів У НАС та ВСЕРЕДИНІ	
Класифікаційна група жесту: змішаний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації ліва рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена до корпусу тіла Друга частина – долоня лівої руки спрямована в правий бік корпусу; долоня правої руки звернена вниз	
	Локалізація	Перша частина – локалізація на рівні грудини зміщується від центру вправо Друга частина – локалізація з лівого боку на рівні грудини зміщується вправо, права рука торкається зовніш-	

Мануальні знаки:	Локалізація	нім ребром вказівного та великого пальців внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки
	Рух	Перша частина – рука рухається за півколом у напрямку до корпусу тіла – вправо від корпусу, рух починається на рівні центру грудини на відстані 10-15 см від корпусу тіла, потім по дузі рухається до тіла тильним боком першої і другої фаланг підмізинного, середнього та вказівного пальців, торкається грудини й далі рухається вправо від корпусу тіла на відстань 10-15 см Друга частина – обидві руки синхронно зміщуються вправо в три фази (в кожній з яких ліва рука статична, права рука зовнішнім ребром вказівного та великого пальців, притиснутим до внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки, різко рухається вниз по долоні лівої руки)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВИ

(займен., особов., множ., називн. відмін., II особа)

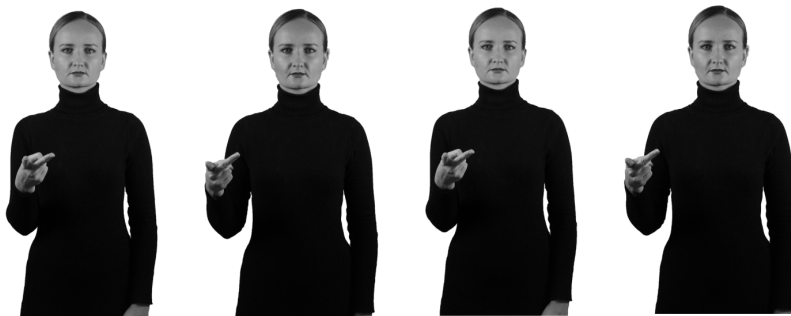

Тип жесту: простий		
Класифікаційна група жесту: одnorучний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Орієнтація долоні вниз
	Локалізація	Локалізація на рівні грудни зміщується від лівого боку через центр у правий бік корпусу тіла
	Рух	Рука по дузі рухається в горизонтальній площині від лівого боку через центр у правий бік корпусу тіла
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд рухається синхронно й у напрямку руху вказівного пальця
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВИ ВДВОХ

(займен., особов., множ., називн. відмін., II особа)

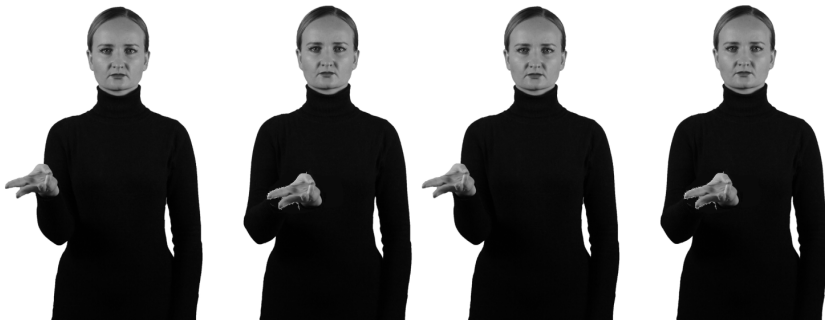
Тип жесту:	складений з комбінації конфігурації жесту ДВА та інших мануальних знаків жесту ВИ
Класифікаційна група жесту: одnorучний	

Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору
	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні грудини, кінчики вказівного та середнього пальців вказують вперед
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по прямій лінії вправо-вліво, без згинання зап'ястка
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо на реальних/уявних співрозмовників, на яких вказують кінчики пальців
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВИ ВТРЬОХ

(займен., особов., множ., називн. відмін., II особа)

Тип жесту:	складений з комбінації конфігурації жесту ТРИ та інших мануальних знаків жесту ВИ		
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	

Мануальні знаки:	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору
	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні грудини, кінчики вказівного та середнього пальців вказують вперед
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по колу проти годинникової стрілки, без згинання зап'ястка
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо на реальних/уявних співрозмовників, на яких вказують кінчики пальців
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВИ ВТРЬОХ

(займен., особов., множ., називн. відмін., II особа)

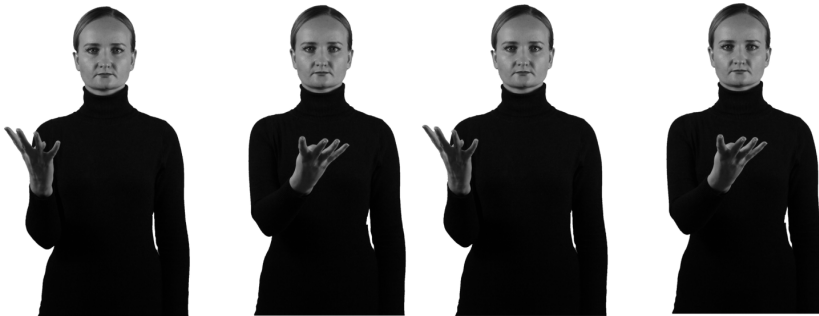
Тип жесту:	складений з комбінації конфігурації жесту ТРИ та інших мануальних знаків жесту ВИ		
Класифікаційна група жесту: одnorучний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	

Мануальні знаки:	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору
	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні груднини, кінчики вказівного, середнього та великого пальців вказують вперед
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по колу проти годинникової стрілки, без згинання зап'ястка
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо на реальних/уявних співрозмовників, на яких вказують кінчики пальців
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВИ ВЧОТИРЬОХ

(займен., особов., множ., називн. відмін., II особа)

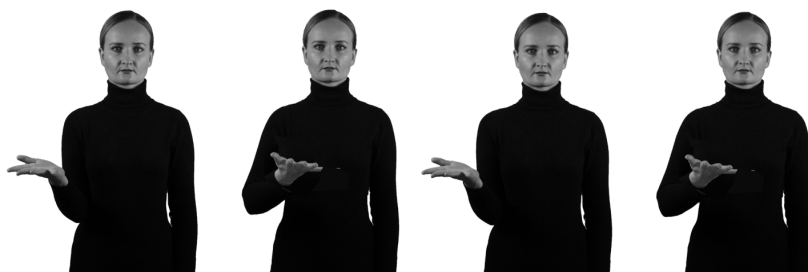
Тип жесту:	складений з комбінації конфігурації жесту ЧОТИРИ та інших мануальних знаків жесту ВИ		
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	

Мануальні знаки:	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору
	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні грудни, кінчики пальців вказують вперед
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по колу проти годинникової стрілки, без згинання зап'ястка
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо на реальних/уявних співрозмовників, на яких вказують кінчики пальців
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВИ ВП'ЯТЮХ

(займен., особов., множ., називн. відмін., II особа)

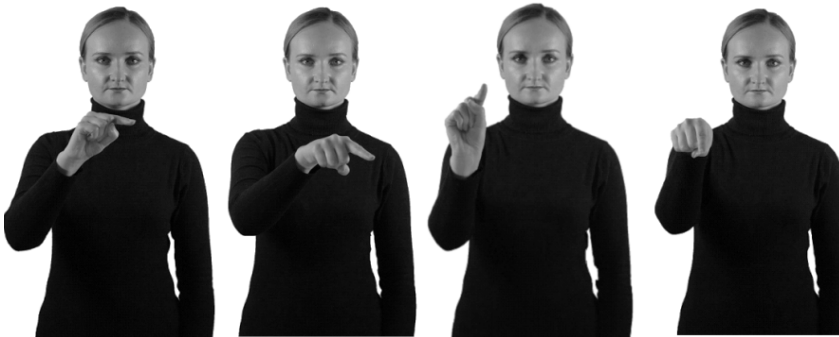
Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту П'ЯТЬ та інших мануальних знаків жесту ВИ	
<i>Класифікаційна група жесту: одноручний</i>			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору	

Мануальні знаки:	Локалізація	Локалізація з правого боку на рівні груднини, кінчики пальців вказують вперед
	Рух	Рука рухається в горизонтальній площині по колу проти годинникової стрілки, без згинання зап'ястка
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо на реальних/уявних співрозмовників, на яких вказують кінчики пальців
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВАМ

(займен., особов., множ. лише для двох осіб, родово-давал. відмін., II особа). Варіант 1

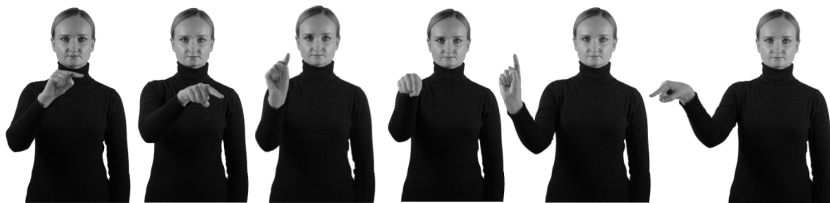
Тип жесту:		простий	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Орієнтація долоні вниз	

Мануальні знаки:	Локалізація	Локалізація на рівні грудини зміщується від лівого боку через центр у правий бік корпусу тіла
	Рух	Рука зигзагоподібно рухається в горизонтальній площині ступінчасто від лівого боку у правий бік корпусу тіла в дві фази (в кожній з яких відбувається рух вказівного пальця по прямій вперед на 5-7 см із різко фіксованою зупинкою)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд рухається синхронно з рухом вказівного пальця, фіксується в тому напрямку, в якому спрямований рух вказівного пальця вперед
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВАН

(займен., особов., множ. у випадку більше двох осіб або невідомій кількості, родово-давал. відмін., II особа). Варіант 2

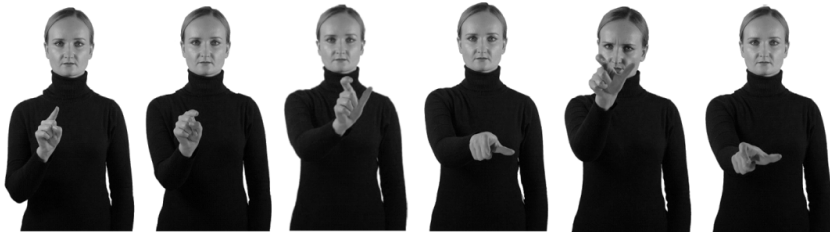
Тип жесту:	простий	
Класифікаційна група жесту:	одноручний	
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Орієнтація долоні вниз

Мануальні знаки:	Локалізація	Локалізація на рівні грудини зміщується від лівого боку через центр у правий бік корпусу тіла
	Рух	Рука зигзагоподібно рухається в горизонтальній площині ступінчасто від лівого боку через центр у правий бік корпусу тіла в три фази (в кожній з яких відбувається рух вказівного пальця по прямій вперед на 5-7 см із різко фіксованою зупинкою)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд рухається синхронно з рухом вказівного пальця, фіксується в тому напрямку, в якому спрямований рух вказівного пальця вперед
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВАМИ

(займен., особов., множ. лише у випадку двох осіб, орудн. відмін., II особа). Варіант 1

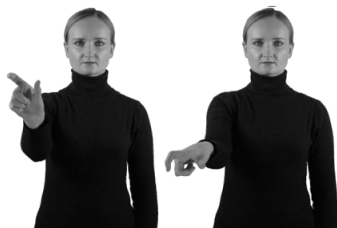
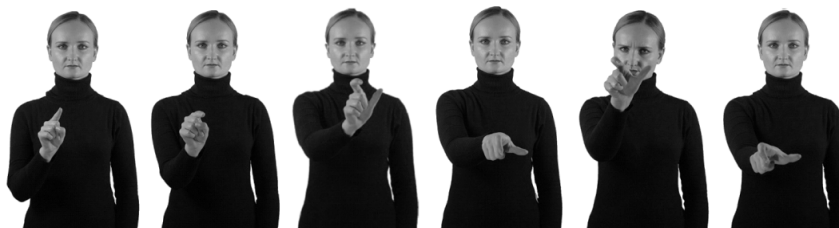
Тип жесту:		складений з комбінації жестів ТОБОУ та ВИ	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації	

Мануальні знаки:	Орієнтація долоні	Перша частина – орієнтація долоні звернена вниз Друга частина – долоня звернена вперед
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні грудини на відстані 5-7 см Друга частина – локалізація зміщу- ється з рівня шиї до рівня грудини, при цьому відбувається зміщення руки з лівого боку через центр у правий бік корпусу тіла
	Рух	Перша частина – вказівний палець рухається по прямій вперед на від- стань 10-15 см. Зупинка руху різко фіксована Друга частина – рука зигзагоподібно зміщується зліва направо ступінча- сто в три фази (в кожній з яких рука рухається по прямій вниз, кінчик вказівного та великий пальці руха- ються зверху-вниз вздовж корпусу тіла кожної з трьох уявних осіб, які стоять перед мовцем)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований за напрямком руху руки, зміщується ступінчасто
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

ВАМИ

(займен., особов., множ. у випадку більше двох осіб або
невідома кількість, орудн. відмін., II особа). Варіант 2

Тип жесту:		складений з комбінації жестів ТОБОУ та ВИ
Класифікаційна група жесту: <i>одноручний</i>		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – орієнтація долоні звернена вниз Друга частина – долоня звернена вперед
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні груднини на відстані 5-7 см Друга частина – локалізація зміщується з рівня шиї до рівня груднини, при цьому відбувається зміщення руки з лівого боку через центр у правий бік корпусу тіла
	Рух	Перша частина – вказівний палець рухається по прямій вперед на відстань 10-15 см. Зупинка руху різко фіксована Друга частина – рука зигзагоподібно зміщується зліва направо ступінчасто

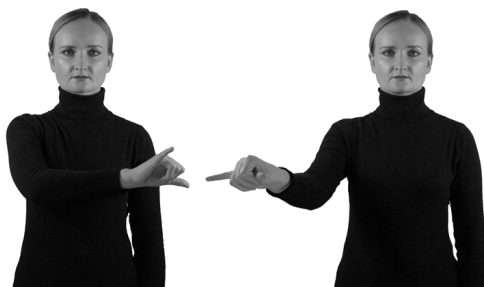

Мануальні знаки:	Рух	в три фази (в кожній з яких рука рухається по прямій вниз, кінчик вказівного та великий пальці рухаються зверху-вниз вздовж корпусу тіла кожної з трьох уявних осіб, які стоять перед мовцем)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований за напрямком руху руки, зміщується ступінчасто
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

У ВАС

(займен., особов., множ., місцев. відмін., II особа)

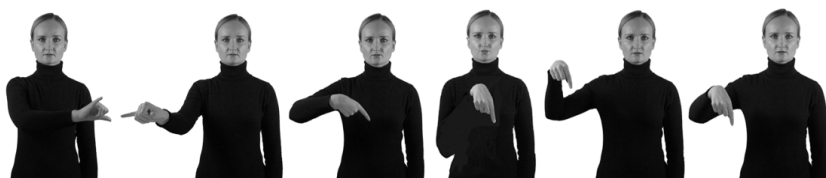
Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту КУДИ та інших мануальних знаків жесту ВИ	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Орієнтація долоні вниз	
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини зміщується від лівого боку через центр у правий бік корпусу тіла	
	Рух	Права рука, зігнута в ліктьовому суглобі під прямим кутом,	

	Рух	розвертається зліва направо лише за рахунок руху плечового суглоба
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд рухається синхронно та в напрямку руху руки
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В ВАС

(займен., особов., множ. лише у випадку двох осіб, місцев. відмін., II особа). Варіант 1

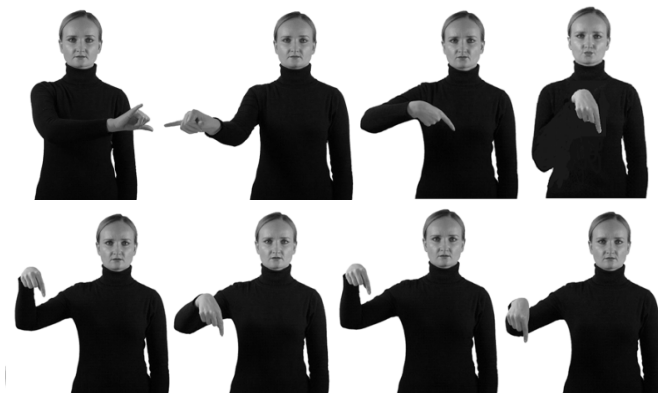
Тип жесту:		складений з комбінацій жестів ВИ та ВСЕРЕДИНИ
Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вниз Друга частина – долоня правої руки звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація змінюється з лівого до правого боку тіла на рівні грудини Друга частина – локалізація змінюється з лівого до правого боку тіла на рівні грудини

Мануальні знаки:	Рух	Перша частина – права рука зігнута в ліктьовому суглобі під прямим кутом, розвертається зліва направо лише за рахунок руху плечового суглоба Друга частина – права рука зміщується зліва направо за рахунок повороту плечового суглоба, при цьому за рахунок руху ліктьового суглоба відбувається зигзагоподібний рух у вертикальній площині в дві фази (в кожній з яких відбувається рух кінчика вказівного пальця правої руки вниз із фіксованою зупинкою в нижній точці)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд переміщується зліва направо синхронно з позицією руки
	Міміка	Губи стиснуті між собою
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В ВАС

(займен., особов., множ. у випадку більше двох осіб або невідомої кількості, місцев. відмін., II особа). Варіант 2

Тип жесту:		складений з комбінацій жестів ВИ та ВСЕРЕДИНИ	
Класифікаційна група жесту: змішаний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вниз Друга частина – долоня правої руки звернена вниз	
	Локалізація	Перша частина – локалізація змінюється з лівого до правого боку тіла на рівні грудини Друга частина – локалізація змінюється з лівого через центр до правого боку тіла на рівні грудини	
	Рух	Перша частина – права рука, зігнута в ліктьовому суглобі під прямим кутом, розвертається зліва направо лише за рахунок руху плечового суглоба Друга частина – права рука зміщується зліва направо за рахунок повороту плечового суглоба, при цьому за рахунок руху ліктьового суглоба відбувається зигзагоподібний рух у вертикальній площині в три фази (в кожній з яких відбувається рух кінчика вказівного пальця правої руки вниз із фіксованою зупинкою в нижній точці)	
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд переміщується зліва направо синхронно з позицією руки	
	Міміка	Губи стиснуті між собою	
	Голова		
	Корпус		

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В ВАС

(займен., особов., множ. лише у випадку двох осіб, місцев. відмін., II особа). Варіант 3

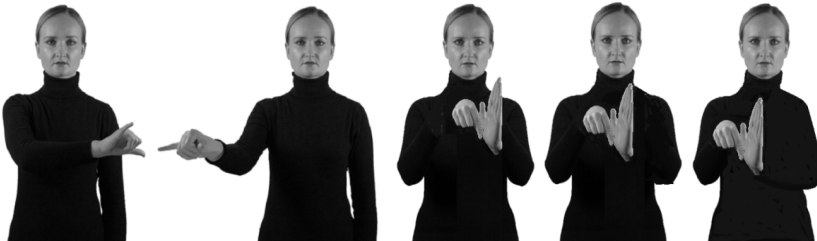
Тип жесту:		складений з комбінацій жестів ВИ та ВСЕРЕДИНІ
Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації ліва рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вниз Друга частина – долоня правої руки звернена вниз; долоня лівої руки звернена вправо
	Локалізація	Перша частина – локалізація змінюється з лівого до правого боку тіла на рівні грудини Друга частина – локалізація змінюється з лівого до правого боку тіла на рівні грудини
	Рух	Перша частина – права рука, зігнута в ліктьовому суглобі під прямим кутом, розвертається зліва направо лише за рахунок руху плечового суглоба

Мануальні знаки:	Рух	Друга частина – обидві руки синхронно зміщуються вправо в дві фази (в кожній з яких ліва рука статична, права рука зовнішнім ребром вказівного та великого пальців, притиснутим до внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки, різко рухається вниз по долоні лівої руки)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд переміщується зліва направо синхронно з позицією руки
	Міміка	Губи стиснуті між собою
	Голова	
	Корпус	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ

В ВАС

(займен., особов., множ. лише у випадку двох осіб, місцев. відмін., II особа). Варіант 3

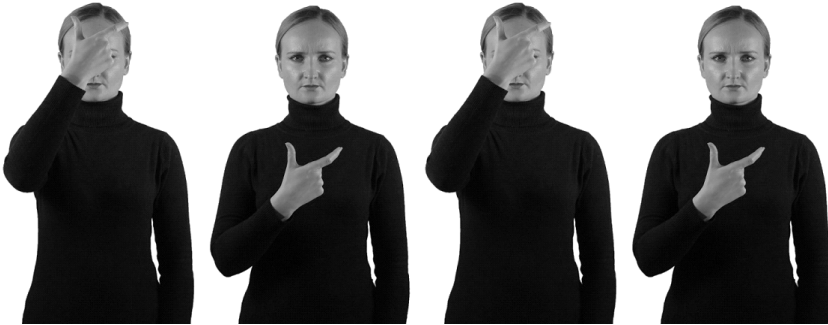
Тип жесту:		складений з комбінації жестів У НАС та ВСЕРЕДИНІ	
Класифікаційна група жесту: змішаний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації ліва рука в конфігурації	

Мануальні знаки:	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вниз Друга частина – долоня лівої руки спрямована в правий бік корпусу; долоня правої руки звернена вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація змінюється з лівого до правого боку тіла на рівні грудини Друга частина – локалізація з лівого боку на рівні грудини зміщується вправо, права рука торкається зовнішнім ребром вказівного та великого пальців внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки
	Рух	Перша частина – права рука, зігнута в ліктьовому суглобі під прямим кутом, розвертається зліва направо лише за рахунок руху плечового суглоба Друга частина – обидві руки синхронно зміщуються вправо в три фази (в кожній з яких ліва рука статична, права рука зовнішнім ребром вказівного та великого пальців, притиснутим до внутрішнього боку вказівного та середнього пальців лівої руки, різко рухається вниз по долоні лівої руки)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	
	Корпус	

ЗВОРОТНІ ЗАЙМЕННИКИ

СЕБЕ

(займен., зворотн., одинн., родов. відмін.)

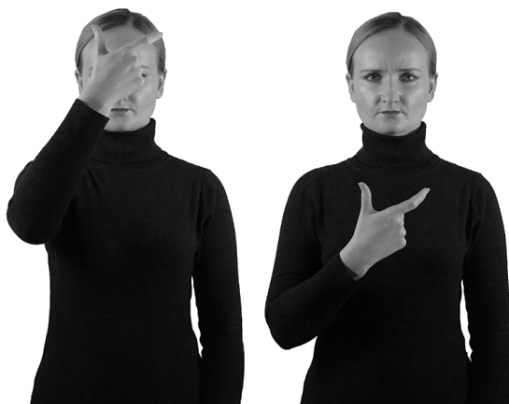

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена до корпусу тіла
	Локалізація	Локалізація по центру змінюється з рівня обличчя до рівня грудини
	Рух	Рука рухається по прямій вниз, кінчик вказівного та великий пальці без торкання рухаються вздовж обличчя. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ЗВОРОТНІ ЗАЙМЕННИКИ

СОБІ

(займен., зворотн., одинн., давал. відмін.)

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена до корпусу тіла
	Локалізація	Локалізація по центру змінюється з рівня обличчя до рівня грудни
	Рух	Рука рухається по прямій вниз, кінчик вказівного та великий пальці без торкання рухаються вздовж обличчя до верхньої частини грудни
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ЗВОРОТНІ ЗАЙМЕННИКИ

В СОБІ

(займен., зворотн., одинн., місцев. відмін.)

Тип жесту:		складений з комбінацій жестів СОБІ та ВСЕРЕДИНІ	
Класифікаційна група жесту: змішаний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації ліва рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена до корпусу тіла Друга частина – долоня правої руки звернена вниз; долоня лівої руки звернена в протилежний бік тіла	
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру змінюється з рівня обличчя до рівня грудини Друга частина – локалізація по центру на рівні грудини	
	Рух	Перша частина – права рука рухається по прямій вниз, кінчик вказівного та великий пальці без торкання рухаються вздовж обличчя	

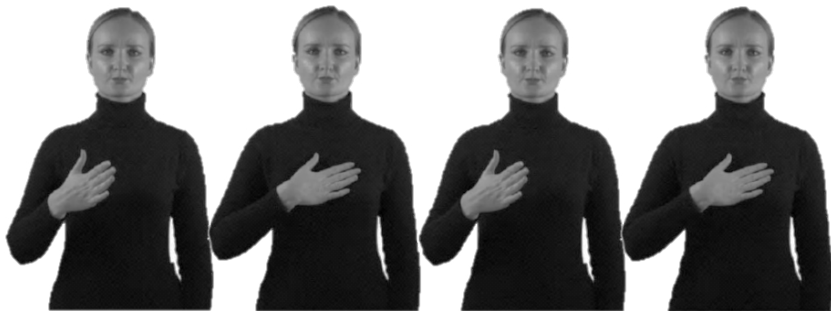
Присвійні займенники

Мануальні знаки:	Рух	Друга частина – ліва рука статична, рух здійснює лише права рука – зовнішній бік вказівного пальця правої руки притиснутий до внутрішнього боку пальців лівої руки, права рука різко рухається вниз по долоні лівої руки. Рух може бути здійснено один раз або повторюватися два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Губи стиснуті між собою і формують лінію
	Голова	
	Корпус	

ПРИСВІЙНІ ЗАЙМЕННИКИ

МІЙ

(займен., присвійн., однин., I особа)

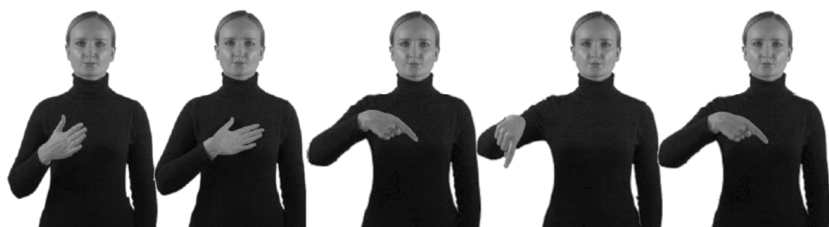
Тип жесту:	складений з комбінації конфігурації жесту ЧИЙ (трансформованої для жесту МІЙ) та інших немануальних знаків жесту МЕНІ		
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Долоня звернена до корпусу тіла	

Мануальні знаки:	Локалізація	Локалізація по центру на рівні грудини
	Рух	Рука долонею стукає по середині грудини. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Артикуляція «-мо-», губи напружені
	Голова	
	Корпус	

ПРИСВІЙНІ ЗАЙМЕННИКИ

НАШ

(займен., присвійн., множин., I особа)

Тип жесту:		складений з комбінації жестів МІЙ та МІ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена до корпусу тіла Друга частина – долоня звернена до корпусу тіла
	Локалізація	Перша частина – локалізація на рівні грудини по центру корпусу тіла

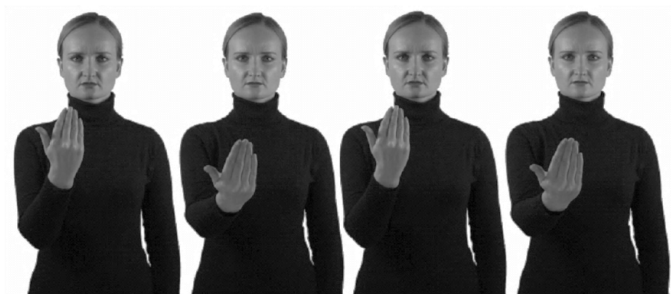
Присвійні займенники

Мануальні знаки:	Локалізація	Друга частина – локалізація на рівні груднини зміщується від центра вправо та повертається в центральне положення на відстані 15-20 см від корпусу тіла
	Рух	Перша частина – рука долонею різко торкається середини груднини Друга частина – вказівний палець малює в горизонтальній площині півколо, початкова позиція – кінчик пальця торкається середини груднини, потім палець рухається вправо й далі вперед від корпусу тіла до його центральної осі за рахунок повороту зап'ястка
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Артикуляція «-мо-», губи напружені
	Голова	
	Корпус	

ПРИСВІЙНІ ЗАЙМЕННИКИ

ТВІЙ/ТВОЯ

(займен., присвійн., однин., II особа)

Тип жесту:

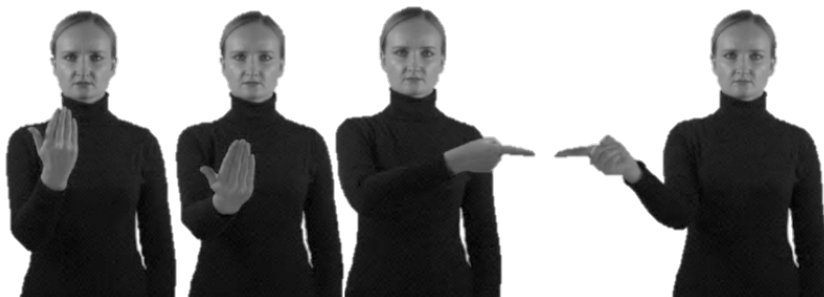
складений з комбінації конфігурації жесту ЧИЙ та руху жесту ТИ

Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня звернена вгору
	Локалізація	Локалізація по центру корпусу тіла на рівні грудини
	Рух	Рука здійснює рух горизонтально по прямій вперед від корпусу тіла з різко фіксованою зупинкою. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямовується за напрямком руху руки, на уявного/реального співрозмовника
	Міміка	Артикуляція «-во-», губи напружені
	Голова	
	Корпус	

ПРИСВІЙНІ ЗАЙМЕННИКИ

ВАШ

(займен., присвійн., множин., II особа)

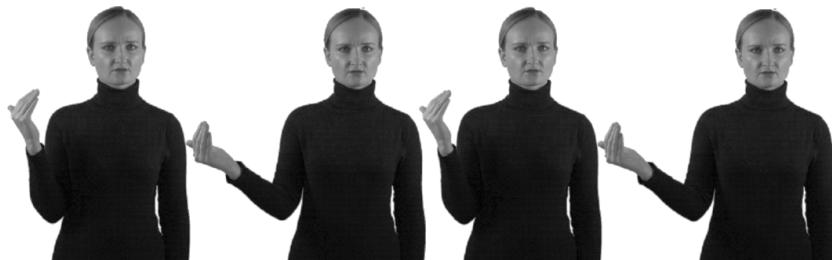
Тип жесту:	складений з комбінації жестів ЧИЙ та ВОНИ
-------------------	---

Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня звернена вгору Друга частина – орієнтація долоні змінюється, на початковому етапі долоня звернена до корпусу тіла, потім орієнтація долоні йде вперед від корпусу тіла
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні грудини Друга частина – локалізація на рівні грудини зміщується з лівого боку через центр до правого боку корпусу тіла
	Рух	Перша частина – рука здійснює рух у горизонтальній площині по прямій від корпусу тіла – вперед із різко фіксованою зупинкою Друга частина – вказівний палець малює горизонтальну дугу від протилежного боку тіла через центр до правого боку за рахунок руху ліктьового суглоба
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямовується за напрямком руху вказівного пальця на уявних/реальних співрозмовників
	Міміка	Артикуляція «-во-», губи напружені
	Голова	
	Корпус	

ПРИСВІЙНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЙОГО / ЇЇ

(займен., присвійн., одинн., III особа)

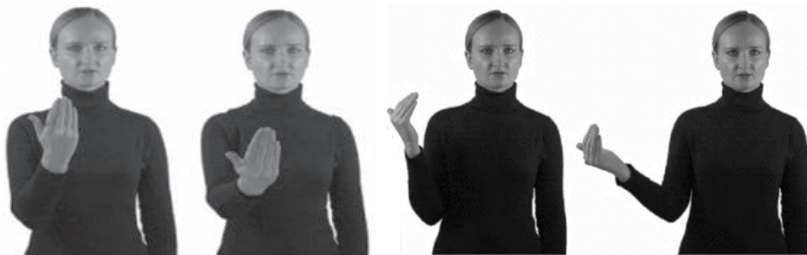

Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту ЧИЙ та руху жесту ВІН/ВОНА
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня орієнтована вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини з правого боку корпусу тіла
	Рух	Рука здійснює рух по прямій від корпусу тіла вправо з різко фіксованою зупинкою. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямовується прямо перед собою, з напрямком руху руки не збігається
	Міміка	Артикуляція «-во-», губи напружені
	Голова	
	Корпус	

ПРИСВІЙНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЇХНІЙ

(займен., присвійн., множин. лише у випадку двох осіб, III особа). Варіант 1

Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту ЧИЙ та руху жесту ВОНИ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня орієнтована вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудни зміщується в правий бік
	Рух	Рука здійснює зигзагоподібний рух зі ступінчастим зміщенням вправо в дві фази (кожна з яких характеризується рухом руки по прямій вперед із різкою фіксованою зупинкою)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямовується прямо перед собою, з напрямком руху руки не збігається
	Міміка	Артикуляція «-во-», губи напружені
	Голова	
	Корпус	

ПРИСВІЙНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЇХНІЙ

(займен., присвійн., множин. у випадку більше двох осіб або невідомої кількості, III особа). Варіант 2

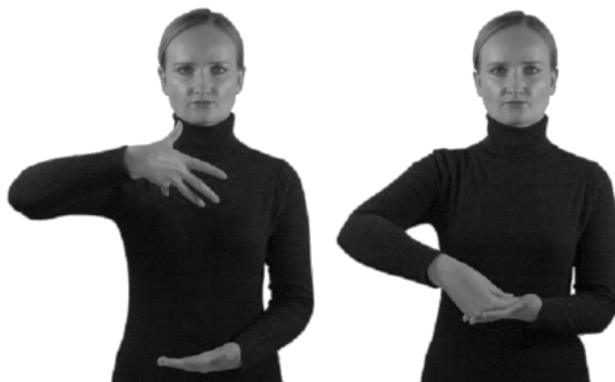

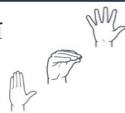
Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту ЧИЙ та руху жесту ВОНИ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня орієнтована вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини зміщується в правий бік
	Рух	Рука здійснює зигзагоподібний рух зі ступінчастим зміщенням вправо в три фази (кожна з яких характеризується рухом руки по прямій вперед із різкою фіксованою зупинкою)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямовується прямо перед собою, з напрямком руху руки не збігається
	Міміка	Артикуляція «-во-», губи напружені
	Голова	
	Корпус	

ПРИСВІЙНІ ЗАЙМЕННИКИ

СВІЙ/СВОЯ/СВОЄ

(займен., присвійн.)

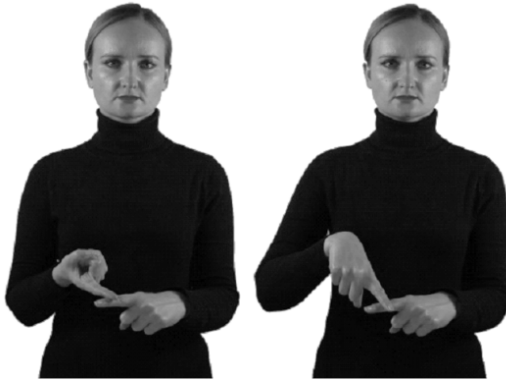
Тип жесту:		складений з комбінації конфігурації жесту ЧИЙ (трансформованої для МІЙ) та інших мануальних знаків жесту СОБІ
Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації змінює конфігурацію на Ліва рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Права рука орієнтована долонею діагонально до корпусу тіла – вгору Ліва рука долонею орієнтована вгору
	Локалізація	Локалізація правої руки по центру змінюється з рівня шиї до рівня талії Локалізація лівої руки на рівні талії
	Рух	Ліва рука статична. Права рука здійснює разовий різкий рух по прямій лінії вниз, поступово змінюючи конфігурацію, тильний бік пальців торкається долоні лівої руки

Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Артикуляція «-с-во-»
	Голова	
	Корпус	

ВКАЗІВНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЦЕ

(займен., вказівн.)

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Права рука змінює орієнтацію долоні з орієнтації, зверненої вгору, на орієнтацію, звернену вниз Ліва рука орієнтована долонею вниз
	Локалізація	Локалізація по центру на рівні талії

Мануальні знаки:	Рух	Ліва рука статична. Права рука за рахунок руху ліктьового суглоба розвертається назовні, в початковому положенні тильний бік першої/другої фаланги вказівного пальця правої руки торкається зовнішнього боку другої фаланги вказівного пальця лівої руки, потім рука розвертається, описуючи півколо, і зупиняється в кінцевому положенні, коли внутрішній бік першої/другої фаланги вказівного пальця правої руки торкається зовнішнього боку другої фаланги вказівного пальця лівої руки
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямовано прямо перед собою
	Міміка	
	Голова	
	Корпус	

ВКАЗІВНІ ЗАЙМЕННИКИ

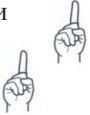
ЦЕЙ/ОЦЕЙ

(займен., вказівн., однин.)

Тип жесту: складений з комбінації жестів ЦЕ і ТУТ

Класифікаційна група жесту: змішаний

Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – обидві руки в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – права рука змінює орієнтацію долоні з орієнтації, зверненої вгору, на орієнтацію, звернену вниз, ліва рука орієнтована долонею вниз Друга частина – права рука орієнтована долонею вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні талії Друга частина – локалізація з правого боку на рівні плечей
	Рух	Перша частина – ліва рука статична; права рука за рахунок руху ліктьового суглоба розвертається назовні, у початковому положенні тильний бік першої/другої фаланги вказівного пальця правої руки торкається зовнішнього боку другої фаланги вказівного пальця лівої руки, потім рука розвертається, описуючи півколо, і зупиняється в кінцевому положенні, коли внутрішній бік першої/другої фаланги вказівного пальця правої руки торкається зовнішнього боку другої фаланги вказівного пальця лівої руки Друга частина – права рука за рахунок згинання зап'ястка рухається вниз із різко фіксованою зупинкою
Немануальні знаки:	Погляд	Перша частина – погляд спрямовано прямо перед собою Друга частина – погляд спрямовано в напрямку руху вказівного пальця
	Міміка	Легке підняття брів
	Голова	Друга частина – підборіддя піднімається вгору
	Корпус	

ВКАЗІВНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЦІ/ОЦІ

(займен., вказівн., множин. лише для кількості два). Варіант 1

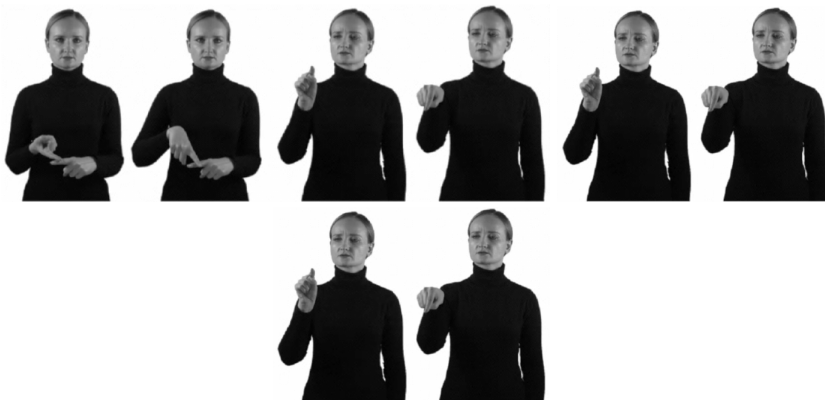
Тип жесту:		складений з комбінації жестів ЦЕ і ТУТ
Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – обидві руки в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – права рука змінює орієнтацію долоні з орієнтації, зверненої вгору, на орієнтацію, звернену вниз, ліва рука орієнтована долонею вниз Друга частина – права рука орієнтована долонею вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні талії Друга частина – локалізація з правого боку на рівні плечей
	Рух	Перша частина – ліва рука статична; права рука за рахунок руху ліктьового суглоба розвертається назовні, в початковому положенні тильний бік першої/другої фаланги вказівного пальця правої руки торкається зовнішнього боку другої фаланги вказівного пальця лівої руки, потім рука розвертається, описуючи півколо, і зупиняється в кінцевому

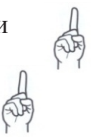
Мануальні знаки:	Рух	положенні, коли внутрішній бік першої/другої фаланги вказівного пальця правої руки торкається зовнішнього боку другої фаланги вказівного пальця лівої руки Друга частина – права рука рухається зигзагоподібно, зміщується вправо в дві фази (у кожній з яких за рахунок згинання зап'ястка вказівний палець рухається вниз із різко фіксованою зупинкою)
Немануальні знаки:	Погляд	Перша частина – погляд спрямовано прямо перед собою Друга частина – погляд спрямовується в напрямку вказівки вказівного пальця
	Міміка	Легке підняття брів
	Голова	Друга частина – підборіддя піднімається вгору
	Корпус	

ВКАЗІВНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЦІ/ОЦІ

(займен., вказівн., множин. у випадку більше двох або невідомої кількості). Варіант 2

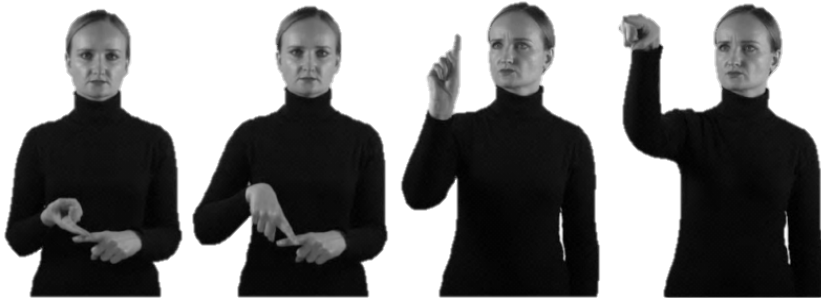
Тип жесту: складений з комбінації жестів ЦЕ і ТУТ		
Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – обидві руки в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – права рука змінює орієнтацію долоні з орієнтації, зверненої вгору, на орієнтацію, звернену вниз, ліва рука орієнтована долонею вниз Друга частина – права рука орієнтована долонею вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні талії Друга частина – локалізація з правого боку на рівні плечей
	Рух	Перша частина – ліва рука статична; права рука за рахунок руху ліктьового суглоба розвертається назовні, у початковому положенні тильний бік першої/другої фаланги вказівного пальця правої руки торкається зовнішнього боку другої фаланги вказівного пальця лівої руки, потім рука розвертається, описуючи півколо, і зупиняється в кінцевому положенні, коли внутрішній бік першої/другої фаланги вказівного пальця правої руки торкається зовнішнього боку другої фаланги вказівного пальця лівої руки Друга частина – права рука рухається зигзагоподібно, зміщується вправо в три фази (у кожній з яких за рахунок згинання зап'ястка вказівний палець рухається вниз із різко фіксованою зупинкою)

Немануальні знаки:	Погляд	Перша частина – погляд спрямовано прямо перед собою Друга частина – погляд спрямовується в напрямку вказівки вказівного пальця
	Міміка	Легке підняття брів
	Голова	Друга частина – підборіддя піднімається вгору
	Корпус	

ВКАЗІВНІ ЗАЙМЕННИКИ

ТОЙ/ОТОЙ

(займен., вказівн., одинин.)

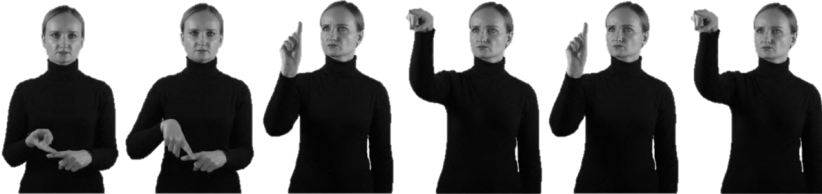
Тип жесту:		складений з комбінації жестів ЦЕ і ТАМ
Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – обидві руки в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – права рука змінює орієнтацію долоні з орієнтації, зверненої вгору, на орієнтацію, звернену вниз, ліва рука орієнтована долонею вниз Друга частина – права рука орієнтована долонею вниз

Мануальні знаки:	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні талії Друга частина – локалізація з правого боку на рівні голови
	Рух	Перша частина – ліва рука статична; права рука за рахунок руху ліктьового суглоба розвертається назовні, у початковому положенні тильний бік першої/другої фаланги вказівного пальця правої руки торкається зовнішнього боку другої фаланги вказівного пальця лівої руки, потім рука розвертається, описуючи півколо, і зупиняється в кінцевому положенні, коли внутрішній бік першої/другої фаланги вказівного пальця правої руки торкається зовнішнього боку другої фаланги вказівного пальця лівої руки Друга частина – права рука за рахунок згинання зап'ястка рухається вправо – вперед із різко фіксованою зупинкою
Немануальні знаки:	Погляд	Перша частина – погляд спрямовано прямо перед собою Друга частина – погляд спрямовується в напрямку руху вказівного пальця
	Міміка	Легке підняття брів
	Голова	Друга частина – підборіддя піднімається вгору і в залежності від місця знаходження об'єкта повертається злегка у той бік
	Корпус	

ВКАЗІВНІ ЗАЙМЕННИКИ

ТІ/ОТІ

(займен., вказівн., множин. лише для кількості два). Варіант 1

Тип жесту: складений з комбінації жестів ЦЕ і ТАМ

Класифікаційна група жесту: змішаний

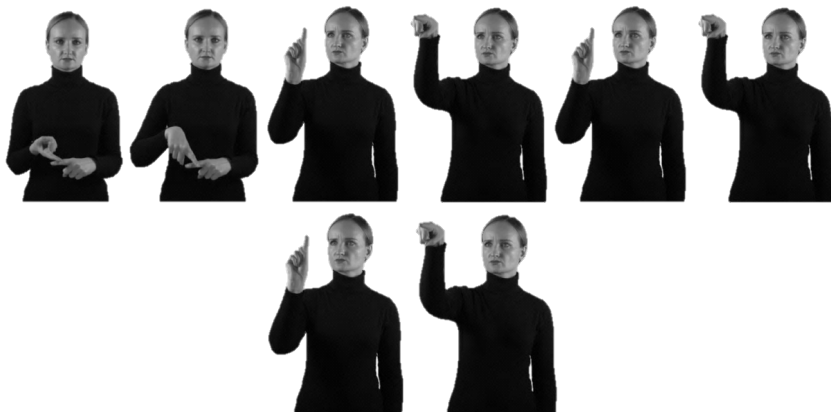
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – обидві руки в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Перша частина – права рука змінює орієнтацію долоні з орієнтації, зверненої вгору, на орієнтацію, звернену вниз, ліва рука орієнтована долонею вниз Друга частина – права рука орієнтована долонею вниз	
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні талії Друга частина – локалізація з правого боку на рівні голови	
	Рух	Перша частина – ліва рука статична; права рука за рахунок руху ліктьового суглоба розвертається назовні, у початковому положенні тильний бік першої/другої фаланги вказівного пальця правої руки торкається зовнішнього боку другої фаланги вказівного пальця лівої руки. Потім рука розвертається, описуючи півколо, і зупиняється в кінцевому положенні, коли внутрішній бік	

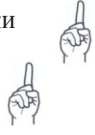
Мануальні знаки:	Рух	першої/другої фаланги вказівного пальця правої руки торкається зовнішнього боку другої фаланги вказівного пальця лівої руки Друга частина – права рука рухається зигзагоподібно, зміщується вправо в дві фази (у кожній з яких за рахунок згинання зап'ястка вказівний палець рухається вперед із різко фіксованою зупинкою)
Немануальні знаки:	Погляд	Перша частина – погляд спрямовано прямо перед собою Друга частина – погляд спрямовується в напрямку вказівки вказівного пальця
	Міміка	Злегка підняті брови
	Голова	Друга частина – підборіддя піднімається вгору
	Корпус	

ВКАЗІВНІ ЗАЙМЕННИКИ

ТІ/ОТІ

(займен., вказівн., множин. у випадку більше двох або невідомої кількості). Варіант 2

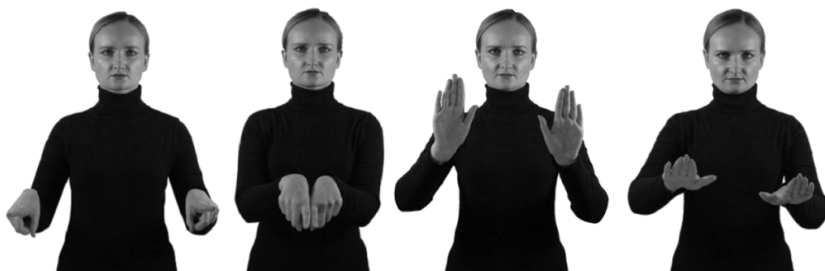
Тип жесту:		складений з комбінації жестів ЦЕ і ТАМ
Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – обидві руки в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – права рука змінює орієнтацію долоні з орієнтації, зверненої вгору, на орієнтацію, звернену вниз, ліва рука орієнтована долонею вниз Друга частина – права рука орієнтована долонею вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні талії Друга частина – локалізація з правого боку на рівні голови
	Рух	Перша частина – ліва рука статична; права рука за рахунок руху ліктьового суглоба розвертається назовні, в початковому положенні тильний бік першої/другої фаланги вказівного пальця правої руки торкається зовнішнього боку другої фаланги вказівного пальця лівої руки. Потім рука розвертається, описуючи півколо, і зупиняється в кінцевому положенні, коли внутрішній бік першої/другої фаланги вказівного пальця правої руки торкається зовнішнього боку другої фаланги вказівного пальця лівої руки Друга частина – права рука рухається, зигзагоподібно зміщується вправо в три фази (у кожній з яких за рахунок згинання зап'ястка вказівний палець рухається вперед із різко фіксованою зупинкою)

Немануальні знаки:	Погляд	Перша частина – погляд спрямовано прямо перед собою Друга частина – погляд спрямовується в напрямку вказівки вказівного пальця
	Міміка	Злегка підняті брови
	Голова	Друга частина – підборіддя піднімається вгору
	Корпус	

ВКАЗІВНІ ЗАЙМЕННИКИ

ТАКИЙ/ТАКА

(займен., вказівн., одинн.)

Тип жесту:		складений з комбінації жестів ОДНАКОВО та ТАК
Класифікаційна група жесту: дворучний дзеркально-симетричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – обидві руки в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоні обох рук орієнтовані вниз Друга частина – орієнтація долонь обох рук синхронно змінюється з орієнтації вперед на орієнтацію вниз

Мануальні знаки:	Локалізація	Перша частина – локалізація рук на рівні талії змінюється з боків у центр Друга частина – локалізація по центру змінюється з рівня плечей до рівня нижньої частини грудини
	Рух	Перша частина – обидві руки одночасно здійснюють зустрічний рух по горизонтальній прямій ззовні всередину, поки не торкнуться одна одної зовнішніми ребрами долонь Друга частина – обидві руки одночасно здійснюють рух вниз за рахунок розгинання ліктьового суглоба до прямого кута. Зупинка руху різко фіксована
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Перша частина – злегка підняті брови
	Голова	Друга частина – кивок головою
	Корпус	

ВКАЗІВНІ ЗАЙМЕННИКИ

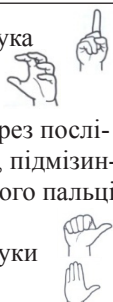
СТІЛЬКИ

(займен., вказівн.). Варіант 1

Тип жесту: складений з комбінації жестів КОТРИЙ та ТАК

Класифікаційна група жесту: дворучний змішаний

Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації ліва рука в конфігурації поступово переходить через послідовне загинання мізинця, підмізничного, середнього, вказівного пальців у конфігурацію Друга частина – обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – права рука орієнтована долонею до корпусу тіла, ліва рука орієнтована долонею вгору Друга частина – орієнтація долонь обох рук синхронно змінюється з орієнтації вперед на орієнтацію вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні грудини Друга частина – локалізація по центру змінюється з рівня плечей до рівня нижньої частини грудини
	Рух	Перша частина – вказівний палець правої руки послідовно загинає пальці лівої руки, починаючи з мізинця Друга частина – обидві руки одночасно здійснюють рух вниз за рахунок розгинання ліктьового суглоба до прямого кута, зупинка руху різко фіксована
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	
	Голова	Друга частина – кивок головою
	Корпус	

ВКАЗІВНІ ЗАЙМЕННИКИ

СТІЛЬКИ

(займен., вказівн.). Варіант 2

Тип жесту:		складений з комбінації жестів КОТРИЙ та ТОЙ САМИЙ	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації ліва рука в конфігурації поступово переходить через послідовне загинання мізинця, підмізинного, середнього, вказівного пальців у конфігурацію Друга частина – обидві руки в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Перша частина – права рука орієнтована долонею до корпусу тіла, ліва рука орієнтована долонею вгору Друга частина – долоні обох рук звернені одна на одну	
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні грудини Друга частина – локалізація на рівні грудини змінюється з боків до центру	
	Рух	Перша частина – вказівний палець правої руки послідовно загинає пальці лівої руки, починаючи з мізинця	

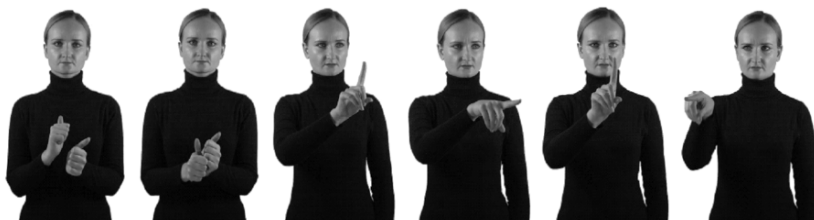
Означальні займенники

	Рух	Друга частина – обидві руки одночасно здійснюють зустрічний рух, поки не торкнуться кінчиками пальців одна одної. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	
	Голова	Друга частина – артикуляція «-в-в-»
	Корпус	

ОЗНАЧАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

КОЖНИЙ/КОЖНА/КОЖЕН

(займен., означал., множин. лише для двох осіб). Варіант 1

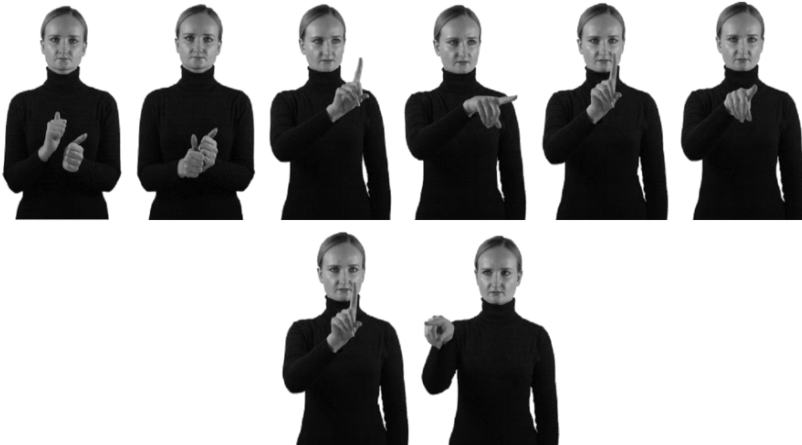
Тип жесту:		складений з комбінації жестів ЧАСТО та ВОНИ
Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – обидві руки в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоні обох рук звернені одна на одну Друга частина – долоня правої руки орієнтована вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація на рівні талії по центру Друга частина – локалізація на рівні груднини зміщується з лівого боку у правий бік

Мануальні знаки:	Рух	Перша частина – ліва рука статична, права рука здійснює різкий рух вниз, торкаючись тильним боком других фаланг пальців тильного боку других фаланг пальців лівої руки Друга частина – рух руки зигзагоподібний ступінчастий, зміщується зліва вправо в дві фази (кожна з яких полягає в русі вказівного пальця вниз за рахунок руху зап'ястка)
Немануальні знаки:	Погляд	Друга частина – погляд фіксується на тих точках, на які вказує вказівний палець
	Міміка	Артикуляція «-о-»
	Голова	
	Корпус	

ОЗНАЧАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

КОЖНИЙ/КОЖНА /КОЖЕН

(займен., означал., множин. у випадку більше двох осіб або невідомої кількості). Варіант 2

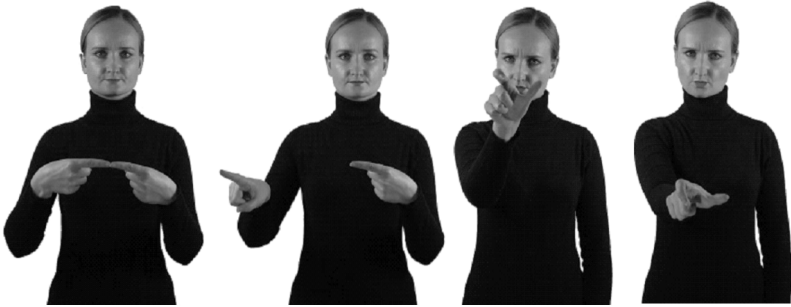

Тип жесту: складений з комбінації жестів ЧАСТО та ВОНИ		
Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – обидві руки в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоні обох рук звернені одна на одну Друга частина – долоня правої руки орієнтована вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація на рівні талії по центру Друга частина – локалізація на рівні грудини зміщується з лівого боку в правий бік
	Рух	Перша частина – ліва рука статична, права рука здійснює різкий рух вниз, торкаючись тильним боком других фаланг пальців тильного боку других фаланг пальців лівої руки Друга частина – рух руки, зигзагоподібний ступінчастий, зміщується зліва через центр управо в три фази (кожна з яких полягає в русі вказівного пальця вниз за рахунок руху зап'ястка)
Немануальні знаки:	Погляд	Друга частина – погляд фіксується на тих точках, на які вказує вказівний палець
	Міміка	Артикуляція «-о-»
	Голова	
	Корпус	

ОЗНАЧАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

ІНША/ІНШИЙ

(займен., означаль., один.)

Тип жесту: складений з комбінації жестів ІНШИЙ та ТОБОЮ**Класифікаційна група жесту:** одноручний**Мануальні
знаки:**

Конфігурація

Перша частина – обидві руки
в конфігурації
Друга частина – права рука
в конфігурації

Орієнтація долоні

Перша частина – орієнтація долоні
лівої руки звернена до корпусу тіла,
орієнтація долоні правої руки змінюється
зі звернення на корпус тіла
до орієнтації долоні вниз
Друга частина – долоня звернена
вперед

Локалізація

Перша частина – локалізація по
центру на рівні грудини, кінчики
вказівних пальців торкаються один
одного, права рука зміщується
в правий бік
Друга частина – локалізація по
центру змінюється з рівня обличчя
до рівня грудини

Рух

Перша частина – ліва рука статична,
права рука, яка торкається кінчиком

Означальні займенники

	Рух	вказівного пальця кінчика вказівного пальця лівої руки, здійснює різкий рух у правий бік Друга частина – рука за рахунок руху плеча рухається по прямій вниз, кінчик вказівного та великий пальці рухаються вздовж постаті уявного/реального співрозмовника
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	
	Корпус	

ОЗНАЧАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

ІНШІ

(займен., означал., множин. лише для двох осіб). Варіант 1

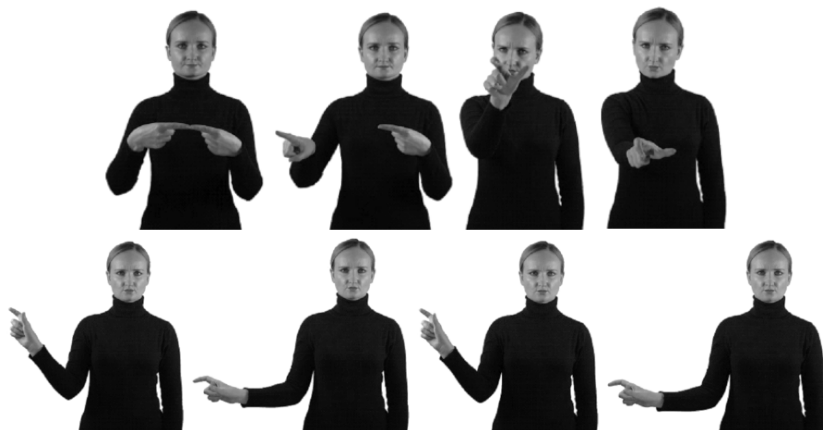
Тип жесту:		складений з комбінації жестів ІНШЕ та ОСОБИ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – обидві руки в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – орієнтація долоні лівої руки звернена до корпусу тіла, орієнтація долоні правої руки змінюється зі звернення на корпус тіла до орієнтації долоні вниз

Мануальні знаки:	Орієнтація долоні	Друга частина – долоня звернена від корпусу тіла вправо
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні грудини, кінчики вказівних пальців торкаються один одного, права рука зміщується в правий бік Друга частина – локалізація з правого боку корпусу тіла змінюється з рівня шиї до рівня талії, рука ступінчасто зміщується вправо
	Рух	Перша частина – ліва рука статична, права рука, яка торкається кінчиком вказівного пальця кінчика вказівного пальця лівої руки, здійснює різкий рух у правий бік Друга частина – рука за рахунок плечового суглоба рухається зигзагоподібно, зміщуючись вправо в дві фази (в кожній з яких рука рухається по прямій вниз, кінчик вказівного та великий пальці рухаються вздовж постатей двох уявних/реальних співрозмовників, які стоять поруч один з одним
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію. Брови дещо зведені.
	Голова	
	Корпус	

ОЗНАЧАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

ІНШІ

(займен., означал., множин. у випадку більше двох осіб або невідомої кількості). Варіант 2

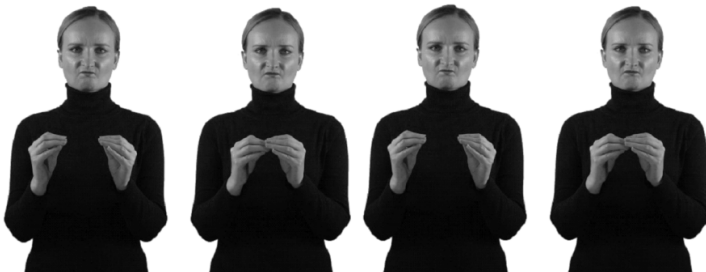
Тип жесту: складений з комбінації жестів ІНШЕ та ОСОБИ		
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – обидві руки в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – орієнтація долоні лівої руки звернена до корпусу тіла, орієнтація долоні правої руки змінюється зі звернення на корпус тіла до орієнтації долоні вниз Друга частина – долоня звернена від корпусу тіла вправо
	Локалізація	Перша частина – локалізація по центру на рівні грудини, кінчики вказівних пальців торкаються один одного, права рука зміщується в правий бік

Мануальні знаки:	Локалізація	Друга частина – локалізація з правого боку корпусу тіла змінюється з рівня шиї до рівня талії, рука ступінчасто зміщується вправо
	Рух	Перша частина – ліва рука статична, права рука, яка торкається кінчиком вказівного пальця кінчика вказівного пальця лівої руки, здійснює різкий рух у правий бік Друга частина – рука за рахунок плечового суглоба рухається зигзагоподібно, зміщуючись від центру в правий бік в три фази (в кожній з яких рука рухається по прямій вниз, кінчик вказівного та великий палець рухаються вздовж постатей двох уявних/реальних співрозмовників, які стоять поруч один з одним
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію. Брови дещо зведені
	Голова	
	Корпус	

ОЗНАЧАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

ТОЙ САМИЙ

(займен., означал.). Варіант 1

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: дворучний дзеркально-симетричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоні обох рук звернені одна на одну
	Локалізація	Локалізація на рівні грудни змінюється з боків до центру
	Рух	Обидві руки одночасно здійснюють зустрічний рух, поки не торкнуться кінчиками пальців одна одної. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Друга частина – артикуляція «-ве-ве-», «-фе-фе-»
	Голова	
	Корпус	

ОЗНАЧАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

ТОЙ САМИЙ

(займен., означал.) Варіант 2

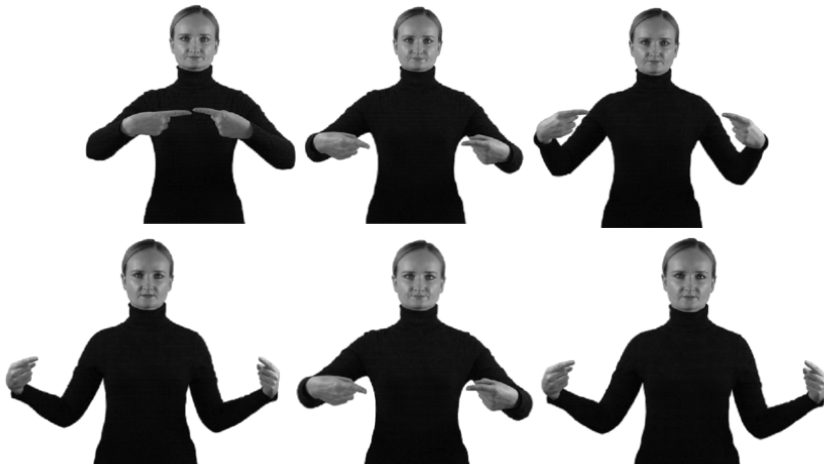
Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: дворучний дзеркально-симетричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоні обох рук звернені одна на одну

Мануальні знаки:	Локалізація	Локалізація для правої руки з правого боку змінюється з рівня підборіддя до рівня грудини й далі до центру, локалізація лівої руки на рівні грудини з лівого боку змінюється до центру
	Рух	Ліва рука статична, в той час як права рука торкається підборіддя, рухається вниз до рівня лівої руки. Після цього обидві руки одночасно здійснюють зустрічний рух, поки не торкнуться кінчиками пальців одна одної. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Друга частина – артикуляція «-ве-ве-», «-фе-фе-»
	Голова	
	Корпус	

ОЗНАЧАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

ВСЯКИЙ

(займен., означал.)

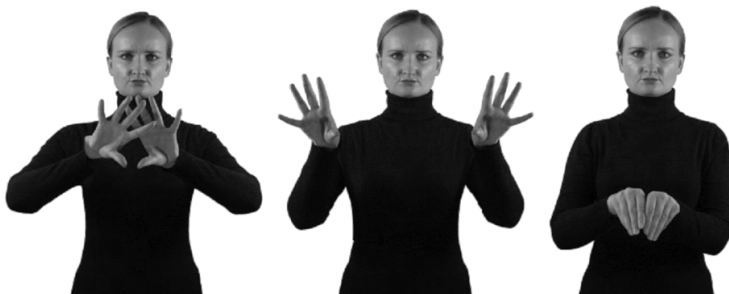

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: дворучний дзеркально-симетричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Обидві руки орієнтовані долонями до корпусу тіла
Мануальні знаки:	Локалізація	Локалізація на рівні грудини, руки зміщуються від центру назовні, кінчики вказівних пальців торкаються один одного
	Рух	Обидві руки здійснюють синхронний зигзагоподібний рух від центру в протилежному напрямку, кожна рука у свій бік у три фази (кожна з яких характеризується одночасним струшуючим рухом обох кистей за рахунок повороту зап'ястка)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Губи розтягнуті в лінію
	Голова	Легкі кількаразові напівповороти в правий-лівий бік
	Корпус	

ОЗНАЧАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

УВЕСЬ/ВСЕ

(займен., означал.). Варіант 1

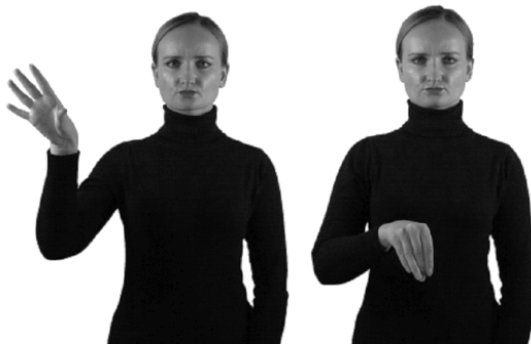

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: дворучний дзеркально-симетричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації змінюються на конфігурацію
	Орієнтація долоні	Орієнтація долонь синхронно змінюється з від себе донизу
	Локалізація	Локалізація змінюється з рівня плечей до рівня груднини з центру вбік і знову до центру
	Рух	Руки одночасно синхронно здійснюють рух згори донизу, кожна рука по півколу
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Артикуляція «-в-»
	Голова	
	Корпус	

ОЗНАЧАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

УВЕСЬ/ВСЕ

(займен., означал.). Варіант 2

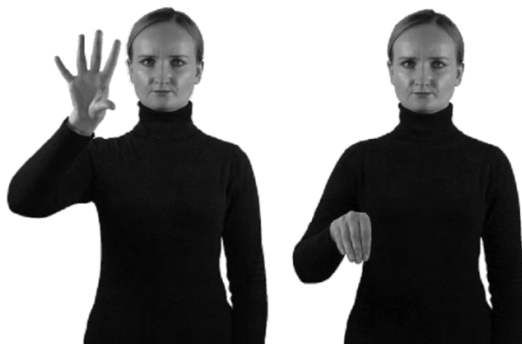
Тип жесту:	простий
Класифікаційна група жесту: одноручний	

Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації змінюється на конфігурацію
	Орієнтація долоні	Орієнтація долоні змінюється від корпусу тіла до орієнтації долоні вниз
	Локалізація	Локалізація змінюється з правого боку на рівні плечей до центру на рівні грудни
	Рух	Рука здійснює різкий діагональний рух з правого боку на рівні плечей до центру на рівні грудни
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-в-» або «-у-»
	Голова	
	Корпус	

ОЗНАЧАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

УВЕСЬ/ВСЕ

(займен., означал. для того, що умовно можна позначити списком, етапами, послідовністю). Варіант 3

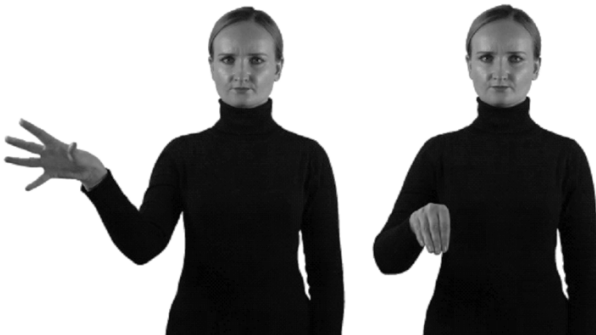
Тип жесту:	простий
Класифікаційна група жесту: одноручний	

Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації змінюється на конфігурацію
	Орієнтація долоні	Орієнтація долоні змінюється від корпусу тіла до орієнтації долоні вниз
	Локалізація	Локалізація з правого боку змінюється з рівня плечей до рівня талії
	Рух	Рука здійснює різкий рух вниз з рівня плечей до рівня талії
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-в-»
	Голова	
	Корпус	

ОЗНАЧАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

УВЕСЬ/ВСЕ

(займен., означал. для того, що умовно можна позначити як рядоположне, розташоване в рядок). Варіант 4

Тип жесту: простий

Класифікаційна група жесту: одnorучний

Питальні займенники

Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації змінюється на конфігурацію
	Орієнтація долоні	Орієнтація долоні змінюється від корпусу тіла до орієнтації долоні вниз
	Локалізація	Локалізація на рівні талії з правого боку до центру корпусу тіла
	Рух	Рука здійснює різкий горизонтальний рух збоку до центру талії
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-в-»
	Голова	
	Корпус	

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

ХТО?

(займен., питал.), використовується також у значенні КОГО? та КИМ?

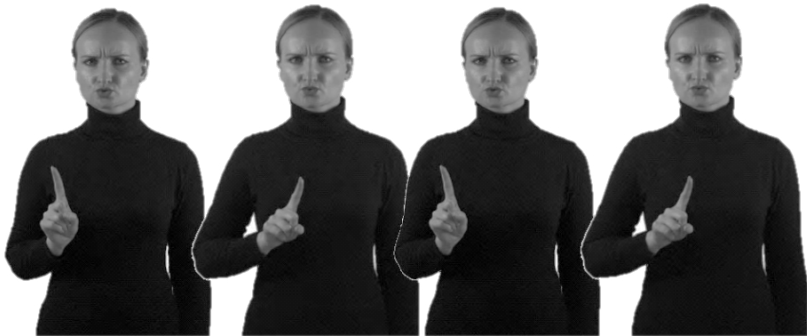
Тип жесту:	простий	
Класифікаційна група жесту:	одноручний	
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Рука орієнтована долонею вліво

Мануальні знаки:	Локалізація	Локалізація на рівні грудини з правого боку корпусу тіла
	Рух	Рух руки, струшуючий вгору-вниз, за рахунок згинання-розгинання зап'ястка. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови підняті, артикуляція «о-о-о-о»
	Голова	Голова рухається вгору-вниз два рази, піднімаючи підборіддя
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЩО?

(займен., питал.), використовується також у значенні ЧОГО? та ЧИМ?

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Рука орієнтована долонею вперед від корпусу тіла
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини з правого боку корпусу тіла

Питальні займенники

Мануальні знаки:	Рух	Рух горизонтальний з боку в бік, невеликий за амплітудою. Повторюється два рази.
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови підняті, артикуляція «-ш-ш-ш-»
	Голова	Голова хитається з боку в бік два рази з невеликою амплітудою
	Корпус	Корпус тіла трохи нахиляється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

КОМУ?

(займен., питал.)

Тип жесту:	простий	
Класифікаційна група жесту:	дворучний паралельно-симетричний	
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Руки орієнтовані долонями одна на одну
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини змінюється з правого в лівий бік корпусу тіла

Мануальні знаки:	Рух	Руки синхронно та одночасно здійснюють рух по дузі з лівого боку через центр корпусу тіла в правий бік
Немануальні знаки:	Погляд	Напрямок погляду шукаючий, синхронно змінюється з напрямком руху руки
	Міміка	Брови підняті
	Голова	Підборіддя підняте, голова рухається синхронно з рухом руки
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЯКИЙ?

(займен., питал.)

Тип жесту:	простий	
Класифікаційна група жесту:	дворучний дзеркально-симетричний	
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Руки орієнтовані долонями вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудни змінюється з боків до центру
	Рух	Рух одночасний зустрічний горизонтальний ззовні всередину. Повторюється два рази

Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови підняті, артикуляція «-й-й-й-»
	Голова	Голова хитається з боку в бік з невеликою амплітудою
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЧИЙ?

(займен., питал.)

Тип жесту: простий		
Класифікаційна група жесту: одnorучний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Орієнтація долоні змінюється з орієнтації, зверненої до корпусу тіла, до орієнтації долоні вгору
	Локалізація	Локалізація змінюється з рівня підборіддя, до якого торкаються кінчики пальців, до рівня плечей
	Рух	Рух починається від підборіддя, рука рухається вперед і описує один раз невелике горизонтальне коло або рухається по прямій горизонтальній лінії на відстані 10-15 см. Рух повторюється два рази

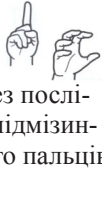
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови насуплені, артикуляція «-ч-ч-ч-»
	Голова	Шия витягнута вперед
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

КОТРИЙ?

(займен., питал.)

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: дворучний асиметричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації Ліва рука – конфігурація поступово переходить через послі- довне загинання мізинця, підмізин- ного, середнього, вказівного пальців в конфігурацію
	Орієнтація долоні	Права рука орієнтована долонею до корпусу тіла Ліва рука орієнтована долонею вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини по центру

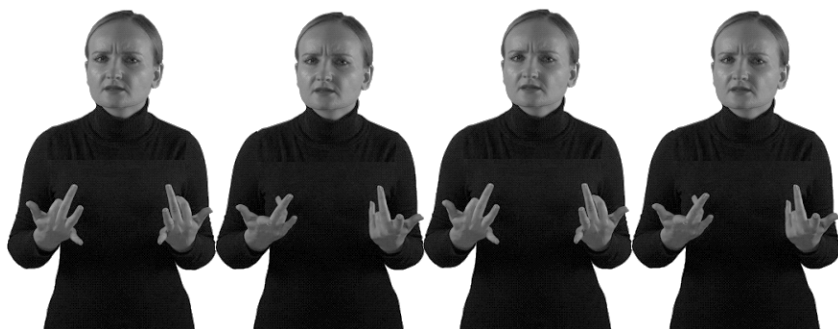
Питальні займенники

Мануальні знаки:	Рух	Вказівний палець правої руки послідовно загинає пальці лівої руки, починаючи з мізинця
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови підняті, артикуляція «-о-о-о-»
	Голова	Шия витягнута вперед, підборіддя підняте
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

СКІЛЬКИ?

(займен., питал.). Варіант 1

Тип жесту:	простий	
Класифікаційна група жесту:	дворучний паралельно-симетричний	
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоні обох рук орієнтовані вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини з боків
	Рух	Симетричне одночасне кількаразове ворухіння пальцями рук
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови підняті, артикуляція «-с-с-с-»

Немануальні знаки:	Голова	Шия витягнута вперед, підборіддя підняте
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

СКІЛЬКИ?

(займен., питал.). Варіант 2

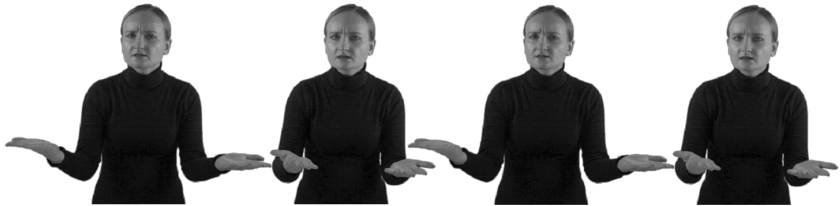

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: дворучний паралельно-симетричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації яка різко змінюється на конфігурацію
	Орієнтація долоні	Долоні обох рук орієнтовані вгору
	Локалізація	Локалізація з боків корпусу на рівні грудни
	Рух	Синхронний різкий рух лише пальцями руки, які різко розкривають долоню
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови підняті, артикуляція «-с-с-с-»
	Голова	Шия витягнута вперед, підборіддя підняте
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

ДЕ?

(займен., питал.)

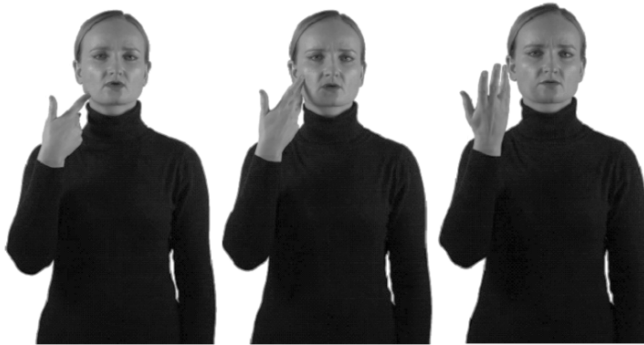

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: дворучний дзеркально-симетричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Руки долонями орієнтовані вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини з боків корпусу тіла
	Рух	Рух одночасний зустрічний ззовні – всередину – назовні. Повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови підняті, артикуляція «-д-д-д-»
	Голова	Шия витягнута вперед, підборіддя підняте
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

КОЛИ?

(займен., питал.). Варіант 1

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня орієнтована до корпусу тіла
	Локалізація	Локалізація на рівні щоки збоку
	Рух	Рука рухається за рахунок зап'ястя дугоподібно, торкаючись щоки почергово тильним боком перших фаланг кінчиків пальців – спочатку вказівного, середнього, підмізинного
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови підняті, артикуляція «-о-о-о-»
	Голова	Шия витягнута вперед, підборіддя підняте вгору
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

КОЛИ?

(займен., питал.). Варіант 2

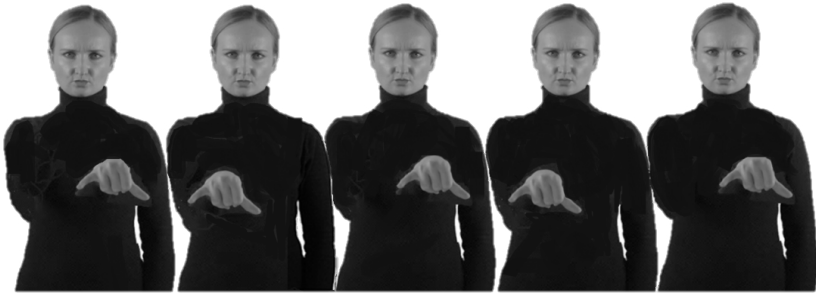

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня орієнтована до корпусу тіла
	Локалізація	Локалізація на рівні щоки збоку
	Рух	Рука рухається за рахунок зап'ястя дугоподібно, торкаючись щоки по чергово тильним боком перших фаланг кінчиків пальців – спочатку підмізинного, середнього, вказівного
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови підняті, артикуляція «-о-о-о-»
	Голова	Шия витягнута вперед, підборіддя підняте вгору
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

КУДИ?

(займен., питал.)

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня орієнтована вниз
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини
	Рух	Рука рухається по колу в горизонтальній площині за годинниковою стрілкою. Повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови підняті, артикуляція «-у-у-у-»
	Голова	Шия витягнута вперед, підборіддя підняте
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЗВІДКИ?

(займен., питал.)

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації переходить в конфігурацію
	Орієнтація долоні	Рука орієнтована долонею вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні талії
	Рух	Подушечка першої фаланги великого пальця затискає ніготь першої фаланги вказівного пальця, який різко вивільнюється рухом, подібним до клацання, при цьому зап'ясток злегка згинається
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови підняті
	Голова	Шия витягнута вперед, підборіддя піднімається
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЯК?*(займен., питал.). Варіант 1*

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Рука орієнтована долонею вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини з правого боку
	Рух	Рух горизонтальний по лінії в напрямку з боку – до центру корпусу тіла. Повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови підняті, артикуляція «-й-й-й-»
	Голова	Шия витягнута вперед, підборіддя піднімається
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЯК?*(займен., питал.). Варіант 2*

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука змінює конфігурацію з на конфігурацію
	Орієнтація долоні	Рука орієнтована долонею від корпусу тіла
	Локалізація	Локалізація на рівні грудни з правого боку
	Рух	Рух лише пальцями руки, конфігурація різко змінює початкова кінцеву
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови підняті, артикуляція «-й-й-й-»
	Голова	Шия витягнута вперед, підборіддя піднімається
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

НАВИЩО?

(займен., питал.). Варіант 1

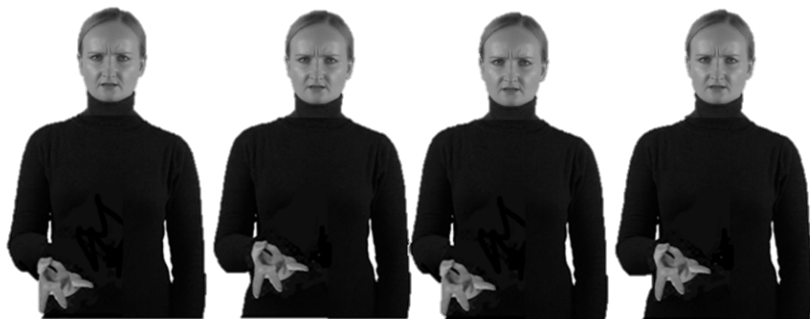

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Рука орієнтована долонею до корпусу тіла
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини по центру
	Рух	Рух швидкий, еліпсоподібний згори вниз, долонею руки проводиться по грудині, торкаючись корпусу тіла тільки при русі вниз. Повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови підняті, артикуляція «-н-н-н-»
	Голова	Шия витягнута вперед, підборіддя піднімається
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

НАВІЩО?

(займен., питал.). Варіант 2

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Рука орієнтована долонею вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні талії з правого боку
	Рух	Рух горизонтальний всередину-назовні, невеликий за амплітудою. Повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови підняті, артикуляція «-н-н-н-»
	Голова	Голова хитається з боку в бік з невеликою амплітудою
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

НАВИЩО?

(займен., питал.). Варіант 3

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: дворучний дзеркально-симетричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Руки орієнтовані долонями вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні талії з боків
	Рух	Рух одночасний зустрічний, різкий горизонтальний з боків до центру корпусу тіла. Повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови підняті, артикуляція «-н-н-н-»
	Голова	Голова хитається з боку в бік з невеликою амплітудою
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЧОМУ?

(займен., питал.) (у значенні пошуку причини чогось)

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одnorучний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Орієнтація долоні змінюється вниз-вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини по центру
	Рух	Рух за рахунок повороту ліктьового суглоба, рука повертається долонею знизу-вгору, рух руки навколо власної осі. Повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови підняті, артикуляція «-о-о-о-»
	Голова	Голова хитається з боку в бік з невеликою амплітудою, підборіддя підняте
	Корпус	Плечі підняті, корпус тіла трохи нахилиється вперед

ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

ХТО

(займен., відносн.)

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Рука орієнтована долонею вертикально в напрямку протилежного боку корпусу тіла
	Локалізація	Локалізація на рівні груднини з правого боку корпусу тіла
	Рух	Рух вгору-вниз за рахунок згинання-розгинання зап'ястка. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-о-»
	Голова	
	Корпус	

ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЩО

(займен., відносна.)

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одnorучний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Рука орієнтована долонею з напрямком вперед від корпусу тіла
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини з правого боку
	Рух	Рух горизонтальний по прямій лінії з боку в бік за рахунок руху ліктьового суглоба. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-ш-»
	Голова	
	Корпус	

ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

КОМУ

(займен., відносн.)

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: дворучний паралельно-симетричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Руки орієнтовані долонями одна до одної
	Локалізація	Локалізація на рівні грудни зміщується з лівого у правий бік
	Рух	Руки одночасно синхронно здійснюють у горизонтальній площині рух по дузі з лівого боку через центр корпусу тіла вправо
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-о-»
	Голова	
	Корпус	

ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЯКИЙ

(займен., відносн.)

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: дворучний дзеркально-симетричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Руки орієнтовано долонями вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудни зміщується з боків до центру
	Рух	Рух одночасний зустрічний, горизонтальний з боків до центру корпусу тіла. Повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-й-»
	Голова	
	Корпус	

ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЧИЙ

(займен., відносн.)

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Рука орієнтована горизонтально долонею вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні підборіддя з правого боку
	Рух	Рука рухається по колу або по прямій горизонтальній лінії. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-ч-»
	Голова	
	Корпус	

ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

КОТРИЙ

(займен., відносн.)

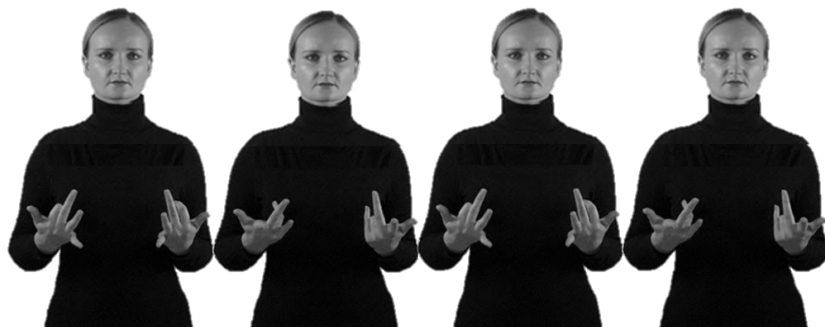

Тип жесту: простий		
Класифікаційна група жесту: дворучний асиметричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації Ліва рука – конфігурація поступово переходить через послідовне загинання мізинця, підмізинного, середнього, вказівного пальців у конфігурацію
	Орієнтація долоні	Права рука орієнтована долонею до себе, паралельно до корпусу тіла Ліва рука орієнтована долонею горизонтально вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини по центру
	Рух	Вказівний палець правої руки послідовно загинає пальці лівої руки, починаючи з мізинця
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-о-»
	Голова	
	Корпус	

ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

СКІЛЬКИ

(займен., відносн.)

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: дворучний паралельно-симетричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоні обох рук орієнтовані вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини з боків корпусу тіла
	Рух	Симетричне одночасне кількаразове ворухіння пальцями рук
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-с-»
	Голова	
	Корпус	

ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

ДЕ

(займен., відносн.)

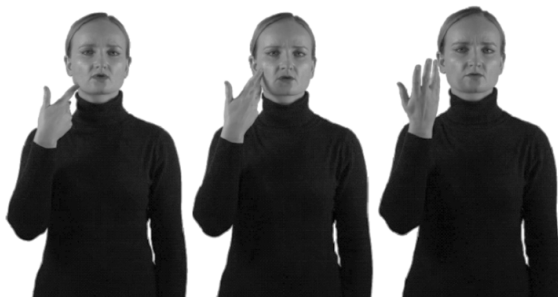

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: дворучний дзеркально-симетричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Руки орієнтовано долонями вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні талії з боків корпусу тіла
	Рух	Рух одночасний зустрічний горизонтальний з боків до центру корпусу тіла. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-е-»
	Голова	
	Корпус	

ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

КОЛИ

(займен., відносн.). Варіант 1

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня орієнтована до корпусу тіла
	Локалізація	Локалізація на рівні щоки з правого боку
	Рух	Рука рухається за рахунок зап'ястя дугоподібно, торкаючись щоки по черговому тильним боком першої фаланги пальців, спочатку вказівного, середнього, підмізинного
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-о-»
	Голова	
	Корпус	

ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

КОЛИ

(займен., відносн.). Варіант 2

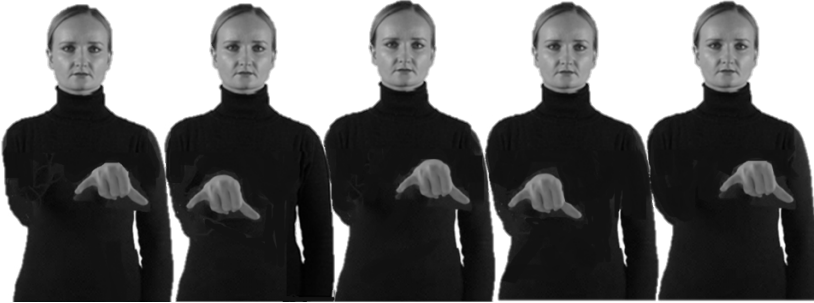

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня орієнтована до корпусу тіла
	Локалізація	Локалізація на рівні щок з правого боку
	Рух	Рука рухається за рахунок зап'ястя дугоподібно, торкаючись щок по чергово тильним боком першої фаланги, спочатку підмізинного, середнього, вказівного
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-о-»
	Голова	
	Корпус	

ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

КУДИ

(займен., відносн.)

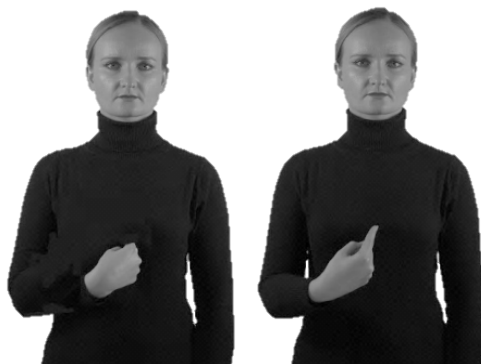

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Долоня орієнтована вниз
	Локалізація	Локалізація на рівні груднини по центру корпусу тіла
	Рух	Рука рухається по колу в горизонтальній площині за годинниковою стрілкою. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-у-»
	Голова	
	Корпус	

ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

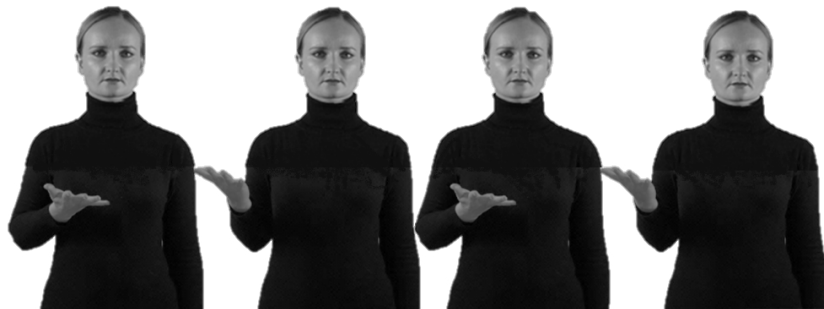
ЗВІДКИ

(займен., відносн.)

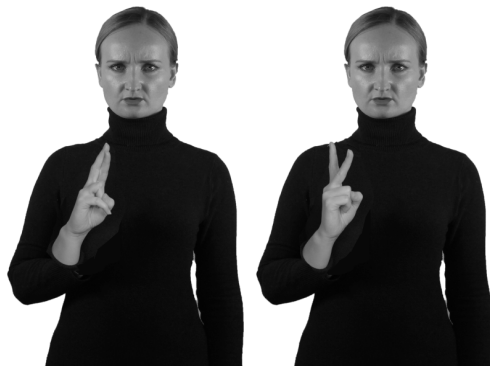
Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одnorучний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації переходить в конфігурацію
	Орієнтація долоні	Рука орієнтована долонею вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні талії
	Рух	Подушечка першої фаланги великого пальця затискає ніготь першої фаланги вказівного пальця, який різко вивільнюється рухом, подібним до клацання, при цьому зап'ясток злегка згинається
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	
	Голова	
	Корпус	

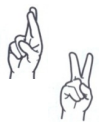
ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЯК*(займен., відносн.). Варіант 1*

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Рука орієнтована долонею вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини з правого боку корпусу тіла
	Рух	Рух горизонтальний збоку до центру корпусу тіла. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	
	Голова	
	Корпус	

ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

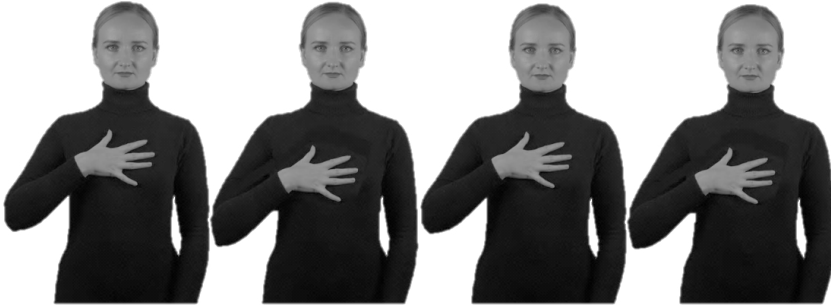
ЯК*(займен., питал.). Варіант 2*

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука змінює конфігурацію з на конфігурацію
	Орієнтація долоні	Рука орієнтована долонею від корпусу тіла
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини з правого боку
	Рух	Рух лише пальцями руки, конфігурація різко змінюється з початкової на кінцеву
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	
	Голова	
	Корпус	

ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

НАВІЩО

(займен., відносн.). Варіант 1

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Рука орієнтована долонею до корпусу тіла
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини по центру
	Рух	Рух швидкий, еліпсоподібний згори вниз, долонею руки проводиться по грудині, торкаючись корпусу тіла тільки при русі вниз. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-н-»
	Голова	
	Корпус	

ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

НАВІЩО

(займен., відносн.). Варіант 2

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Рука орієнтована долонею вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні талії з правого боку
	Рух	Рух горизонтальний справа до центру корпусу тіла. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-н-»
	Голова	
	Корпус	

ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

НАВИЩО

(займен., відносн.). Варіант 3

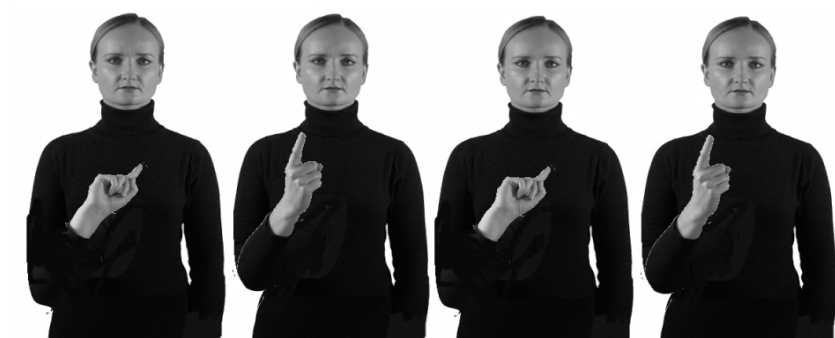

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: дворучний дзеркально-симетричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Руки орієнтовані долонями вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні талії з боків зміщується до центру корпусу тіла
	Рух	Рух одночасний зустрічний, горизонтальний з боків до центру корпусу тіла. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-н-»
	Голова	
	Корпус	

ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЧОМУ

(займен., відносн.) (у значенні причини)

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Орієнтація долоні змінюється вниз-вгору
	Локалізація	Локалізація на рівні грудни з правого боку
	Рух	Рух за рахунок повороту ліктьового суглоба, рука повертається долонею знизу вгору, дугоподібний рух руки навколо власної осі. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-о-»
	Голова	
	Корпус	

ЗАПЕРЕЧНІ ЗАЙМЕННИКИ

НІХТО

(займен., запереч.)

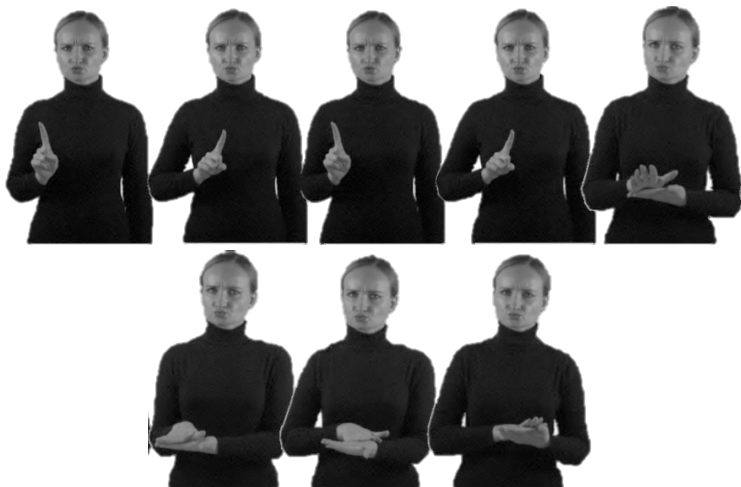

Тип жесту:		складний з комбінації конфігурації жесту ХТО та інших мануальних знаків жесту НІ
Класифікаційна група жесту: дворучний дзеркально-симетричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Обидві руки звернені долонями одна на одну
	Локалізація	Перша позиція – права рука на рівні підборіддя, ліва рука нижче і під правою рукою на рівні плечей Друга позиція – обидві руки на рівні грудини, кожна зі свого боку корпусу тіла
	Рух	Різкий одночасний рух обох рук у напрямку від центру в бік
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд прямо рухається разом з рухом голови
	Міміка	Брови насуپлені
	Голова	Заперечний рух головою (хитання)
	Корпус	Плечі підняті вгору

ЗАПЕРЕЧНІ ЗАЙМЕННИКИ

НІЩО

(займен., запереч.)

Тип жесту:		складений з комбінації жестів ЩО та НІЧОГО
Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – основна рука в конфігурації Друга частина – обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня орієнтована назовні Друга частина – дві руки торкаються долонями
	Локалізація	Локалізація на рівні талії
	Рух	Перша частина – права рука рухається в ліктьовому суглобі горизонтально від центру вправо. Рух невеликий за амплітудою, повторюється два-три рази

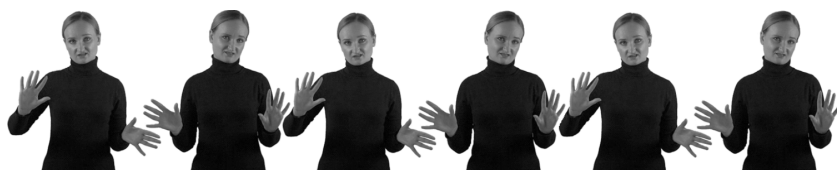

Мануальні знаки:	Рух	Друга частина – ліва рука статична, долоня правої руки один раз здійснює по долоні лівої руки різкий рух по колу за годинниковою стрілкою
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-ш-ш-ш-»
	Голова	Невеличке похитування з боку в бік
	Корпус	

ЗАПЕРЕЧНІ ЗАЙМЕННИКИ

НІЯКИЙ

(займен., запереч.)

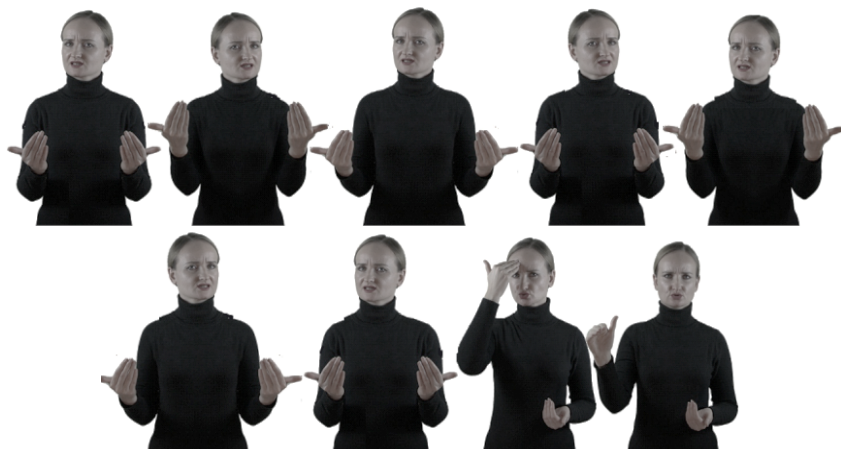
Тип жесту:	простий	
Класифікаційна група жесту:	дворучний паралельно-симетричний	
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Обидві руки долонями орієнтовані від корпусу тіла
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини з боків тіла
	Рух	Обидві руки рухаються синхронно в одному напрямку за рахунок руху ліктьового суглоба, кисті переміщуються дугоподібно з боку в бік. Рух повторюється два-три рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	З одного боку затиснутий кутик рота та примружене око

Немануальні знаки:	Голова	Дугоподібні нахили головою від плеча до плеча синхронно з рухом руки
	Корпус	

ЗАПЕРЕЧНІ ЗАЙМЕННИКИ

НІЧИЙ

(займен., запереч.)

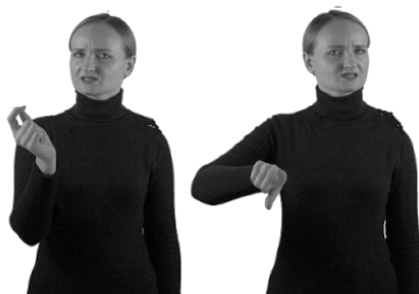
Тип жесту:	складений з комбінації жестів ЧИЙ та ЧУЖИЙ	
Класифікаційна група жесту:	змішаний	
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Обидві руки долонями орієнтовані до корпусу тіла
	Локалізація	Перша частина – локалізація на рівні грудини з боків корпусу тіла Друга частина – локалізація на рівні обличчя, права рука кінчиками пальців торкається лоба, потім на рівні плечей

	Рух	Перша частина – одночасний симетричний зустрічний рух кожної з рук по колу в напрямку зсередини назовні. Повторюється два рази Друга частина – права рука одноразово дугоподібно розвертається долонею зсередини назовні
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Брови насуplied, очі примружені
	Голова	Невелике за амплітудою хитання головою
	Корпус	

ЗАПЕРЕЧНІ ЗАЙМЕННИКИ

НІСКІЛЬКИ

(займен., запереч.)

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука змінює конфігурацію на конфігурацію
	Орієнтація долоні	Орієнтація долоні змінюється з орієнтованої вгору на орієнтовану вниз
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини з правого боку корпусу тіла

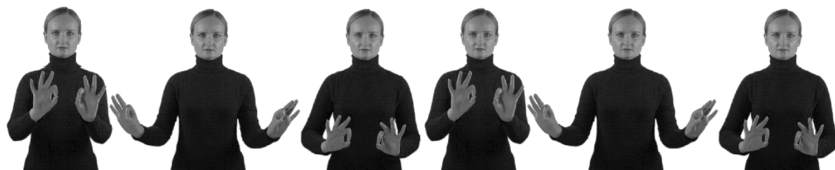
Заперечні займенники

	Рух	Одноразовий різкий рух руки дуго-подібно в напрямку згори вниз, під час якого вказівний палець затискає кінчик великого пальця, який вивільнюється різким клацанням
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Очі примружені
	Голова	Невеликі за амплітудою хитання головою
	Корпус	

ЗАПЕРЕЧНІ ЗАЙМЕННИКИ

НІКОЛИ

(займен., запереч.)

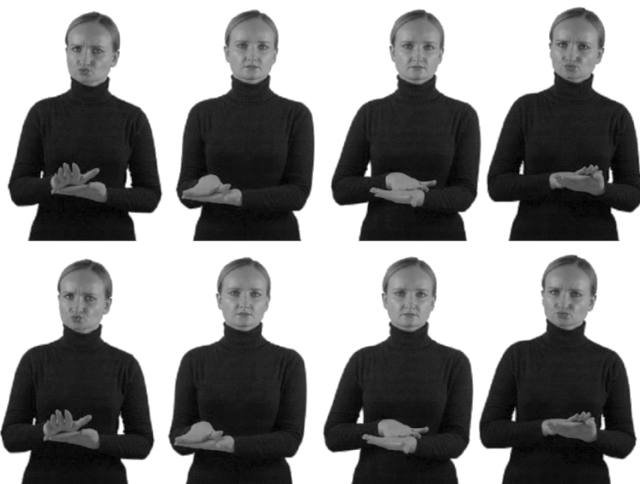
Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: дворучний дзеркально-симетричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Руки орієнтовані долонями вперед
	Локалізація	Локалізація на рівні талії зміщується з боків до центру
	Рух	Руки рухаються синхронно симетрично, кожна з рук описує своє коло, починаючи з центру корпусу тіла вбік і знову до центру тіла. Рух повторюється два рази

Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-н-»
	Голова	Голова заперечно хитається
	Корпус	

ЗАПЕРЕЧНІ ЗАЙМЕННИКИ

НІЧОГО

(займен., запереч.)

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: дворучний асиметричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Руки орієнтовані долонями одна на одну, торкаються одна одної
	Локалізація	Локалізація на рівні талії по центру корпусу тіла

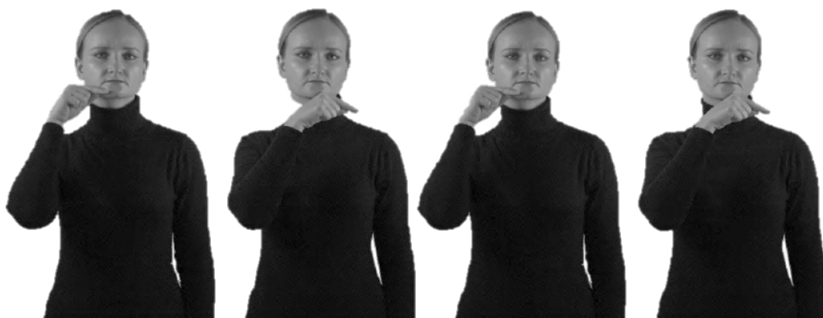
Заперечні займенники

	Рух	Ліва рука статична. Права рука різко та швидко описує долонею коло по долоні лівої руки. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-ш-ш-ш-»
	Голова	Голова заперечно хитається
	Корпус	

ЗАПЕРЕЧНІ ЗАЙМЕННИКИ

НІЗАЩО

(займен., запереч.)

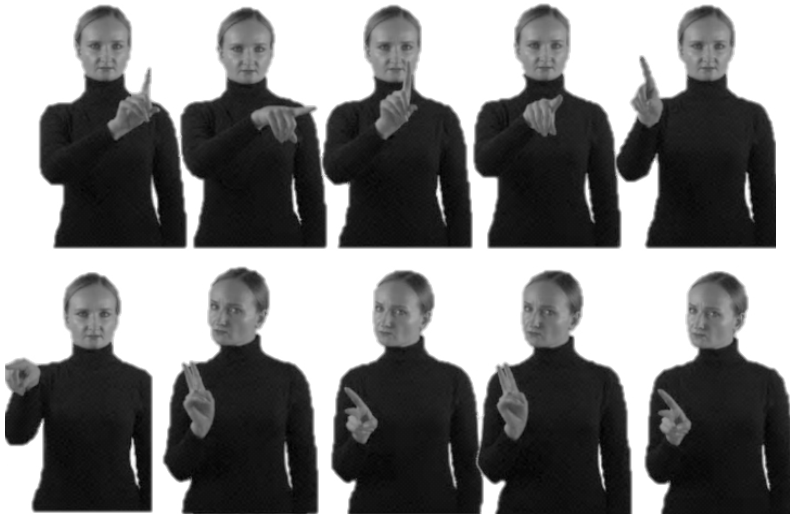
Тип жесту: простий		
Класифікаційна група жесту: одnorучний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Рука орієнтована долонею вліво
	Локалізація	Локалізація на рівні підборіддя
	Рух	Права рука боком вказівного пальця, торкаючись підборіддя, рухається по його прямій лінії справа вліво. Рух з невеликою амплітудою повторюється два рази

Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Губи напружені, артикуляція «-у-у-у-», видмухується повітря під натиском
	Голова	
	Корпус	

НЕОЗНАЧЕНІ ЗАЙМЕННИКИ

ДЕХТО

(займен., неознач.)

Тип жесту:		складений з комбінації жестів ВОНИ та ХТО	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня орієнтована вниз Друга частина – долоня орієнтована вліво	

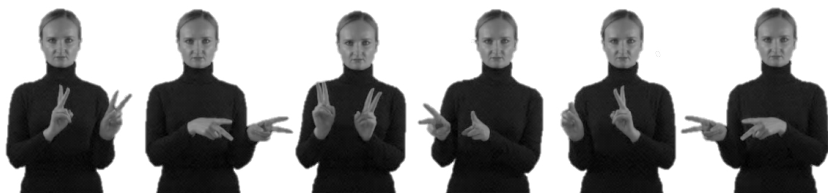

Мануальні знаки:	Локалізація	Локалізація на рівні грудини з правого боку корпусу тіла
	Рух	Перша частина – рука здійснює зигзагоподібний рух вказівним пальцем у напрямку від корпусу вперед за рахунок згинання-розгинання зап'ястя, поступово рука зміщується по дузі збоку протилежної руки до центральної осі корпусу. Рух повторюється три рази Друга частина – права рука за рахунок згинання-розгинання зап'ястка здійснює струшуючий рух пальцями. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Напрямок погляду прямо, з напрямком руху руки не збігаються
	Міміка	
	Голова	Друга частина – шия витягується вперед, підборіддя піднімається
	Корпус	

НЕОЗНАЧЕНІ ЗАЙМЕННИКИ

ХТОСЬ

(займен., неознач.). Варіант 1

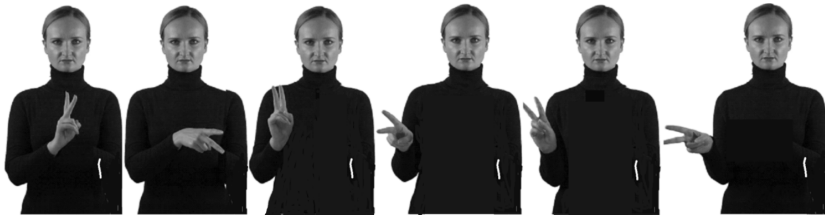
Тип жесту:		простий	
Класифікаційна група жесту: дворучний паралельно-симетричний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Руки орієнтовані долонями одна до одної	

Мануальні знаки:	Локалізація	На рівні грудини
	Рух	Руки одночасно синхронно здійснюють зигзагоподібний рух і поступово зміщуються по прямій з лівого боку через центр до правого боку в три фази (на кожній з яких відбувається струшуючий рух вказівним і середнім пальцями в напрямку від корпусу вперед за рахунок згинання-розгинання зап'ястя)
Немануальні знаки:	Погляд	Напрямок погляду прямо перед собою
	Міміка	Артикуляція «-о-»
	Голова	
	Корпус	

НЕОЗНАЧЕНІ ЗАЙМЕННИКИ

ХТОСЬ

(займен., неознач.). Варіант 2

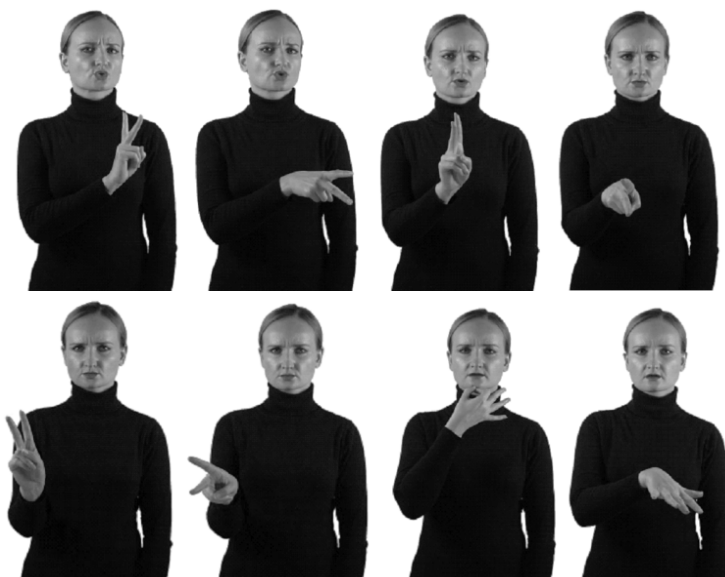
Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Рука орієнтована долонею вліво
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини зміщується від центру корпусу тіла в правий бік

Мануальні знаки:	Рух	Рука здійснює зигзагоподібний рух і поступово зміщується по прямій з лівого боку через центр до правого боку в три фази (на кожній з яких відбувається струшуючий рух вказівним і середнім пальцями в напрямку від корпусу вперед за рахунок згинання-розгинання зап'ястя)
Немануальні знаки:	Погляд	Напрямок погляду прямо перед собою
	Міміка	Артикуляція «-о-»
	Голова	
	Корпус	

НЕОЗНАЧЕНІ ЗАЙМЕННИКИ

ХТО-НЕБУДЬ

(займен., неознач.)

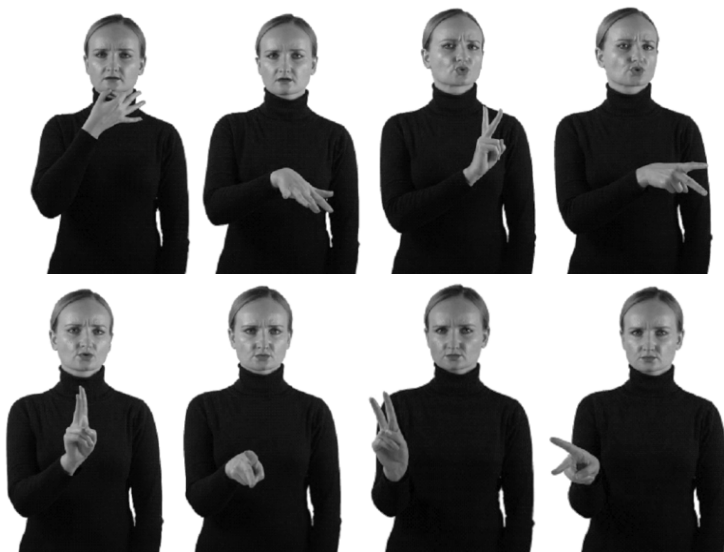

Тип жесту: складений з комбінації жестів ХТОСЬ та БУДЬ-ЯКИЙ		
Класифікаційна група жесту: <i>одноручний</i>		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації змінюється на конфігурацію
	Орієнтація долоні	Перша частина – рука орієнтована долонею вліво Друга частина – орієнтація долоні змінюється з долоні, зверненої до корпусу тіла, до орієнтації вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація на рівні грудини зміщується від центру корпусу тіла в правий бік Друга частина – по центру змінюється з рівня підборіддя до рівня грудини
	Рух	Перша частина – рука здійснює зигзагоподібний рух і поступово зміщується по прямій з лівого боку через центр до правого боку в три фази (на кожній з яких відбувається струшуючий рух вказівним і середнім пальцями в напрямку від корпусу вперед за рахунок згинання-розгинання зап'ястя) Друга частина – кінчики вказівного та великого пальців правої руки торкаються центру підборіддя, рука різко рухається вниз і розвертається долонею донизу
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Артикуляція «-о-»
	Голова	
	Корпус	

НЕОЗНАЧЕНІ ЗАЙМЕННИКИ

БУДЬ-ХТО

(займен., неознач.)

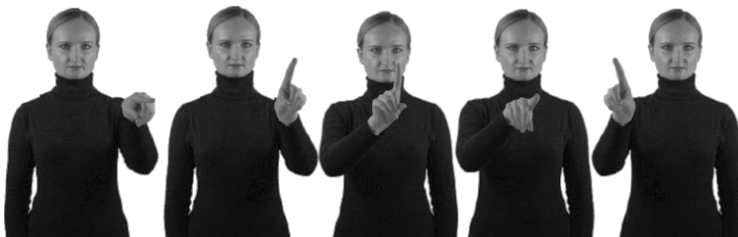
Тип жесту:		складений з комбінації жестів ХТОСЬ та БУДЬ-ЯКИЙ
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації змінюється на конфігурацію Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – орієнтація долоні змінюється з долоні, зверненої до корпусу тіла, до орієнтації вниз Друга частина – рука орієнтована долонею вліво
	Локалізація	Перша частина – по центру змінюється з рівня підборіддя до рівня груднини

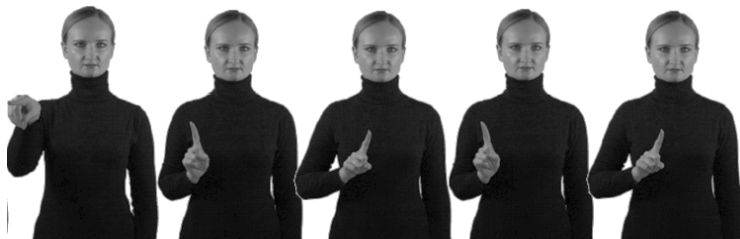
Мануальні знаки:	Локалізація	Друга частина – локалізація на рівні грудини зміщується від центру корпусу тіла в правий бік
	Рух	Перша частина – кінчики вказівного та великого пальців правої руки торкаються центру підборіддя, рука різко рухається вниз і розвертається долонею донизу Друга частина – рука здійснює зигзагоподібний рух і поступово зміщується по прямій з лівого боку через центр до правого боку в три фази (на кожній з яких відбувається струшуючий рух вказівним і середнім пальцями в напрямку від корпусу вперед за рахунок згинання-розгинання зап'ястя)
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Артикуляція «-о-»
	Голова	
	Корпус	

НЕОЗНАЧЕНІ ЗАЙМЕННИКИ

ДЕЩО

(займен., неознач.)

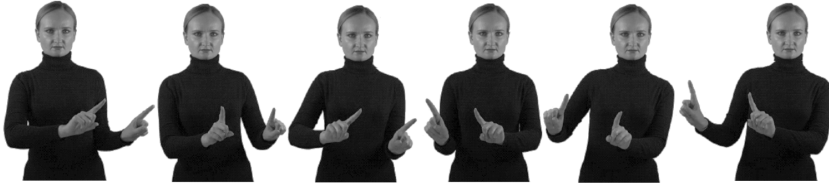

Тип жесту:		складений з комбінації жестів ВОНИ та ЩОСЬ	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня орієнтована вниз Друга частина – долоня орієнтована вперед	
	Локалізація	Локалізація на рівні грудини з правого боку	
	Рух	Перша частина – рука здійснює зигзагоподібний рух вказівним пальцем у напрямку від корпусу вперед, за рахунок згинання-розгинання зап'ястя, поступово рука зміщується по дузі з боку протилежної руки – до центральної осі корпусу. Рух повторюється три рази Друга частина – права рука рухається горизонтально з боку в бік за рахунок руху ліктя, невеликий за амплітудою. Повторюється два рази	
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований прямо перед собою	
	Міміка	Друга частина – артикуляція «-ш-ш-ш-»	
	Голова		
	Корпус		

НЕОЗНАЧЕНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЩОСЬ

(займен., неознач.)

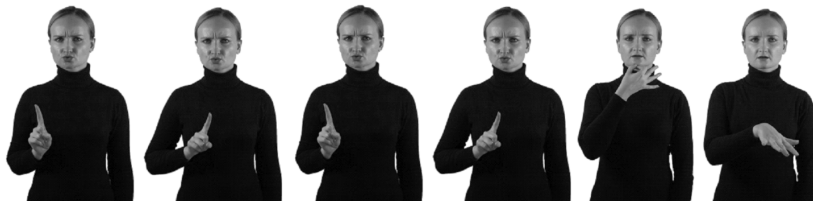

Тип жесту:		простий
Класифікаційна група жесту: дворучний паралельно-симетричний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Руки орієнтовані долонями вперед
	Локалізація	Локалізація на рівні грудни зміщується з лівого боку в правий бік корпусу тіла
	Рух	Руки синхронно здійснюють рух зліва в правий бік ступінчасто в три фази (в кожній з яких відбувається струшуючий рух вказівних пальців в напрямку вліво-вправо)
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-ш-»
	Голова	
	Корпус	

НЕОЗНАЧЕНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЩО-НЕБУДЬ

(займен., неознач.)

Тип жесту:		складений з комбінації жестів ЩО та БУДЬ-ЯКИЙ	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації змінюється на конфігурацію	
	Орієнтація долоні	Перша частина – рука орієнтована долонею вперед Друга частина – орієнтація долоні змінюється з долоні, зверненої до корпусу тіла, до орієнтації вниз	
	Локалізація	Перша частина – локалізація на рівні грудини з лівого боку корпусу тіла Друга частина – по центру змінюється з рівня підборіддя до рівня грудини	
	Рух	Перша частина – рука здійснює струшуючий рух вказівних пальців у напрямку вліво-вправо. Рух повторюється два рази Друга частина – кінчики вказівного та великого пальців правої руки торкаються центру підборіддя, рука різко рухається вниз і розвертається долонею донизу	

Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Артикуляція «-ш-»
	Голова	
	Корпус	

НЕОЗНАЧЕНІ ЗАЙМЕННИКИ

БУДЬ-ЩО

(займен., неознач.)

Тип жесту:		складений з комбінації жестів ЩО та БУДЬ-ЯКИЙ	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації змінюється на конфігурацію Друга частина – права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Перша частина – орієнтація долоні змінюється з долоні, зверненої до корпусу тіла, до орієнтації вниз Друга частина – рука орієнтована долонею вперед	
	Локалізація	Перша частина – по центру змінюється з рівня підборіддя до рівня груднини Друга частина – локалізація на рівні груднини з лівого боку корпусу тіла	
	Рух	Перша частина – кінчики вказівного та великого пальців правої руки	

Мануальні знаки:	Рух	торкаються центру підборіддя, рука різко рухається вниз і розвертається долонею донизу Друга частина – рука здійснює струшуючий рух вказівних пальців у напрямку вліво-вправо. Рух повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Артикуляція «-у-»
	Голова	
	Корпус	

НЕОЗНАЧЕНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЯКИЙ-НЕБУДЬ

(займен., неознач.)

Тип жесту:		складений з комбінації жестів ЯКИЙ та БУДЬ-ЯКИЙ	
Класифікаційна група жесту: змішаний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації змінюється на конфігурацію	
	Орієнтація долоні	Перша частина – руки орієнтовані долонями вгору Друга частина – орієнтація долоні змінюється з долоні, зверненої до корпусу тіла, до орієнтації вниз	
	Локалізація	Перша частина – локалізація на рівні грудини зміщується з боків до центру	

Мануальні знаки:	Локалізація	Друга частина – по центру змінюється з рівня підборіддя до рівня грудини
	Рух	Перша частина – рух одночасний зустрічний, горизонтальний з боків до центру корпусу тіла. Повторюється два рази Друга частина – кінчики вказівного та великого пальців правої руки торкаються центру підборіддя, рука різко рухається вниз і розвертається долонею донизу
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Артикуляція «-й-»
	Голова	
	Корпус	

НЕОЗНАЧЕНІ ЗАЙМЕННИКИ

БУДЬ-ЯКИЙ

(займен., неознач.)

Тип жесту:	складений з комбінації жестів ЯКИЙ та БУДЬ-ЯКИЙ	
Класифікаційна група жесту: змішаний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації змінюється на конфігурацію Друга частина – права рука в конфігурації
	Орієнтація долоні	Перша частина – орієнтація долоні змінюється з долоні, зверненої до корпусу тіла, до орієнтації вниз

Мануальні знаки:	Орієнтація долоні	Друга частина – руки орієнтовані долонями вгору
	Локалізація	Перша частина – по центру змінюється з рівня підборіддя до рівня грудни Друга частина – локалізація на рівні грудни зміщується з боків до центру
	Рух	Перша частина – кінчики вказівного та великого пальців правої руки торкаються центру підборіддя, рука різко рухається вниз і розвертається долонею донизу Друга частина – рух одночасний зустрічний, горизонтальний з боків до центру корпусу тіла. Повторюється два рази
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Артикуляція «-й-»
	Голова	
	Корпус	

НЕОЗНАЧЕНІ ЗАЙМЕННИКИ

ЯКИЙСЬ

(займен., неознач.)

Тип жесту:	простий	
Класифікаційна група жесту:	дворучний паралельно-симетричний	
Мануальні знаки:	Конфігурація	Обидві руки в конфігурації
	Орієнтація долоні	Руки орієнтовані долонями вперед

Мануальні знаки:	Локалізація	Локалізація на рівні грудини здійснюється з лівого боку в правий бік корпусу тіла
	Рух	Руки синхронно здійснюють рух зліва в правий бік ступінчасто в три фази (в кожній з яких відбувається неамплітудний рух по прямій назустріч одна до одної, потім у протилежному напрямку)
Немануальні знаки:	Погляд	
	Міміка	Артикуляція «-й-»
	Голова	
	Корпус	

НЕОЗНАЧЕНІ ЗАЙМЕННИКИ

КОЛИ-НЕБУДЬ

(займен., неознач.). Варіант 1

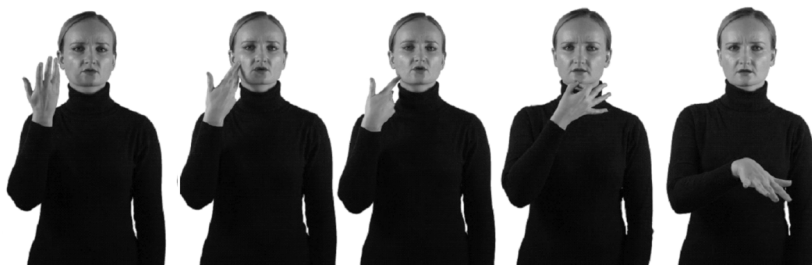
Тип жесту:	складений з комбінації жестів КОЛИ та БУДЬ-ЯКИЙ	
Класифікаційна група жесту:	одноручний	
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації змінюється на конфігурацію
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня орієнтована до корпусу тіла

Мануальні знаки:	Орієнтація долоні	Друга частина – орієнтація долоні змінюється з долоні, зверненої до корпусу тіла, до орієнтації вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація на рівні щоки з правого боку Друга частина – по центру змінюється з рівня підборіддя до рівня грудни
	Рух	Перша частина – рука рухається за рахунок зап'ястя дугоподібно, торкаючись щоки почергово тильним боком першої фаланги пальців, спочатку вказівного, середнього, підмізинного Друга частина – кінчики вказівного та великого пальців правої руки торкаються центру підборіддя, рука різко рухається вниз і розвертається долонею донизу
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Артикуляція «-о-»
	Голова	
	Корпус	

НЕОЗНАЧЕНІ ЗАЙМЕННИКИ

КОЛИ-НЕБУДЬ

(займен., неознач.). Варіант 2

Тип жесту: складений з комбінації жестів КОЛИ та БУДЬ-ЯКИЙ		
Класифікаційна група жесту: одноручний		
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації Друга частина – права рука в конфігурації змінюється на конфігурацію
	Орієнтація долоні	Перша частина – долоня орієнтована до корпусу тіла Друга частина – орієнтація долоні змінюється з долоні, зверненої до корпусу тіла, до орієнтації вниз
	Локалізація	Перша частина – локалізація на рівні щок з правого боку Друга частина – по центру змінюється з рівня підборіддя до рівня грудини
	Рух	Перша частина – рука рухається за рахунок зап'ястя дугоподібно, торкаючись щок по чергово тильним боком першої фаланги, спочатку підмізинного, середнього, вказівного Друга частина – кінчики вказівного та великого пальців правої руки торкаються центру підборіддя, рука різко рухається вниз і розвертається долонею донизу
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Артикуляція «-о-»
	Голова	
	Корпус	

НЕОЗНАЧЕНІ ЗАЙМЕННИКИ

БУДЬ-КОЛИ

(займен., неознач.). Варіант 1

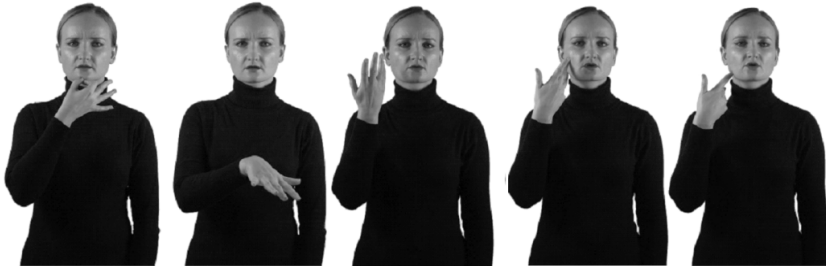
Тип жесту:		складений з комбінації жестів КОЛИ та БУДЬ-ЯКИЙ	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації змінюється на конфігурацію Друга частина – права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Перша частина – орієнтація долоні змінюється з долоні, зверненої до корпусу тіла, до орієнтації вниз Друга частина – долоня орієнтована до корпусу тіла	
	Локалізація	Перша частина – по центру змінюється з рівня підборіддя до рівня грудини Друга частина – локалізація на рівні щоки з правого боку	
	Рух	Перша частина – кінчики вказівного та великого пальців правої руки торкаються центру підборіддя, рука різко рухається вниз і розвертається долонею донизу	

Мануальні знаки:	Рух	Друга частина – рука рухається за рахунок зап'ястя дугоподібно, торкаючись щоби почергово тильним боком першої фаланги пальців, спочатку вказівного, середнього, підмізинного
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Артикуляція «-у-»
	Голова	
	Корпус	

НЕОЗНАЧЕНІ ЗАЙМЕННИКИ

БУДЬ-КОЛИ

(займен., неознач.). Варіант 2

Тип жесту:		складений з комбінації жестів КОЛИ та БУДЬ-ЯКИЙ	
Класифікаційна група жесту: одноручний			
Мануальні знаки:	Конфігурація	Перша частина – права рука в конфігурації змінюється на конфігурацію Друга частина – права рука в конфігурації	
	Орієнтація долоні	Перша частина – орієнтація долоні змінюється з долоні, зверненої до корпусу тіла, до орієнтації вниз	

Неозначені займенники

Мануальні знаки:	Орієнтація долоні	Друга частина – долоня орієнтована до корпусу тіла
	Локалізація	Перша частина – по центру змінюється з рівня підборіддя до рівня грудни Друга частина – локалізація на рівні щоки з правого боку
	Рух	Перша частина – кінчики вказівного та великого пальців правої руки торкаються центру підборіддя, рука різко рухається вниз і розвертається долонею донизу Друга частина – рука рухається за рахунок зап'ястя дугоподібно, торкаючись щоки по чергово тильним боком першої фаланги, спочатку підмізинного, середнього, вказівного
Немануальні знаки:	Погляд	Погляд спрямований перед собою
	Міміка	Артикуляція «-о-»
	Голова	
	Корпус	

Довідкове видання

**Світлана Вікторівна Кульбіда,
Наталія Борисівна Адамюк,
Олена Анатоліївна Дробот,
Анна Володимирівна Замша,**

ЖЕСТІВНИК

УКРАЇНСЬКОЇ ЖЕСТОВОЇ МОВИ

Мовний словник

Редактор – Т.С. Самиляк
Технічний редактор – О.М. Корнілов
Коректор – В.В. Бажан, Ю.А. Степаненко
Комп'ютерна верстка – І.О. Правдіна, П.А.Грім
Обкладинка – П.А. Грім

Формат 60x84 1/16.
Обл.вид. арк. 9,5 Замовлення № 8034-10
Поліграфічно-видавничий центр ТОВ «Імекс-ЛТД»
Свідоцтво про реєстрацію серія ДК № 195 від 21.09.2000.
25006, м. Кропивницький, вул. В. Панченка, 29
тел./факс (0522) 32-08-32, 32-17-05,
моб. тел.: (050) 457-24-24 — приймальня,
e-mail: design@imex.kr.ua

